

FLACĂRA 12

Magazin ilustrat • 5.000 lei • Pentru abonați - 2.000 lei • anul 1997

S-au desemnat
Premiile FLACĂRA
pe anul 1997

INTRAROM
câștigătorul
Trofeului
FIERUL DE CRISTAL

MACELE
din
Decembrie

CEC

**Bancă tradițională și de încredere
vă oferă**

CERTIFICATUL DE DEPUNERE LA PURTĂTOR CU PLATA DOBÂNZII LA 3 LUNI

CertIFICATELE de depunere cu plata dobânzii la 3 luni sunt instrumente de economisire la purtător în valori fixe de 100.000 lei, 500.000 lei, 1.000.000 lei și 5.000.000 lei și sunt puse în circulație prin toate unitățile Casei de Economii și Consemnațiuni din întreaga țară.

Certificatul de depunere la purtător cu plata dobânzii la 3 luni are un număr de 12 taloane destinate achitării dobânzilor trimestriale. Scadența unui certificat de depunere la purtător cu plata dobânzii la 3 luni este de 3 ani de la punerea sa în circulație.

Dobânzile se stabilesc de Casa de Economii și Consemnațiuni și se achită la 3 luni, începând cu data scadenței, înscrisă pe fiecare talon.

Aceste certificate se pot răscumpăra oricând după data vânzării. Pentru perioadele mai mici de trei luni nu se bonifică dobândă. Certificatele de depunere la

purtător cu plata dobânzii la 3 luni neprezentate spre răscumpărare în decursul celor 3 ani nu își pierd valabilitatea. Pentru perioada ce depășește 3 ani, dobânda se va calcula în conformitate cu ratele lunare ale dobânzii practicate de Casa de Economii și Consemnațiuni la acest instrument de economisire în perioada respectivă, până la data răscumpărării. În acest caz dobânda se va achita posesorului o dată cu răscumpărarea certificatului. Cu prilejul răscumpărării se achită toate taloanele ajunse la scadență, dar rămase neîncasate până la data respectivă.

Răscumpărarea certificatelor și achitarea dobânzilor se face numai la unitatea C.E.C. care le-a pus în vânzare.

De reținut că fiind instrumente de economisire la purtător, certificatele nu pot fi declarate pierdute și nu se înlocuiesc.

**Cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, revista Flacăra
urează tuturor cititorilor și colaboratorilor săi un sincer „La mulți ani!”**

George Arion

Își iubesc românii, cu adevărat, istoria?

Frumos a fost la Alba Iulia de Ziua Națională a României! Orașul a fost pavoazat ca pentru o sărbătoare scumpă inimilor noastre. Pretutindeni a fluturat tricolorul, oamenii s-au îmbrăcat în hainele lor cele mai bune, străzile au fost curate, cum ar trebui, de fapt, să fie întotdeauna. Parada militară a insuflat mândrie tuturor celor care au asistat la ea sau au văzut-o la televizor. Fiindcă este impresionant să-i vezi defilând pe urmașii celor care, în repetate rânduri, s-au acoperit de glorie pe câmpurile de luptă, sacrificându-se pentru ca să le fie mai bine generațiilor viitoare. Fiindcă ți se inculcă un sentiment de încredere știind că armata română, jignită și descurajată sub regimul comunist – în loc să se instruiască, să se perfecționeze în mărirea armelor era scoasă la cules porumb, la ridicat construcții faraonice – își recapătă, treptat-treptat, demnitatea și statutul firesc, astfel încât să nu pregete, dacă va mai fi nevoie, să-și verse sângele pentru apărarea țării. Însăși cuvântarea Președintelui a fost o mostră de bun-simț, contrazicând raportările festive, emfatică și găunoasă ale altor politicieni de ieri și de azi. Dimpotrivă, alocuțiunea rostită de domnul Emil Constantinescu a însemnat o invitație la o scrutare atentă a realității în care trăim și un îndemn de a înțelege, în sfârșit, că viitorul depinde numai și numai de strădania noastră, iar invocarea conjuncturilor potrivnice – nu de puține ori reale odinioară! – e doar o încercare de a justifica lenea, impostura, reaua-credință.

Și totuși, 1 Decembrie de la Alba Iulia, cu tot apelul la reconsiderarea trecutului, cu faptele sale de laudă, dar și cu inerentele erori, a sunat, în continuare, fals, neconvincător, a dovedit, încă o dată, că va mai trece multă vreme până când românii își vor cerceta istoria cu toată atenția, o vor înțelege la dimensiunile exacte și o vor iubi cu toate ale ei. Va mai trece mult până când în balcoanele noastre vor flutura steaguri puse din proprie inițiativă și nu din grija autorităților, ca semn de dragoste pentru acest pământ. Din ce rațiuni meschine, din ce calcule politice înjositoare n-a fost chemată, nici acum, să participe la această sărbătoare a românilor de pretutindeni, una din cele mai proeminente personalități ale istoriei contemporane, care deja figurează cu un loc bine precizat în cartea de istorie a României și a Europei? N-ar fi fost prezența sa în tribune, alături de mai marii zilei de azi, căroră nu le-ar fi periclitat prin nimic rangul, o emblemă a începutului de drum în reevaluarea unui fragment de timp românesc? N-ar fi căpătat festivitățile un plus de solemnitate, de prestanță, de frumusețe? N-ar fi fost mai mândră ostirea română defilând și prin fața acestei personalități, a cărei zi de naștere e și ziua armatei române?

În atari condiții, apelul de la Alba Iulia de asumare a trecutului a sunat ca o vorbă în vânt, rostită de ochii lumii. Și astfel va rămâne, până când românii nu-și vor prețui într-adevăr istoria și nu se vor bate doar cu pumnii în piept, la ocazii solemne, făcând bravadă de patriotism, indiferent pe ce treaptă a scării sociale se află.

SUMAR

- 4** DOSAR
**De Crăciun NU ne-am luat
rația de libertate**
- 10** SPECTACOL POLITIC
Un an de Guvernare
- 14** INTERVIU
**George Arion în dialog
cu domnul general Nicolae
Spiroiu, ministru consilier
la Misiunea permanentă
a României la O.N.U.**
- 17** ATENTAT
Masacrul de la Luxor
- 18** LUMEA CU GEOMETRIE VARIABILĂ
**De veghe în anticamera
europeană**
- 20** REPORTER SPECIAL
**Senzaționala poveste a unui
El Fugitivo român**
- 22** REPORTAJ
Când copiii străzii fac copii
- 24** PREMIILE FLACĂRA 1997
S-AU DECERNAT PREMIILE REBUS
- 30** VIAȚĂ MONDENĂ
**Secretele
Marinei Almășan-Socaciu**
- 32** INEDIT
**Iași – orașul
tuturor posibilităților**
- 38** FILM
Peacemaker
- 41** SPORT
Remember 1997
- 44** DIVERTISMENT LA SFÂRȘIT DE AN

IMPORTANT! ■ IMPORTANT! ■ IMPORTANT! ■ IMPORTANT! ■ IMPORTANT!

**Din luna ianuarie 1998 revista „Flacăra” va apărea într-o formulă grafică
și mai atractivă, care să corespundă standardelor presei mondiale**

La opt ani de la evenimentele, sute de familii fierb grăul pentru colivă, în timp ce dosarele ucigaşilor se prăfuiesc în sertarele comisiei de anchetă, oferind o linişte „subţire“ anumitor purtători de trese şi grade. Pentru că, din păcate, singurul lucru care se ştie cu adevărat este că, în Decembrie '89, au murit peste o mie de oameni apărându-şi libertatea. O mie de morţi înseamnă o mie de crime. Încercaţi să vă amintiţi numărul ucigaşilor condamnaţi... Câţi dintre aceştia mai sunt în viaţă? Câte dintre personajele-cheie nu au murit în chip misterios? Cine ştie, cu certitudine, adevărul despre Decembrie '89 şi tot ce a urmat după aceea? Întrebările curg una după alta, ca o veritabilă obsesie naţională pentru aflarea adevărului. Dar, din păcate, Decembrie '89 pare să fi devenit, deja, un subiect închis, tabu, un fel de mit tragic prin care poporul român şi-a recăpătat libertatea.

La opt ani de la evenimentele din Decembrie 1989 au început anchetele unor persoane care până acum păreau intangibile: **gen. Mihai Chițac**, fost ministru de Interne în 1990, și **gen. Victor Athanasie Stănculescu**, fost ministru al Apărării, fost ministru al Industriei și probabil unul dintre cei mai prosperi oameni din România. Aceștia sunt cercetați de Parchet pentru complicitate la omor deosebit de grav, fiind acuzați că s-au implicat direct între 16 și 20 decembrie 1989 în represiunea de la Timișoara. După toate aparențele, generalul-colonel **Mihai Chițac**, pe atunci doar general-maior și aflat în funcția relativ obscură de șef al Armei Chimice a M.Ap.N., a tras pe 17 decembrie împotriva manifestațiilor din orașul de pe Bega. De asemenea, s-au reluat cercetările privind milițiano-securiștii din vestitul lot Timișoara: maiorul de miliție **Iosif Veverca**, colonelul de Securitate **Traian Sima**, fost șef al D.S.S. Timiș, și adjunctul său, maiorul **Radu Tinu**. Generalul de brigadă **Paul Vasile**, implicat direct în masacrul de la Timișoara, pe atunci maior (înaintat ulterior pentru „merite deosebite”) va fi condamnat probabil pentru omor deosebit de grav.

La București, până acum, a fost condamnat pe 14 octombrie anul acesta la 5 ani de închisoare fostul locotenent-colonel de miliție **Gh. Rodeanu** fiindcă a tras în manifestații care pe 21 decembrie la ora 11,30 scandau lozinci anticeuiste în fața balconului C.C. Cadre ale Armatei, Miliției ori Securității au tras în populație la Timișoara și București. Probabil până pe 22 decembrie șefii de pe atunci ai M.Ap.N. și M.I. nu se așteptau ca Nicolae Ceaușescu să cadă atât de brusc și din frică, servilism sau pur și simplu lipsa creierului au dat ori au executat ordine criminale. Conform declarațiilor martorilor, ordinelor de luptă ale M.I. și M.Ap.N. se mai poate stabili încă cine a făcut actele abominabile până pe 22 decembrie 1989.

Ca de obicei, în cazul cercetărilor începute de Parchet, morții sunt vinovați, dar de data aceasta au o optică puțin schimbată. Fostele cadre M.Ap.N. implicate în represiune nu mai dau vina pe fantasmagorie grupuri de diversioniști pregătiți în străinătate, nu mai spun că manifestații ucigă atacaseră armata ci susțin că ordinele să se deschidă focul au venit de la ministrul Apărării, **Vasile Milea** (care s-a sinucis pe 22 decembrie dimitinea), ori de la șeful de Stat Major **Stefan Guse**, decedat

În mare, ce s-a întâmplat până pe 22 decembrie 1989 pare să se clarifice. Populația neînarmată a fost atacată de structurile de represiune ale statului totalitar. Probabil că vor fi unele probleme deoarece un ordin recent al șefului Statului Major General al Armatei, generalul de divizie Constantin Degeratu, se specifică faptul că: „prezentarea personalului militar și civil al M.Ap.N. la organele de anchetă și judecată pentru fapte legate de evenimentele din 1989 se va face doar cu avizul ministerului Apărării Naționale”. Conform acestui ordin, presei i-ar fi interzis accesul la informații deținute de organele de anchetă militare care privesc activitatea militarilor în decembrie 1989. Prin acest ciudat act, 522/19.11.1997, M.Ap.N. încearcă să facă „scăpate” unele „cadre de valoare” implicate în represiune.

Este totuși un progres că, după opt ani, Procuratura Militară încearcă să facă ceva, dar pare curios de a dreptul că se ocupă numai de perioada cât s-a aflat Ceaușescu la putere până în dimineața de 22 decembrie 1989 și sunt inculpați doar foști demnitari ai regimului comunist. Vom arunca o scurtă privire asupra celor judecați pentru omoruri produse după 22 decembrie când după unii – a început revoluția, „stradă” s-a organizat, s-au format ad-hoc noi structuri de putere, care au umplut „vidul”, iar după alții – niște structuri gata organizate, pe fondul răzcoalei populare, au preluat puterea printr-un puci.

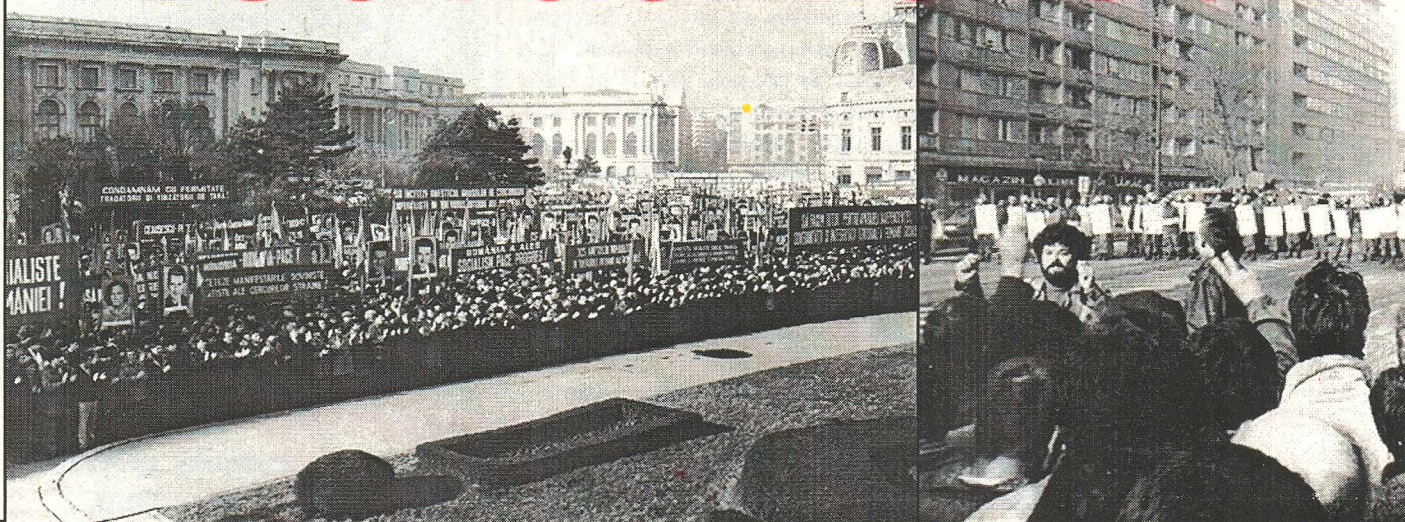
Din cele 1.104 victime ale evenimentelor din decembrie 1989, 942 au fost ucise după 22 decembrie. Pentru acestea au fost inculpați următorii:

- plutonier adjutant (r) Ștefan Jipa, cadru al Poliției Militare din Buzău, care în noaptea de 24 spre 25 decembrie l-a împușcat mortal pe cetățeanul Ion Ciuc, care traversa liniștit o stradă.
- civilul înarmat Constantin Socol, tot din Buzău, care pe 25 decembrie l-a împușcat pe trecătorul Sandu Ciulin tot „din întâmplare“.
- căpitanul (r) Grigore Petre din Brașov, care tot pe 25 decembrie l-a împușcat mortal pe cetățeanul Neculai Conoașcă tot din motive care scapă.

Cazurile acestea se judecă. După cum se vede, victimele au fost împuşcate de Crăciun, ele pot fi

	Morți	Răniți
până în 22 dec. '89	162	1.107
după 22 dec. '89	942	2.245
Total	1.104	3.352

De Crăciun NU ne-am

puse pe seama confuziei că „teroriști” vor răzbuna moartea lui Ceaușescu sau, de ce nu, a stării de ebrietate a unor cadre M.Ap.N. Procuratura a mai finalizat cercetările în cazul unui plutonier de miliție din București (plt. Timaru) care din cauza surescitării nervoase, probabil, a împușcat trei ofițeri de Securitate după care a fost la rândul său ucis. Un alt caz rezolvat de Procuratură este cel al maiorului Blaj de la Securitatea din Cugir care, numit nu se știe de ce șef al Poliției din oraș, a împușcat în fața familiei sale un tânăr de 16 ani care, crezându-se erou de western, furase o armă de la fostul sediu al Miliției. Maiorul Blaj a fost condamnat la 16 ani de pușcărie pentru omor deosebit de grav.

În vestitul caz **Otopeni-Autobuzul**, soldat cu moartea a 50 de persoane, ofițeri, militari în termen, salariați ai aeroportului, firele duc spre generalul de brigadă Drăghici, unul dintre ofițerii cu merite excepționale ajunși după '89 din locotenent-colonel, general de brigadă.

Cazul **U.S.L.A.-M.Ap.N.** are și el implicații ciudate. Dacă ar fi să ne luăm după declarațiile oficiale, cele două A.B.I.-uri ale U.S.L.A. chemate să apere M.Ap.N. au fost distruse cu foc de mitralieră, din greșală, tocmai de cel din dispozitivul de apărare al M.Ap.N. Locotenent-colonelul **Gheorghe Trosca**, comandant-locoșitor al U.S.L.A., una dintre cele 21 de victime ale măcelului, era, după unele surse, unul dintre cei care văzuseră dosarele Corbu 1 și Corbu 2 care conțineau dovezi privind colaborarea unor capi ai noii puteri, precum și a noului ministru al Apărării Naționale, generalul de armată (din păcate pentru adevăr, decedat în 1996) **Nicolae Militaru**, cu KGB.

În cazul Otopeni, au fost deshumați general-maior (post-mortem) **Ioan Patras** și căpitanul (post-mortem) **Constantin Ionescu**. După unele relatări, căpitanul Ionescu, cel care trebuia să fie călăuză unității de la Câmpina venită să apere aeroportul Otopeni, a fost împușcat chiar în interiorul camionului în care se afla cu aproape o oră înainte ca apărătorii aeroportului să organizeze ambuscada în care au căzut majoritatea victimelor.

În orice caz, la 8 ani după înmormântare, expertiza medico-legală nu poate stabili prea mare lucru, iar rezultatele expertizei balistice încă nu au fost făcute publice.

Peste multe alte dosare s-a așternut praful sau sunt cercetate de vreo 7 ani de vestita comisie.

ÎN TRE PUCI ȘI EMANAȚIE

Faptul că Ion Iliescu, înconjurat ca din întâmplare de un grup de prieteni de-ai domniei sale a preluat puterea în după-amiaza de 22 decembrie nu a fost nici el lămurit de ajuns. Dl Iliescu a susținut sus și tare vreme de 8 ani că domnia sa și activiștii din gamitura 2-3 a P.C.R. care-l însoțeau au ajuns la putere fiindcă i-a „emanat” revoluția. Afirmatia e greu de crezut, dar, din păcate, și mai greu de contracara. Totuși, există mai multe scenarii posibile din care le-am selectat pe cele care prezintă o doză mai mare de credibilitate.

1. Că dl Iliescu conducea un grup anticeaușist din interiorul P.C.R., grup tolerat din motive misterioase de Securitate.

2. Că dl Iliescu însoțit de vechi tovarăși de luptă precum Dan Marțian, Virgil Măgureanu, Alexandru Bîrlădeanu, Silviu Brucan sau Nicolae Militaru s-au întâlnit întâmplător pe 22 decembrie și și-au propus să organizeze țara.

3. Că dl Iliescu „coagulase” în jurul său mai multe grupuri de interese, cu susținere internă și mai ales externă, care, aliindu-se, au acționat pe 22 decembrie conform unui plan dinainte stabilit pentru eventualitatea unor măsuri populare.

Am ales câteva mărturii-cheie ale unor personalități politice și militare implicate atât în evenimentele din decembrie '89 cât și în conducerea țării după '90. Posturile ocupate de aceste persoane le-au oferit accesul la informații și, în același timp, posibilitatea de a elucida multe din enigmaticele Revoluției. Nu au făcut-o pentru că nu au vrut sau nu au fost lăsați. Am accentuat anumite pasaje pe care le-am considerat drept substanța mesajului. Comentariul aparține fiecărui cititor...

General de brigadă **Dumitru Cristea**, fost prim-adjunct al directorului S.R.I., în perioada 1990-1993:

Au fost, din informațiile dv., dnii Iliescu și Măgureanu implicați în 1989 într-un complot cu ramificații externe?

România a fost tot timpul într-o zonă de interferență a unor linii de forță a căror origine trebuie căutată undeva în Est sau în Vest. E firesc, pentru că jocurile geopolitice sunt o realitate, nu le-am

inventat noi. Ce se întâmplă într-o țară precum România nu putea să scape interesului manifestat de marile puteri. Eventual cred că au existat anumite convergențe de interese într-o mișcare din interior și forțe externe, ar fi o naivitate să spunem că nu e așa. Trebuie să privim cu luciditate o situație deosebit de complexă în care poți urma o anumită direcție dar să ai în vedere în ultimă instanță niște obiective care sunt chiar pozitive pentru țară, dar care să corespundă într-o anumită perioadă, cu interesele unei mari puteri.

General de armată **Nicolae Militaru** (+1996), fost ministru al Apărării Naționale decembrie 1989 – martie 1990:

„În realitate, F.S.N., sub forma de **Comitet al Salvării Naționale**, s-a înființat în iarna lui '84-'85 (...) prin dl Măgureanu care avea legături cu Securitatea. Contactasem și atrăsesem un grup destul de însemnat de oameni din Securitate (...) discutasem cu dl Iliescu și vă spun locul unde am discutat în mod intens: ștrandul Tineretului (...) erau două grupuri: Frontul Militar de Rezistență și un grup civil care ținea legătura cu noi prin domnii Iliescu și Măgureanu”.

(Declarație acordată lui Emil Hurezeanu, la Radio Europa Liberă pe 17.01.1993)

Petre Roman, fost prim ministru 1989-1991, actualmente Președinte al Senatului României:

„Când a prezentat această întrunire la televiziune Iliescu a făcut apel la «toți democrații din România» invitându-mă să particip la noua ordine de stat.

Nu era însă decât o formulă demagogică. Într-adevăr în acea seară Iliescu a venit însoțit de toată viitoarea sa echipă: Dan Marțian, Silviu Brucan, Alexandru Bîrlădeanu, oameni cu o îndelungată carieră comunistă care dintr-un motiv sau altul își luaseră distanță față de Ceaușescu, dar foarte de curând și cu anumite margini (...)”.

(Petre Roman, *Libertatea ca datorie*, Ed. Dacia, 1993).

Rădu Nicolae, comandor în rezervă:

„În 1984 încep să aibă loc primele întâlniri ale așa-zisului vârf al acestei structuri, la care au luat parte Iliescu, Ioniță, Militaru, Măgureanu. Și Militaru a avut misiunea să-l contacteze pe Vlad, l-a contactat, dar acestuia i-a fost frică.”

(Șerban Săndulescu – *Lovitura de stat a confiscat revoluția română*, Editura Omega Press, 1996).

La opt ani de la evenimentele ai căror martori și participanți au fost, trei oameni – un sindicalist, un scriitor și un regizor politician – analizează, acuză și retrăiesc clipele lui Decembrie '89.

Dumitru Iuga

„Probabil că nu este oportun ca adevărul cu privire la ceea ce s-a întâmplat în decembrie '89 să fie etalat în fața opiniei publice. Sigur, lucrurile se cunosc, în anumite cercuri foarte restrânse. Dar în România, democrația abia se așază, laolaltă cu instituțiile statului de drept. Încă avem comunismul în sânge și sunt de-acord cu Brucan referitor la acei 20 de ani de experiență democratică strict necesară. Suntem prea vitriolați în relațiile cu partenerul nostru de dialog. În momentul în care vom putea discuta cu detașare, atunci cred că vom afla adevărul despre evenimentele din decembrie.

Cred că a fost lovitură, dar nu de stat. Comunismul trebuia să dispară, și acest lucru nu puteau să-l facă decât niște oameni care cunoșteau foarte bine sistemul, sub toate aspectele sale. Dar n-o puteau face singuri pentru că ar fi fost spulberați. Era nevoie de o revoltă de stradă amplificată, în așa fel încât ei să declare cu seninătate că nu stăpânesc masele, deși acestea puteau fi controlate cu ușurință. Era suficient să pună pe oameni o mitralieră și baia de sânge ar fi liniștit imediat lucrurile. Dar au propus un procent de pierderi planificate; fără morți nu se putea face acest lucru.

Evenimentele din decembrie '89 au fost provocate de aripa modernă a Securității. Acești oameni au stat tot timpul în umbră, fiind un fel de eminențe cenușii, cu studii solide în țară și cu specializări în străinătate, ei au avut posibilitatea să vadă că sistemul comunist nu are viitor. Ei au acum 45-50 de ani. Îi găsim astăzi mari oameni de afaceri (directorul sau reprezentantul firmei Sony, al firmei Alfa și Omega etc.). Nu și-au propus să se implice în viața politică în mod direct. I-a interesat economicul, însă. Datele acestea se vor putea verifica dacă vom avea acces la dosarele Securității.

Ei au propulsat în prima linie oamenii pe care i-au avut la îndemână: Doina Cornea, Ana

Blandiana sau Mircea Dinescu. Dar sub aspect politic nu aveau om. Atunci l-au scos în față pe Ion Iliescu și pe alții asemenea lui care știau să conducă, să organizeze și să dea ordine. Sunt convingi că Iliescu a fost folosit și că el nici nu știa acest lucru.

Mi se pare suspect că un număr impresionant dintre cei care au ieșit în '89 în stradă, în primele rânduri, sunt infractori de drept comun, care pe vremea lui Ceaușescu aveau cazier: oamenii de baricadă, de tipul lui Dan Iosif sau Adrian Constantin. Aripa modernă a Securității avea nevoie de niște inși care să execute impecabil ordinele primite. Aceștia nu au acționat în grup, ci individual. Ei au provocat răzmerița, fiind infiltrați pretutindeni. Fiecare instigator avea în spatele lui câte un ofițer de Securitate îmbrăcat civil, care îl dirija. Nu înțeleg cum asemenea tâlhari, violatori sau hoți aveau idealuri de natură politică. În închisoare, astfel de oameni au fost racolați de Securitate devenind colaboratori ai acesteia și-n libertate. Un astfel de individ este Gelu Voican Voiculescu, deținut de drept comun. În pușcărie omul s-a liniștit repede și a devenit informatorul Securității. Alt exemplu este Ion Munteanu, fost colonel de Securitate, băgat în închisoare pentru fapte reprobabile. Pe el și pe Adrian Constantin i-am găsit în februarie '90 în Palatul Victoriei.

Florin Iaru

„Ne-au prins între hotelurile București și actualul Hilton. Ne-au bătut și ne-au călcat apoi în picioare. Cea mai mare bătaie mi-au «tras-o» în stradă. Patru mă țineau și unul mă lovea cu bocancii. Pe ăla îl țin minte cel mai bine deși nu l-am mai văzut de atunci. Era un fel de lucrător civil, pentru că nu era îmbrăcat în uniformă. Avea doar haina de doc cu puțină blăniță. Bătaia a continuat la Circa 1, unde un plutonier și un sergent major m-au trosnit c-o plăcere deosebită. Noaptea m-au dus la Jilava dar acolo nu mai

bătea nimeni; erau prea mulți adunați. Și-au dat seama că se întâmplă ceva în București.

Ulterior am încercat să află ce s-a întâmplat în acele zile cu mine, ducându-mă la Procuratură și Poliție. Nu m-a lămurit nimeni cu nimic.

Vreau să mă întâlnesc pe stradă cu cel care m-a bătut. Să fim față-n față, unu la unu. Jur că am să-l calc în picioare. Acum mă știe. Sunt sigur de asta. Trebuie să-l întâlnesc măcar o dată. De 8 ani îl caut pentru că vreau să văd dacă poate, fără ajutoare, să fie bărbat.”

Sergiu Nicolaescu

„Un lucru aș vrea să fie clar. Nu s-a chinuit nimeni, din partea instituțiilor autorizate, să ajute comisia parlamentară care s-a ocupat de evenimentele din decembrie '89. De exemplu, S.R.I. nu a adus nici un element nou. Când întrebam câte ceva – de exemplu, despre intrarea străinilor în țară – ni se răspundeau numai aiureli. Dar când i-am întrebat precis despre pătrunderea în țară a celor șapte arabi, ni s-a comunicat până și numele lor.

Procuratura a fost instituția care a șters, cu bună știință, toate urmele. S.R.I. nu s-a angajat să descopere pe cei implicați în evenimentele din decembrie, pentru că acei oameni au constituit, și constituie încă, un pericol pentru statul român. Nici S.R.I. și nici Procuratura nu au încheiat până astăzi un raport privind evenimentele din '89. Singura care a prezentat un astfel de raport a fost Armata, cea mai înjurată de altfel.” Referindu-se la o altfel de „mărturie” – cea oferită de senatorul Săndulescu – Sergiu Nicolaescu a declarat:

„Domnul senator Săndulescu este labil psihic. În ceea ce privește cartea pe care a publicat-o, despre evenimentele din decembrie '89, vreau să vă spun că dumnealui a scris doar 50 de pagini și restul de 400 le-a furat. Sunt dosarele furate de la comisie. Furând și publicând aceste dosare a încălcat legea senatorului.”

Decese la comandă

Decesele „la comandă”, dincolo de ciclicitatea lor, vizează persoane ce au ocupat posturi-cheie în piramida puterii fostului regim (armată, diplomatie, informații) sau au fost implicate în evenimentele din „zona crepusculară”, Revoluția din 1989.

Lista îi cuprinde pe generalii Constantin NUTĂ și Velicu MIHALE – accident cu elicopterul, generalul Vasile MILEA – sinucidere prin împușcare; Marin CEAUȘESCU, șeful Reprezentanței Comerciale a României în Austria – spânzurat, în subsolul reședinței; colonelul (r) Gheorghe ARDELEANU – decedat în 1993, în timp ce era căutat de Procuratura Militară pentru o audiere. A suferit un infarct datorat acțiunii unor pesticide pe care le împrăstia în propria-i grădină; generalul Gică Ion POPA – a fost președintele completului de judecată ce l-a condamnat pe Ceaușescu. La trei luni de la proces s-a sinucis, prin împușcare, în biroul său; gen. DOICARU – împușcat; gen. Emil MACRI – infarct, generalii PUIU și VOINEA, unul împușcat, altul infarct. Au mai fost și alții care văzuseră sau știau prea multe. Lor le-au urmat aviatorii familiei Ceaușescu și ai membrilor CPEX, piloții Flotei prezidențiale de la Aeroportul militar Otopeni.

Astfel, în 1995 pilotul elicopterului personal al lui Nicolae Ceaușescu, Vasile MALUTAN, moare în timp ce pilota un aparat Robinson L.A., cu care stropia vița de vie. Nu văzuse niște cabluri de înaltă tensiune el, care în 22 decembrie '89 a aterizat cu elicopterul pe Comitetul Central pentru a-i recupera pe Nicolae și Elena Ceaușescu, Emil Bobu și Manea Mănescu. Fatalitate? Vasile MALUTAN reușește să evite izbirea din spatele C.C. și prăbușirea aparatului de zbor supraîncărcat dar, cinci ani mai târziu, își agată tâlpile elicopterului, la Fundulea, în timp ce stropia cu insecticid. Acesta a fost primul accident, în varianta agricolă, care s-a întâmplat în lume; în restul de 44 de state, unde a fost exportat Robinson L.A., nu s-a petrecut nici un accident mortal.

1. Elicopterele misterioase

Comunicatele Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului nu pomenesc să fi intrat în țară vreun elicopter străin. Cu toate acestea, operatorii radar de la Otopeni au văzut pe ecrane aparate străine. Este foarte posibil să se fi creat ținte false, să se dea senzația că apar elicoptere cu trupe de desant prin faptul că dintr-un singur aparat au fost aruncate bușii de poleială sau celofan. Doamna Vlăsceanu Cristina a fost împușcată de gloanțele trase din două elicoptere de culoare închisă, fără numere de înmatriculare. Toate aparatele de zbor din dotarea forțelor române au obligatoriu numere de înmatriculare. Urmărite pe radarul de la Otopeni, s-a constatat că elicopterele

intraseră în țară pe la Galați și au urmat ruta Tândărei-Urziceni-Otopeni.

Sergiu Nicolaescu: Acțiunile diversionist-teroriste de la noi au fost de două feluri: interne și externe. **Cele interne au fost duse de echipe profesionale, formate din militari și ofițeri acoperiți și unii civili bine pregătiți, care erau organizați de o instituție de stat românească și care acționau și trebuiau să acționeze în momentele critice.** Nu consider că DIA are vreo legătură cu aceste echipe de care vorbesc. Ele erau independente de Securitate, de Ministerul de Interne sau de Armată, dar erau formate din cadre ce îndeplineau dublu rol. Mai mult decât atât, unii dintre ei lucrau și în străinătate. Aceștia au venit special în perioada respectivă în România și au plecat imediat. Am constatat că, **în perioada lunii decembrie '89, cei care au plecat și au venit în România cu pașapoarte de serviciu depășesc, ca număr, celelalte luni ale anului '89, și luna decembrie a anului '88.** Cealaltă categorie de teroriști venea din străinătate. Aceștia au venit, au acționat și au plecat. Acestei categorii de teroriști

interni i se adaugă fanatici ceaușiști, fanatici comuniști, membri de partid fără echilibru psihic care aveau arme de vânătoare. Indivizi care au acționat voluntar, fără să fie coordonați de cineva. S-au dus pur și simplu la propria fereastră și au tras într-un soldat sau într-un civil de pe stradă.

Din categoria externă de teroriști fac parte două tipuri: unii erau militarii ce acționau pe teritoriul țării în civil și organizați, ceilalți erau agenți ai unor agenturi străine. După părerea mea, în afara acestor tipuri de diversiuni (internă și externă) **au existat diversiunile naționale.** Acestea sunt acele diversiuni create de unul sau mai mulți vecini de-ai noștri cu scopul de a crea o situație care să permită ori cererea de ajutor ori intervenție. **Bush își dăduse deja acordul cu privire la o intervenție a**

pactului de la Varșovia, dar Gorbaciov și Ministerul rus de Externe au spus că nu-i nevoie, deoarece românii se vor descurca singuri. În același timp însă, **pe teritoriul României erau cel puțin 37 000 de cetățeni sovietici nejustificați,** printre care cel puțin 20 000–25 000 erau ai GRU. Bineînțeles că în afară de aceștia acționau și oamenii de legătură ai KGB, români sau străini. Aceste intervenții internaționale au acționat în special în domeniul electronic și asupra armatei, creând panică, creând impresia unui atac aerian, creând un moment prielnic pentru o posibilă intervenție externă.

2. Enigma iordanienilor

Pe data de 24, fratele Ghadafi a trimis drept ajutoare poporului român un avion cu paturi. Pilotul libian a stat cu avionul său de tip DC 9 pe aeroport, mai bine de 6 ore. La un moment dat, au apărut ca din întâmplare 40 de arabi cu pașapoarte iordanien, sau libiene, care s-au recomandat drept studenți la Timișoara și-n ciuda ordinelor stricte care nu permiteau ieșirea nimănui din țară pe calea aerului au obținut o misterioasă autorizație din partea unui înalt demnitar CFSN și au plecat fără probleme.

Sergiu Nicolaescu: Nu-i adevărat. E vorba despre o serie de acțiuni de acest tip care rămân suspecte. Eu nu știu nimic și nu am nici o dovadă că măcar 100 de studenți arabi au plecat din țară pe 24 sau 25. Cert este că există două avioane Boeing care au venit la Timișoara, în perioada 17–22. Erau două avioane din Iordania, despre care se spune că ar fi venit să ridice berbecuți. Dar, pe 20, cerul patriei fusese închis chiar de către Ceaușescu. Deci nu văd cum ar fi ajuns aici vreun avion iordanian. Mai știu că un grup de avioane private, de capacitate mică (circa 9 locuri) ar fi aterizat la București pe 25 sau 26. Am avut martori de la o unitate militară din apropiere, care au înregistrat aceste avioane.

3. Misterul francezilor

Pe lângă ajutorul sovietic s-a mai promis și ajutor vestic.

S.N.: În seara de 22 decembrie, în jur de ora 23, am primit un telefon de la ambasadorul Franței, la TVR, pe care-l cunoșteam destul de bine și care știa că eu vroiam să intru în disidență, cu scandal. Cel de-al doilea care știa era ambasadorul Statelor Unite. **Mi-a spus următorul lucru: „Dacă**

aveți nevoie de ajutoare împotriva teroriștilor, noi vă putem pune la dispoziție 80 de specialiști antitero, care se află în momentul de față pe teritoriul ungar, dincolo de granița cu Oradea". Eu n-am făcut caz de acest lucru pentru că ambasadorul oricum plecase prin '90 sau '91 din România. Era o convorbire telefonică între doi oameni și nu aveam nici un martor. Abia când Doina Comea a făcut public, mi-am pus și eu în mod public întrebarea cum, în ce măsură și de

ce se aflau cei 80 de antiteroriști francezi la graniță? Vreau să vă spun că acei 80 de antiteroriști fac cât 300 de teroriști. Dacă echipajul antitero francez ar fi intrat atunci în țară, cred că i-ar fi prins pe cei 120, maximum 150 de teroriști interni care au acționat atunci.

4. Actori din umbră

Printre cei care au stârnit panica în sediul C.C. au fost colonelii Părcălăbescu și Iordan Rădulescu.

DOSARELE TĂCERII

Petre Roman, președintele Senatului, și Valentin Gabrielescu, președintele Comisiei de anchetă, au promis tot sprijinul procurorului general Sorin Moisescu. Președintele Senatului a considerat benefică redeschiderea dosarelor revoluției din decembrie 1989, de la Timișoara, întocmite în urma raportului unei comisii de anchetă substituite printr-o ordonanță guvernamentală din 1990. În perioada în care a ocupat postul de prim-ministru, Petre Roman a promovat o ordonanță pentru constituirea comisiei de anchetă, iar apoi a primit raportul întocmit de aceasta. Roman a afirmat că a citit acest raport, caracterizându-l drept „voluminos, amănunțit și tranșant”, după care l-a înmănat procurorului general al României. Fostul premier a mai spus că știe că acest document „a fost îngropat” la Parchetul General, că nu s-a putut interesa îndeaproape de soarta lui, întrucât calitatea sa de șef al Executivului nu-i permitea să facă presiuni asupra Justiției.

Și organizațiile de revoluționari și-au exprimat sprijinul pentru reluarea cercetărilor privind evenimentele de acum 8 ani, de către Parchetul Militar din Timișoara, dar și încrederea că, după ani de tergiversări, ambiguități și mușamalizări, oamenii legii își vor face în sfârșit datoria. Liderii Asociației Luptătorilor din Timișoara Arestăți în Revoluție au afirmat că au dovezi pe baza cărora pot fi arestați 50 de generali și căpitani, „nu doar unul de ochii lumii”. Totodată, vor propune Procurorului General strămutarea proceselor revoluției timișorene în acest oraș, aproape de cei care doresc să depună mărturie.

La București însă, în cursul lunii noiembrie, procurorii militari au bătut zadarnic la porțile

Senatului. Ei au solicitat Comisiei Decembrie '89 declarațiile date de către unii demnitari, declarații ce pot susține probe în anchetă. Parafrazând o vorbă din popor, colonel Dan Voinea, șeful secției Parchetului Militar din cadrul Parchetului Curții Supreme de Justiție, și procurorul Romică Bălan, șeful Parchetului Militar Timișoara, n-au primit înapoi nici măcar propriile dosare penale întocmite în 1990 și trimise comisiei spre „cercetare”. De probe solicitate... nici nu poate fi vorba. Dosarele sunt puse „bine”, la păstrare, într-un seif. Până când vor fi scoase la lumină, n-au decât să „curgă” denunțurile și plângerile penale înaintate Parchetului Militar de asociațiile răniților din decembrie '89, conform cărora o seamă de generali și colonei sunt vinovați de crimele săvârșite atunci.

Astfel, Asociația 22 decembrie '89 Baia Mare consideră că cei care au organizat, coordonat, ordonat și realizat reprimarea sângeroasă a demonstrațiilor anticomuniști sunt acele cadre militare active și în rezervă, care sub regimul Ion Iliescu au reușit să blocheze cercetarea penală a faptelor săvârșite și care au fost promovați și avansați în grad ca recompensă pentru omorarea cetățenilor români. „Sunt enumerați generalii Caba Florian, Popescu Mihail, Marangoci Dumitru, Grigoraș Gheorghiu Dorin, Iulian Topliceanu – la Cluj Napoca; generalii Victor Stănculescu, Mihai Chițac, Zeca Ioan – la Timișoara; generalii Ilie Ceaușescu, Logofătu Gheorghe, Dumitru Iliescu, Gheorghe Carp, Costache Tiberiu, Mureșan Ioan și Teacă Gheorghe – la București; generalii Dumitru Cioflină și Lungu O. – la Craiova; generalul Popescu Gheorghe – la Brașov, iar la Arad – generalul Șchiop Nicolae.

De 8 ani la Comisia Decembrie '89, condusă de senatorul Valentin Gabrielescu, se află 17 dosare, peste care s-a așezat praful sau uitarea. Nu sunt în „ordine alfabetică”, dar iată-le. Probabil, mai există și altele – dosarul privind activitatea comandantului

Despre ei nu se mai știe nimic.

S.N.: Acestea sunt legende care circulă și circulă cu nume. Domnul Părcălăbescu a fost Șeful Gărzilor patriotice. El împreună cu Curticeanu l-au evacuat pe Milea din clădirea C.C. Tot el l-a anunțat pe Ceaușescu că s-a sinucis Milea. Implicarea lui în asasinarea victimelor din clădirea CC nu poate fi dovedită. Nu știu cifra exactă a victimelor din clădirea C.C. dar nu cred că au fost mai mult de 20 de morți.

lui militar ce a funcționat la Timișoara în perioada 17-22 decembrie '89, dosar înregistrat la Parchetul Militar Timișoara nr. 1270/11/7/1990, iar la Parchetul general SPM nr. 860/1990;

■ dosarul S/6/1991 al PMB privindu-l pe inculpatul Cismaru Nicolae (soldat);

■ dosarul 285/P/1992 referitor la moartea soldatului Mareș Eugen din UM 01091 Mihai Bravu și rănirea a 3 persoane;

■ dosarul 303/P/1991 privind moartea lt. Ghiță Marcel Nelu din UM 01210 București și rănirea col. Traian Costică din UM 02450 București și a cpt. Larger Ioan din UM 01220 București;

■ dosarul 283/P/1992 privind moartea lui Fântâna Vasile;

■ dosarul 415/P/1991 privind militarii de la UM 01751 Râșnov;

■ dosarul Parchetului județean Sibiu 347/P/1990 privindu-l pe Nicu Ceaușescu;

■ dosarul 295/P/1991 privind moartea actorului Horia Căciulescu;

■ dosarul 2006/P/1991 privind pe Stoica Mihai;

■ dosarul 41/P/1991 privind evenimentele petrecute la Spitalul județean Argeș;

■ dosarul 179/P/1991 privind moartea lui Duță Dan Dorin;

■ dosarul 2332/Sp/1992 ex. dosarul 284/P/1992 privindu-l pe Văcăroiu;

■ dosarul 69/P/1990 privind pe Duță Silviu Ștefan;

■ dosarul 193/P/1990 privind moartea lui Vinersar Florin;

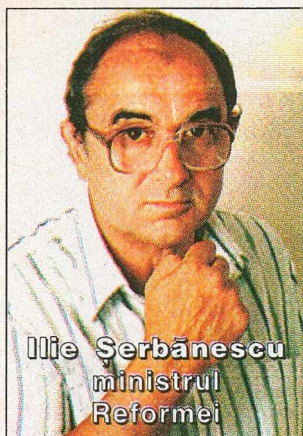
■ dosarul 82/Sp/1990 privind moartea minorei Chiriță Vasii Adriana;

■ dosarul 76/P/1990 privind pe inculpatul Postelnicu Tudor;

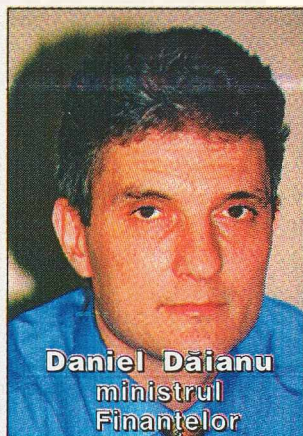
■ dosarul 72/Sp/1990 privind incidentul petrecut în Căpitania Portului Brăila.

Pagini realizate de
DIANA BOICESCU
TOMA ROMAN jr.
CIPRIAN ENEA ■

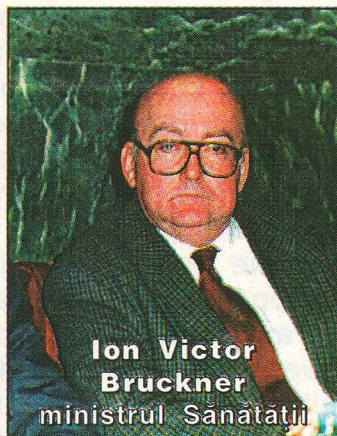

Ilie Șerbănescu
ministru
Reformei

Daniel Dăianu
ministru
Finanțelor

**Ion Victor
Bruckner**
ministru Sănătății

Andrei Marga
ministru
Educației
Nationale

Remanierea

**Mircea
Ciumara**
ministru
Industriei și
Comerțului

**Crin
Antonescu**
ministru
Tineretului
și Sportului

**Valentin
Ionescu**
ministru
Privatizării

**Sorin
Frunzăverde**
ministru Apelor,
Pădurilor
și Protecției
Mediului

**Sorin Mircea
Botez**
ministru
Informațiilor
publice

Victor Ciorbea s-a ținut de cuvânt. Cu spiritul – cel puțin moral, dacă nu cumva concret – al președintelui Emil Constantinescu, el a reușit să impună o remaniere în care criteriile de competență au prevalat asupra aranjamentelor interpartinice. Concret, în Guvern și-au găsit locul trei miniștri care nu aparțin nici unui partid (chiar dacă sunt susținuți de unul).

E greu de spus, deocamdată, dacă se poate vorbi totuși de o remaniere de fond, în condițiile în care nu s-a stabilit nimic concret referitor la modul de funcționare a executivului, nu s-a precizat noua politică fiscală, nici noul curs al reformei, iar promisa reducere a aparatului administrativ s-a materializat în eliminarea a zece posturi de secretari de stat – lucru compensat însă, cu vârf și îndesat, de apariția unui nou minister, cel al Privatizării. Or, un minister nu înseamnă câteva posturi, ci o întreagă suprastructură.

De altfel, chiar în jurul acestuia s-au dus luptele cele mai grele. Din bătaia surdă dintre Sorin Dimitriu și Ulm Spineanu au pierdut, practic, amândoi. Pe de altă parte, PD susține că PNȚCD i-a propus să preia un comasat Minister al Reformei și Privatizării, pentru care echipa Roman pregătise deja atribuțiile și numele lui... Traian Băsescu. Până la urmă însă, PD avea să afle formula finală a remanierii în ultima clipă, ceea ce – după 50 de zile de discuții – nu pare prea elegant.

Câteva lucruri se cer subliniate. În primul rând, media de vârstă foarte scăzută a noului Guvern, ceea ce trebuie salutat. În al doilea rând, intransigența anunțată de premier față de disciplină și „vetetisme”. În al treilea rând, palma dată PDSR prin decizia de a „trece” noii miniștri prin Parlament (palmă pe care team-ul lui Iliescu a resimțit-o din plin, dovadă că a pretins nu

numai că nu e nevoie, dar și că... nu e voie!).

Și acum, două cuvinte despre fiecare ministru. **Ilie Șerbănescu** a primit Reforma. Din păcate, una e să fii bun comentator de fotbal, și alta – talentat fotbalist. Să sperăm că dl Șerbănescu e excepția care confirmă regula. Predecesorului său, Ulm Spineanu, i se poate reproșa, pe scurt, că nimeni nu înțelegea nici ce spune, nici ce face.

Daniel Dăianu, noul ministru al Finanțelor, ex-economist șef la BNR, este un specialist reputat inclusiv pe plan internațional (de altfel, stăpânește nu mai puțin de șapte limbi străine). Înaintea sa Mircea Ciumara s-a dovedit cam centralist în gândire și, oricum, rupt de realitate atunci când anunța posibilitatea de a introduce impozitul pe venitul global peste câteva zile.

Competența a învins „algoritmul”

Ion Victor Bruckner, cel de-al treilea independent, profesor universitar și director al Spitalului Colțea, ocupă portofoliul Sănătății, acolo unde e jale mare dintotdeauna, dar parcă și mai mare în urma lui Ștefan Drăgulescu.

Andrei Marga – noul ministru al Educației Naționale, a fost rectorul Universității „Babeș Bolyai” din Cluj. Îl înlocuiește pe Virgil Petrescu, ministrul care nu a reușit „să-și treacă bacalaureatul” în fața opiniei publice.

Mircea Ciumara e, până la urmă, singurul „rotit”. Dacă a fost prea rigid la Finanțe, cum va fi bun la Industrie și Comerț – greu de zis.

După cum e greu de înțeles ce i s-a pus în sarcină lui Călin Popescu Tăriceanu, de vreme ce toată lumea a aplaudat lichidările, privatizările și disponibilizările.

Crin Antonescu, deputat, a devenit noul ministru al Tineretului și Sportului în locul lui Mihai Sorin Stănescu, care a îndrăznit să atace mafia din fotbal, după care s-a speriat singur de curajul său.

Valentin Ionescu, fost consilier prezidențial, a primit – la 36 de ani! – noul și mult-disputatul Minister al Privatizării.

Sorin Frunzăverde, președintele filialei PD din Caraș-Severin, a devenit ministru al Mediului, în locul unui Ioan Oltean care nu a provocat nici un scandal și n-a stârnit nici un reproș. Se pare însă că trebuia schimbat și cineva de la PD, altfel cine știe cum se interpreta.

În fine, **Sorin Mircea Botez** a ocupat locul de șef al Departamentului de Informații, demult eliberat prin plecarea lui Radu Boroianu ca ambasador.

La această listă se va adăuga, peste câteva zile, portofoliul Culturii, căci Ion Caramitru a acceptat să mai rămână doar până la sfârșitul anului.

Una peste alta, schimbarea unei treimi din cabinet e o mișcare mai mult decât curajoasă (deși, parcă se impunea și renunțarea la ministrul Agriculturii, Dinu Gavrilescu). Esențial rămâne însă nu *cine* sunt miniștri, ci *cum* își onorează posturile. Esențial este dacă și cum se va accelera reforma. Esențial este dacă și când vom ajunge la un liman.

Ceea ce, firește, rămâne de văzut.

Dacă în sânul Partidului Comunist Român ar fi existat cu adevărat un grup reformist, care să aibă inteligența și curajul să reorienteze partidul din interior, istoria contemporană a României ar fi fost cu totul alta și ne-am afla astăzi, probabil, chiar înaintea Sloveniei și a Cehiei. Din păcate, nu s-a întâmplat așa. Micile împotriri (Virgil Trofin, Ion Iliescu, Constantin Pârvulescu, „Scrisoarea celor 6”) au rămas doar cazuri izolate, cu motivații discutabile și fără efecte pozitive palpabile. Ele n-au reușit nici măcar să inducă, în rândurile celorlalți membri de partid, sentimentul că „se poate”.

Urmări fericite n-au avut nici greva minerilor din Valea Jiului, nici mitingul spontan al brașovenilor – de la care tocmai s-au împlinit 20, respectiv 10 ani –, nici curajul celor câțiva autori de manifeste, articole ori declarații critice, cărți „cu cheie” etc. Nu-i mai puțin adevărat că, luate la un loc, toate acestea s-au acumulat cumva în psihicul colectiv și, adăugându-se la dezastrul economic, prăbușirea nivelului de trai și contextul internațional al anului 1989 au

contribuit la explozia din Decembrie.

Au trecut de atunci – aproape incredibil – opt ani, dintre care ultimul are o semnificație cu totul specială, căci a urmat primei schimbări pașnice de putere din ultima jumătate de secol.

Așa cum gesturile amintite mai înainte au avut rolul lor – măcar psihologic – în revolta din Decembrie '89, trebuie precizat, la acest ceas de prim bilanț al actualei guvernări, că Noiembrie '96 n-ar fi putut exista fără câteva momente-cheie postdecembriste: 12 și 28-29 ianuarie 1990, Proclamația de la Timișoara, fenomenul Piața Universității, uriașul prim miting, din 15 noiembrie 1991, al Alianței Civice, precum și ziua în care prezența Regelui Mihai a scos în stradă un milion de bucureșteni. La aceste momente și alte câteva se adaugă, pe de o parte, numeroasele gafe, abuzuri și chiar crime produse în primii șapte ani de după Revoluție și, pe de altă parte, prestația admirabilă, aproape eroică, a unei însemnate părți a presei române – care a fost și este avangarda societății – și, mai este nevoie s-o spunem?, făptura magică, inegalabilă, a Seniorului Corneliu Coposu.

Dar, în fine, ce a fost a fost. Timpul le va așeza pe toate la locul lor. Ne aflăm acum la un an după ce – în sfârșit – forțele democratice, reformatoare, au preluat puterea politică în România. Este, așadar, momentul să ne întrebăm în ce măsură 1997 a confirmat speranțele și a dat semnalul de împlinire a idealurilor din Decembrie '89.

Inventar aproape grotesc

Nu voi obosi niciodată să susțin că poporul român – care a evoluat, ca înțelepciune, mai repede decât clasa politică –, și mai ales acea majoritate a electoratului care a votat pentru Schimbare, nu a trăit iluzia stupidă că dezastrul (economic, social, profesional, cultural) provocat de cinci decenii de comunism și vag cosmetizat în cei șapte ani ai regimului Iliescu, se va drege în câteva luni. În schimb, românii au așteptat câteva lucruri simple și

clare: voință politică, spirit reformat, moralitate, coerență, legalitate, logică, transparentă și, nu în ultimul rând, competență.

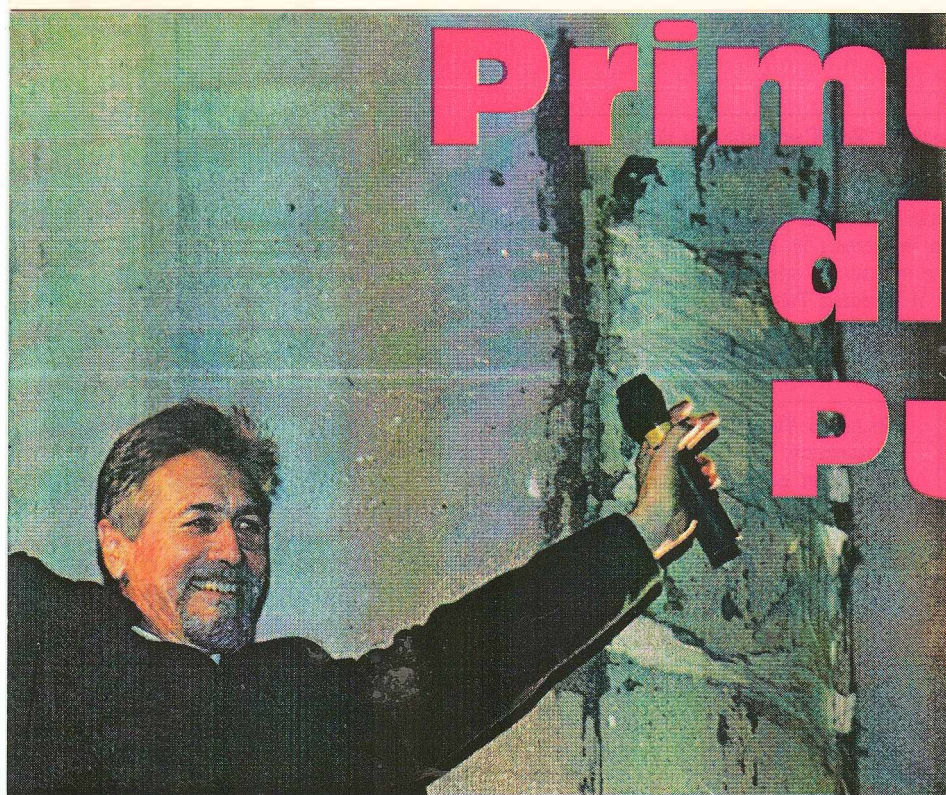
Încă de la început semnele au fost dezamăgitoare. „Algoritmul” de tristă celebritate, conform căruia s-au atribuit posturile de demnitari, a prevalat în mod nefericit asupra criteriilor de competență – și, culmea ironiei, nici măcar n-a asigurat presupusa mulțumire a tuturor părților, pentru care fusese aplicat. Cei 15.000 de specialiști ai CDR au rămas la fel de necunoscuți ca și teroriștii din Decembrie '89. „Contractul cu România” a fost reziliat,

pe motiv că era condiționat de câștigarea majorității absolute de către Convenție. Cabinetul Ciorbea a decis să conducă prin Ordonanțe, pentru a accelera reforma, dar n-a accelerat nimic, căci ordonanțele zac în Parlament tot atât cât ar fi zăcut proiectele de legi înainte. Or, câtă vreme nu sunt votate, ordonanțele se află în situația de „nici cal, nici măgar”, dovadă că instanțele judecătorești anulează într-o veselie decizii de lichidare a întreprinderilor în timp ce o mulțime de alte probleme fierbinti – de pildă, casele naționalizate – în lipsa legilor, rămân ca-n gară.

Primul an al noii Puteri

(schită de
bilanț)

Spectacol politic

Lista anomaliilor

Mult reclamată pe vremea când actuala Putere era în Opoziție, Legea răspunderii ministeriale nu există nici azi; Avocatul Poporului există, dar n-are sediu, oameni și logistică; accesul la dosarele Securității e restrâns de PNȚCD și cerut de Ion Iliescu!; lista societăților comerciale care trebuie lichidate, respectiv privatizate, se schimbă de la o zi la alta, dar nu prin adăugare, ci prin înlocuire; la Industrie și la Finanțe, ministrul și secretarul de stat susțin cu convingere lucruri perfect contradictorii; se pregătește introducerea impozitului pe venitul global, ceea ce înseamnă controlul fiscal a zece milioane de oameni, când controlul câtorva sute de mii de firme rămâne total ineficient; plouă cu cupoane (agricole, „de căldură”) cu care oamenii nu știu ce și cum să facă; diverși demnitari și politicieni lansează afirmații grave despre infiltrarea instituțiilor cu spioni, mafioți și SRI-ști; inflația se dovedește a fi nici mai mult nici mai puțin decât dublul celei prognozate; uriașele eforturi și imensa propagandă pentru integrarea în UE și NATO au rămas fără rezultat; ne-am luat gândul de la Basarabia și de la tezaur, iar de Ilie Ilașcu nu mai pomenește nimeni; numeroase dispute cutremură coaliția guvernamentală, dar și interiorul partidelor (în filialele PNȚCD bădăliile au căpătat și sensul propriu!); un ministru își dă demisia de două ori, dar nu îi e acceptată niciodată; altul afirmă că va demisiona dacă executivul cedează în fața pretențiilor lui Dan Iosif, de cedat se cedează, dar de demisie nu mai vine vorba; promisiunea „Nu se va mai sacrifica populația, ci clasa conducătoare” se traduce în sporirea spectaculoasă a veniturilor demnitarilor; o altă promisiune, aceea a reducerii aparatului administrativ și a birocrăției, se materializează oarecum pe dos.

Raze de lumină

Coaliția CDR-USD-UDMR are, firește, și realizări pozitive. În domeniul privatizării s-a făcut într-un an mai mult decât în cei șapte prece-denți luați la un loc – chit că unele licitații rămân învăluite în ceață, ca și sursele de finanțare ale cumpărătorilor (sistemul e consacrat: obții un credit, cumperi o fabrică, cu ea garantezi alt credit, și așa mai departe, până se uită cum și de la cine ai luat primul credit și dacă nu cumva Banca sau SAFI-ul respectiv a dat faliment între timp...).

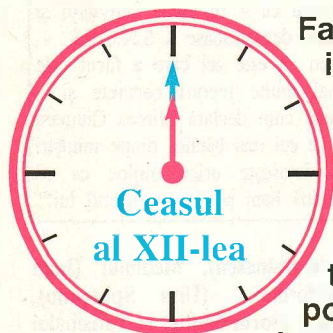
Cu un curaj remarcabil, Guvernul a închis o serie de întreprinderi nerentabile, în special în domeniul mineritului, reușind – mai mult – să facă asta fără să provoace mari mișcări sociale. Efectele stopării acestor scurgeri inutile de bani nu vor întârzia să se simtă la Buget.

Conform promisiunilor, s-a anulat impozitul agricol până în anul 2000, s-au majorat alocațiile pentru copii și pensiile agricole și, de curând, s-a reglementat în mod corect problema medicamentelor compensate (nu după nume, adică favorizând unele firme și obligând bolnavii să bântuie prin farmacii, ci după substanța activă, indiferent de producător).

În principiu, s-a înregistrat un câștig la capitolul „image externă”, deși investițiile străine sunt departe de cele scontate, iar NATO și Uniunea Europeană ne-au spus „Deocamdată nu”.

S-au făcut câțiva pași timizi în lupta împotriva corupției și s-a urnit cât de cât anchetarea câtorva cazuri celebre (Miron Cosma, Otopeni '89). S-a stabilizat cursul leu-dolar. S-au asfaltat câteva șosele. Se dau, celor cu venituri mici, compensații pentru prețul încălzirii.

E mult, e puțin? Răspunsul îl vom afla, cel mai târziu, peste trei ani. El va fi dat la urnele de vot.

Faimoasa remaniere guvernamentală a avut loc, dar aceasta va fi inutilă dacă nu va include restructurarea și diminuarea numerică a administrației de stat și dacă nu va fi însoțită de adaptarea programului de guvernare la condițiile reale ale momentului (inclusiv conștientizarea calmă a faptului că nu vin marii investitori).

Nu se pune problema ca alte forțe politice să fie mai oportune în această clipă. De altfel, nici n-ar avea sprijinul populației. Dar actuala Putere este, în mod categoric, datoră electoratului care a propulsat-o și, cu atât mai mult,

celor care n-au votat-o.

Nu e încă timpul pierdut pentru ca aceste datorii să fie plătite.

Peste un an, însă, sau chiar peste o lună, ar putea fi prea târziu.

Bilanțuri personale

Președintele **Emil Constantinescu** rămâne – conform sondajelor – personalitatea politică de cea mai mare încredere pentru electorat. Exceptând două-trei împrejurări (incredibila gafă de a lăuda războiul din Vietnam în prezența lui Bill Clinton), această poziție e meritată, în primul rând pentru echilibrul pe care îl dovedește Președintele. I-aș reproșa, totuși, excesul de simpozioane.

Fotografii de FLORIN IONIȚĂ și PETRE COJOCARIU ■

Premierul **Victor Ciorbea** a pornit cu un handicap inadmisibil, acela de a nu fi avut dreptul de a-și alege singur echipa. El a trebuit să accepte ceea ce i-au oferit partidele, după „algoritm”. În aceste condiții, eforturile sale de a omogeniza cabinetul și de a aplană conflictele interpartinice merită salutate. Mai multă autoritate este însă imperios necesară.

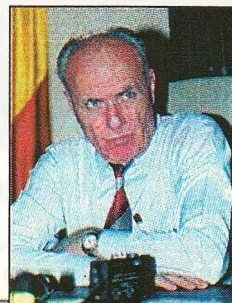
În contul ministrului Apărării, **Victor Babiuc** (dar și al predecesorilor săi) trebuie trecută o foarte bună imagine – internă și externă – a armatei (în ciuda dotărilor precare) și excelentele relații cu ministerul omolog din Ungaria.

Ministrul Educației Naționale, **Virgil Petrescu**, a reușit performanța de a scoate în stradă una din puținele categorii sociale care se abținuseră până acum de la mari manifestații – elevii. În învățământ domnește haosul absolut.

Dacă Tratatul cu Ucraina e discutabil, în rest nu cred că i se pot reproșa multe ministrului de Externe, **Adrian Severin**, care a reușit să îmbunătățească relațiile României cu multe state. „Lista lui Severin” e o chestiune separată și merită să avem puțină răbdare...

Ministrul de Interne, **Gavril Dejeu**, a comis câteva gafe și are o poziție stranie în „problema dosarelor”. Mai important e însă altceva: Poliția nu a reușit niciun să genereze un sentiment de siguranță omului care iese pe stradă.

Ministrul Culturii, **Ion Caramitru**, s-a remarcat prin faptul că și-a ridicat în cap „luptătorii cu merite deosebite”. Cu cultura rămâne cum am stabilit.

Ministrul Industriei și Comerțului, **Călin Popescu Tăriceanu**, are meritul (și dezavantajul) de a fi luat taurul de coarne în ce privește întreprinderile falimentare. În schimb, despre încurajarea celor performante nu prea avem știre.

Aparent paradoxal, într-o perioadă cu masive disponibilizări de personal și în condițiile scăderii nivelului de trai, ministrul Muncii și Protecției Sociale, **Alexandru Athanasiu**, este dintre cei mai bine văzuți, ceea ce înseamnă că oamenii au înțeles că a făcut atât cât se putea face.

L-am lăsat la urmă pe ministrul Transporturilor, **Traian Băsescu**, pentru că – în ciuda activității și stării dezastruoase a S.N.C.F.R. –, cred că este cel care a făcut cele mai multe lucruri concrete și – după cum declară Mircea Ciumara – „e cel mai bătaios dintre miniștri și folosește orice mijloc ca să obțină bani pentru ministerul lui!”

Mircea Ciumara, ministrul Finanțelor, pare să fie ușor rupt de realitate.

Valeriu Stoica, ministrul Justiției, a reușit să impună salarii mai mari pentru magistrați, încetinind exodul acestora, dar procesele continuă să dureze la nesfârșit.

Ministrul Sănătății, **Ștefan Drăgulescu**, a început bine, luptându-se să obțină mai mulți

bani pentru medicină. Ce-a reușit se vede intrând în orice spital.

Ministrul Agriculturii, **Dinu Gavrilescu**, e ferm convins că sectorul său merge minunat. Din nefericire, țărani sunt de cu totul altă părere.

Activitatea miniștrilor Cercetării și Tehnologiei (**Bujor Bogdan Teodoriu**), Tineretului și

Sportului (**Sorin Stănescu**), Mediului (**Ioan Olteanu**), Reformei (**Ulm Spineanu**), Telecomunicațiilor (**Sorin Pantis**) și Turismului (**Akoș Birtalan**) poate fi rezumată într-o frază scăpată de ultimul dintre aceștia: „Ceea ce nu am putut să sprijin, măcar nu am împiedicat”.

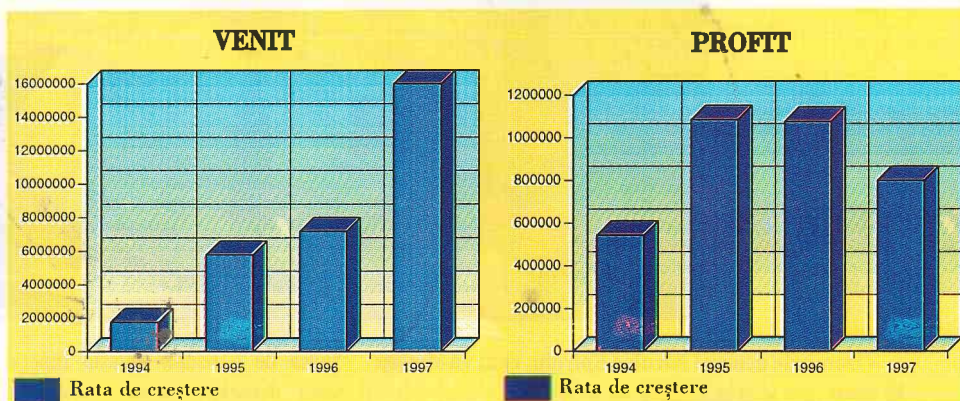
TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Trofeul Fierul de Cristal - 1997 INTRAROM

Când, în 1994, intram pentru prima oară într-unul din impozantele sedii ale puternicei companii INTRACOM și făceam cunoștință cu fermecătorul director general care este domnul Constantin Tsoukalidis, nu bănuiam ce relații strânse va lega

această firmă elenă cu țara noastră. Anii au trecut și iată, în prezent, INTRACOM – condus cu înțelepciune de un consiliu de administrație în fruntea căruia se găsește domnul S. Kokkalis – se află în București printr-o societate nou creată – INTRAROM – care cunoaște o implicare tot mai profundă în economia românească.

Într-o perioadă în care unii străini au dorit numai să dea „tunuri” și apoi să dispară cu profituri grase, INTRAROM ni se dezvăluie ca un model de coerență în plasarea unor investiții, de seriozitate

și de programare pe termen lung a unor proiecte realizate pas cu pas, cu o răbdare caracteristică numai veritabililor oameni de afaceri. De ce, în 1997, FIERUL DE CRISTAL pentru INTRAROM ?

Fiindcă societatea INTRAROM a fost constituită ca să desfășoare o activitate încă mulți ani de aici înainte. Fiindcă INTRAROM dorește să lase o urmă inconfundabilă prin tot ceea ce a întreprins și va mai întreprinde, în ciuda multor obstacole pe care a trebuit să le învingă. Fiindcă INTRAROM are încredere în capacitatea economiei românești de a se relansa într-un viitor pe care ni-l dorim tot mai apropiat.

GEORGE ARION ■

Domnul Camenco Petrovici, președintele Casei de Economii și Consemnațiuni

Ziua de 24 noiembrie a.c. a marcat împlinirea a 133 de ani de la înființarea Casei de Economii și Consemnațiuni, prin voința domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Cu această ocazie, domnul Camenco Petrovici, președintele C.E.C., însoțit de cei trei vicepreședinți, doamna Mihaela Zora Mincu și domnii Constantin Cioșcu și Mihail Dan Surcel, a organizat o conferință de presă. Din expunerea domnului președinte am reținut faptul că, în perioada de la înființare și până la națio-

O importantă aniversare bancară

nalizare, Casa de Economii și Consemnațiuni a funcționat ca bancă universală, realizând întreaga gamă de servicii, de la atragerea și fructificarea economiilor populației, la acordarea de împrumuturi administrației centrale și locale, precum și statului, iar prin plasamentele făcute a ajuns să îndeplinească un important rol pe piața capitalului din această perioadă.

După naționalizarea din 11 iunie 1948 a devenit în principal o instituție bancară specializată în relațiile cu populația.

După anul 1990 C.E.C. intervine activ pe piața financiar-bancară, prin acordarea de credite pe termen scurt, mediu și lung societăților bancare, cât și prin efectuarea de operațiuni cu titluri de stat, participând în acest fel la formarea și dezvoltarea capitalului autohton, contribuind de asemenea la capitalizarea băncilor comerciale în formare.

Prin adoptarea Legii 66/1996, Casa de Economii și Consemnațiuni devine societate bancară pe acțiuni cu acționar unic statul român, prin aceasta pregătindu-se condițiile pentru revenirea la statutul de bancă universală, deținut până în 1948. Pentru precizarea

statutului și rolului băncii în sistemul bancar românesc a fost nevoie de elaborarea unui nou proiect de lege, care a fost aprobat de Senat, el aflându-se acum în discuția comisiei de specialitate a Camerei Deputaților.

Prin această lege se dorește, printre altele, valorificarea tradiției dobândite de C.E.C., menținerea garanției statului asupra economiilor populației depuse la această bancă, transformarea în bancă universală, alinierea la reglementările legii bancare și ale B.N.R., adaptarea la standardele europene în domeniu.

Dintre principalele activități prevăzute în noul proiect menționăm: acordarea de credite întreprinderilor mici și mijlocii, ajutând la formarea clasei de mijloc, ce constituie baza și succesul dezvoltării democrației și economiei de piață și acordarea de credite cu dobândă avantajoasă persoanelor fizice, pentru cumpărarea, construirea, modernizarea sau repararea locuințelor proprietate personală.

ALEXANDRU PĂSĂRIN ■ **13**

George Arlon în dialog cu domnul general Nicolae Spiroiu, ministru - consilier, consilier militar la Misiunea Permanentă a României la ONU

„Așteptăm valul doi cu încredere”

– Domnule general Nicolae Spiroiu, cum vă simțiți în acest nou spațiu în care vă aflați?

– M-am simțit excelent aici, în calitate de ministru-consilier, consilier militar pe lângă ONU, încă de la începutul muncii mele, în ianuarie 1995. Am descoperit, în toată complexitatea ei, dimensiunea militară a activităților de la Națiunile Unite pe care, ca profesionist, o bănuiam, fără să-i cunosc amploarea și cadrul organizatoric în forumul mondial care și-a asumat, cu peste 50 de ani în urmă, sarcina de a menține și asigura pacea și securitatea lumii. Dacă nu mă-nșel, fostul președinte american Jimmy Carter spunea că, în mod paradoxal, militarii, care se pregătesc pentru război, sunt singurii în măsură să readucă și să mențină pacea în regiunile afectate de conflicte ale planetei. Deși lucrurile au mai evoluat, componenta civilă a peacekeeping-ului fiind în creștere, tot militarii sunt chemați să planifice și să conducă operațiunile de pace.

– Și domnul general Spiroiu cum și-a îndeplinit misiunea încredințată?

– Când s-a hotărât, în octombrie 1994, înființarea unui post de consilier militar la Misiunea Permanentă a României la ONU, mai existau 27 Misiuni care aveau birouri de consilieri militari sau măcar un consilier militar în organigramă. În prezent sunt 41 de Misiuni care au instituit asemenea funcții, inclusiv Ucraina, Slovacia și Polonia, care au fost inspirate de modelul României. Există o comunitate a consilierilor militari de la Misiuni, care organizează lunar reuniuni. Este recunoscută de Secretariatul ONU, care se și folosește de serviciile ei în mai toate acțiunile întreprinse în domeniul operațiilor de menținere a păcii. Ca militar cu îndelungată și variată carieră, m-am adaptat foarte rapid noului post – am și fost întâmpinat de comunitate deosebit de călduros. Misiunea României a intrat imediat în circuitul informațiilor militare la care până atunci nu avea acces, reușind să evalueze corect semnificația participării țării noastre la operațiile ONU de menținere a păcii, sub aspectul avantajelor de ordin politic, militar și economic.

Șansa de a ocupa această funcție cu succes o consider deosebită, chiar dacă s-a ivit la încheierea carierei mele militare. Voi acționa să fie perpetuată, cu toate avantajele aferente pentru imaginea țării ca stat furnizor de securitate.

– Cum vă explicați faptul că, în toate sondajele, armata română apare ca un element în care poporul român are o deosebită încredere?

– Cred că datorită unor virtuți dovedite statornic de către armată de mai bine de un secol, virtuți pe care românul le percepe cu ușurință: loialitatea față de popor și de idealurile naționale fundamentale, onoarea, demnitatea, cinstea, corectitudinea militariilor, capacitatea comandamentelor strategice și tactice ale armatei de a depăși momentele de șoc determinate de măsuri în plan politic sau social, dar ale căror consecințe le-a suportat și le-a rezolvat magistral armata, atât la 23 august 1944 cât și în decembrie 1989. La acestea se adaugă faptul că armata a fost subsistemul social care a înțeles, încă din 1991, să înceapă un solid proces de reformă, fără imixțiuni în politica de partid și respingând orice încercare de influențare politică partizană. În perioada în care am fost ministru, am promovat cu fermitate acest principiu, în toate cele trei guverne din care am făcut parte, iar reforma inițiată a fost gândită să înlăture conceptele de natură totalitară, prin care fosta dictatură confiscase formal organismul militar al țării, cu principii proprii armatelor statelor tradițional democratice, conservând însă acele avantaje oferite de realitatea că, în ultimii 30 ani, deci după 1962–1964, Armata Română a fost singura armată a unui stat membru al Tratatului de la Varșovia care și-a asumat răspunderea apărării proprii țări pe baza unei doctrine naționale și nu a uneia de bloc militar. În plus, dispuneam și de o industrie de apărare aptă să asigure – în noile condiții de acces la tehnologii moderne și la materiale prohibite în regimul totalitar – înzestrarea modernă necesară, cu toate greutățile determinate de bugetele insuficiente de apărare. Aceasta înseamnă seriozitate în tratarea unei probleme naționale

fundamentale: apărarea țării. Nu se putea ca oamenii să nu observe acest lucru și să nu-l aprecieze. Pe aceasta se întemeiază încrederea de care se bucură constant armata în rândul a peste 85% din cetățenii țării.

– Din poziția privilegiată în care vă aflați, cum vi se pare armata română la sfârșitul acestui secol?

– Premisele sunt favorabile. Ne numărăm printre armatele din zona central-sud-est europeană cu cea mai mare capacitate operativă care dispune de toate acele elemente care caracterizează structurile militare moderne, apte să desfășoare acțiuni specifice, fapt dovedit inclusiv, sau mai ales, prin participarea la operații ONU de menținere a păcii (Irak-Kuweit, Somalia, Angola) ca și la cele din cadrul parteneriatului cu NATO în cadrul OSCE.

– Cum s-a ajuns în această situație?

– Când mi-am început activitatea pe lângă Națiunile Unite, România se situa pe locul 67 în lista celor 73 state care contribuie la operațiile de menținere a păcii. Cunoscând capacitatea de care vorbeam și având posibilitatea să fac și comparații, am apreciat că nu suntem pe locul meritat. Am acționat în relația cu ONU, în cadrul Misiunii și cu sprijinul ambasadorului Ion Goriță și al MAE pentru a ne obține poziția meritată. În iunie 1995, România se situa deja pe locul 28, iar din octombrie același an pe locurile 10–12, menținute până în prezent. Cu mult înaintea celorlalte state vecine sau din zona noastră geografică. Iar participarea a fost în condiții de la egal la egal, din punct de vedere al dotării, al logisticii și al conducerii trupelor, cu contingentele unor state ca Federația Rusă, Anglia, Franța, Canada, Italia.

Atât spitalele militare românești de campanie cât și batalionul de infanterie, care au acționat în Somalia și în Angola, datorită nivelului modern de organizare și echipare, în primele 60 de zile de misiune, până au intrat în subzistența ONU nu au avut nevoie pentru a funcționa decât de aer. Nu este la îndemâna oricărei armate să implementeze cu succes un contingent complex de aproape 1.000 de militari în alt continent, la distanță de 7.000 km de țară, în condițiile arătate mai sus.

Factorii politici și militari de la ONU au fost atât de plăcut surprinși de această performanță, încât, încă din octombrie 1995, au oferit unui general român comanda uneia din cele 14 Forțe ONU existente în lume la acea dată. Nu nominalizez, pentru a nu răni orgolii, dar o țară din zona noastră cu un lobby internațional foarte puternic a obținut o atestare similară după 25 de ani de participare la operații ONU de pace.

– Cum se explică, totuși, într-o țară care întâmpină dificultăți economice mari, acest salt al armatei române?

– Explicația este relativ simplă. Dificultățile economice au fost contracarate printr-o bună strategie de reformă în care principalul factor a fost menținerea temporară, până în martie 1994, a unui militar de carieră la conducerea Ministerului

Apărării. Un sistem complex și mai ales atât de conservator cum este cel militar nu poate fi restructurat fundamental decât de un cunoscător profund atât al principiilor care au stat la baza organismului ce trebuie înlocuit „din mers”, deci păstrându-i permanent capacitatea de a funcționa pe dimensiunea comună cu cea a sistemului la care trebuie să se ajungă prin reformă – apărarea țării, într-un moment de slăbiciune datorat transformărilor aproape dramatice din plan politic, social, economic, pe plan intern, și în întreaga zonă geografică – cât și a celor ce guvernează noul organism. Dacă s-a întâmplat ca acești militari să fie și buni profesioniști, culți, cu vocație democratică și animați de spirit reformator, a fost cu atât mai profitabil pentru procesul de reformă. Nu întâmplător, toate statele din jurul țării noastre care au numit, imediat după schimbarea de sistem, personalități politice, civile, la ministerele apărării, după 2–3 ani au revenit, înlocuindu-i cu militari de carieră de rang superior, trecuți în retragere. Exemplele se cunosc, nu insist asupra lor. Unii sunt și acum miniștri ai apărării.

– Ce înseamnă asta?

– Reforma armatei a avut la noi două componente, ale căror obiective au fost corect stabilite din start, cum se spune și, în general, au fost atinse sistematic, chiar dacă unele deformări au mai avut loc și se resimt.

Prima etapă, în care s-au creat premisele necesare reformei, s-a consumat în a doua parte a anului 1990 și în cea mai mare parte a anului 1991. Aceasta a constat în stabilizarea armatei după șocul din decembrie 1989 cu consecințele cunoscute și revenirea la funcțiile firești ale structurilor militare. A doua etapă, a reformei propriu-zise, a început în 1992 și continuă și în prezent, fiind deosebit de complexă și – pe una din cele două dimensiuni, la care mă voi referi în continuare – costisitoare. Nu numai datorită factorilor interni, ci și celor internaționali.

Cele două laturi sau dimensiuni sunt: prima, politică – obligatorie și de cea mai mare însemnătate

– tranziția de la sistemul militar specific statului totalitar la cel al unui stat democratic, în care controlul asupra forțelor armate să fie exercitat de societatea civilă, prin autoritățile publice abilitate de Constituție; a doua, organizatorică, de transformare a structurilor vechi, supradimensionate, greu de condus și manevrat – mă refer la manevra operativ-strategică și tactică – în structuri flexibile, modulare, dinamice, corespunzătoare acțiunilor de luptă specifice desfășurării conflictelor militare actuale. Această a doua latură nu ține de sistemul politic, deci nu era obligatoriu s-o facem simultan cu prima, mai ales că implică și mișcări de personal, cu consecințe sociale aferente, redisolocări de unități și comandamente. De aceea a și mers și merge mai greu fiind necesare și ajustări față de concepția aprobată în ianuarie 1990, tributară mentalităților conservatoare ale celor care au gândit-o atunci. Această latură a fost afectată de dificultățile financiare generate de reforma economică, dar nu într-o măsură care să compromită esențial procesul de ansamblu al reformei militare. Am început-o totuși, și cu amendamentele de rigoare ea continuă, constrânși fiind de doi factori. Unul ține de timp. De întârzierea care nu mai putea fi acceptată. Reorganizarea se ceruse încă din anii '70, o dată cu elaborarea doctrinei militare naționale de apărare, diferită de cea a defunctului Tratat de la Varșovia. Al doilea factor este de natura relațiilor și proceselor internaționale de destindere post-război rece. Mă refer la obligativitatea încadrării în normele de înzestrare cu echipamente militare aprobate prin Convenția privind reducerea armamentelor convenționale din Europa, la care România este parte și a ratificat-o.

Prima componentă a necesitat voință politică, mentalitate și vocație de reformator, cunoștințe, experiență, timp pentru elaborarea și aprobarea noului cadru legislativ și normativ. Nu bani. Aceasta nu înseamnă însă că a fost ușor. Dar, a fost elaborat și a început procesul de aprobare încă din 1992 a unui pachet de 6 legi cu conținut modern, de natură să garanteze evoluția în direcție corespunzătoare a armatei României democratice. Cu toate că textele inițiale, pe lângă îmbunătățiri, au mai suferit și unele deformări în procesul de aprobare, care se pot corecta, a fost o reușită. În sfârșit, un „pariu” câștigat cu reforma, după atâtea pariuri compromise – lucru recunoscut și intern – ca un motiv în plus pentru încrederea societății în armată – dar și internațional de către factori politici și militari competenți.

– Nu se poate uita ce prețuire era acordată, între cele două războaie, ofițerului român, armatei române. Ofițerul român avea un statut special în societate. Se va reveni la această atitudine, care să îl scoată în evidență și să arate rolul important pe care îl joacă?

– Cu siguranță, dar și de această dată pe o dimensiune modernă, cu anumite facilități, mai ales de educație, comportament, acele elemente de care dispune ofițerul, și militarul în general, pentru a-și

afirma onoarea, integritatea morală. Toate aceste chestiuni sunt valori pe care se întemeiază sentimentul patriotic, de devotament față de ideea apărării țării și sentimentul de încredere pe care armata îl însușește societății. În armata română, fără ca ea să dispună de aceste elemente, mai ales în perioada comunistă, ofițerii au făcut mult pentru a-și păstra demnitatea, această atitudine de sobrietate, lucru care a avut ca efect tocmai păstrarea acestei încrederi. Cunoșc situația din armatele moderne, cele ale unor state cu vechi tradiții democratice, unde militarul se bucură de mult respect. Toate aceste lucruri vor reveni și la noi, pe măsură ce vom reuși să ne completăm educația într-un sistem nou. Cred că și educația spirituală, religioasă, are un rol foarte important, și acest lucru se va întâmpla pe măsură ce societatea va avea posibilitatea să creeze militarilor mijloacele necesare pentru a-și manifesta demnitatea, onoarea. Mă refer la posibilitățile materiale.

– După Madrid, ce trebuie să facă armata română?

– Personal consider că, pentru armată, momentul Madrid 1997 nu are o semnificație determinată. Deci, nu poate fi un punct de referință. Sub aspect militar am fi fost primii admiși. Dacă decizia ar fi depins numai de acest criteriu. Au fost analiști militari NATO care au declarat aceasta.

Am spus de mai multe ori, când eram ministrul apărării, și constat cu plăcere că aceeași opțiune o are și actuala conducere a ministerului, că nu am gândit o armată pentru NATO ci pentru România. Dar, nu întâmplător, armata de care are nevoie România este foarte bună și pentru NATO.

Concluzia este firească. După Madrid, armata trebuie să continue reforma pe cele două dimensiuni de care am vorbit mai sus. Adică: să definitiveze, să completeze și să corecteze, unde este cazul, cadrul legislativ și normativ al tranziției pe principii democratice; să corecteze și să realizeze structurile organizatorice necesare, adaptându-le la standardele specifice armatelor moderne, cu încadrarea în noile nivele de efective și tehnică reduce; să continue realizarea unui sistem integrat și performant de formare și de instruire a personalului și să continue perfecționarea înzestrării, în cooperare cu constructori de prestigiu, dar bazându-se cât mai mult pe capacitățile de cercetare-producție existente și pe valoroșii specialiști care le-au creat în condiții de izolare informativă și tehnologică, fără acces la materiale sau componente din import.

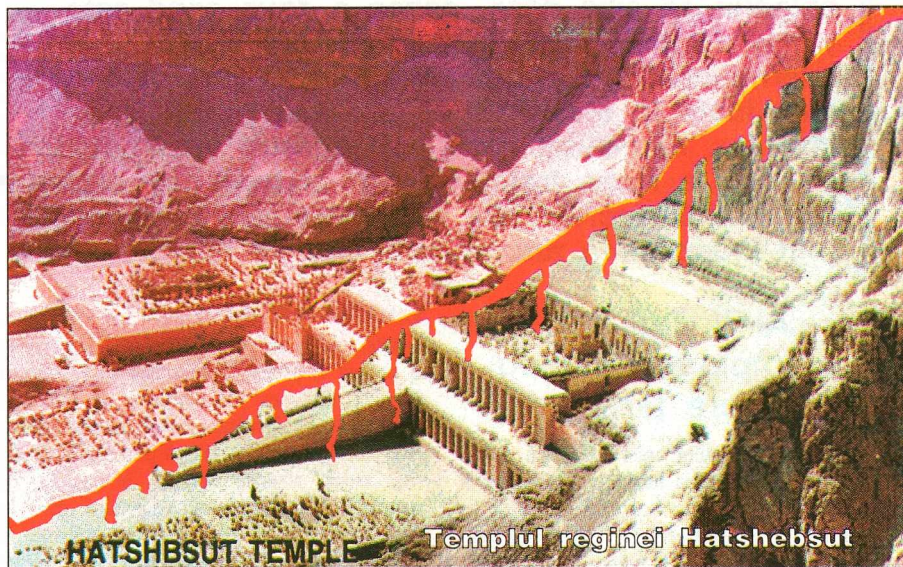
Este, de fapt, ceea ce văd că face actuala conducere a armatei. Așteptăm deci valul doi cu încredere. Dar nu neapărat „cu sufletul la gură”, dacă ne îndeplinim obiectivele propuse încă din 1991, când am înființat primii și singurii din această zonă, Colegiul Național de Apărare, pentru a pregăti clasa politică românească să-și asume funcții în conducerea forțelor armate.

Crimă în numele credinței

Fundamentalistii islamici însângerează Egiptul

Atentat

Deținătoare a unui imens patrimoniu cultural, Egiptul este o țară, prin excelență, turistică. Pe de altă parte, însă, din punct de vedere politic, cei trei președinți de până acum ai Egiptului (Nasser, Sadat și Mubarak) au modernizat statul și i-au conferit un rol deosebit de important în tensionată zonă a Orientului Mijlociu. Astfel, Egiptul a devenit un stat incomod, care s-a opus de multe ori presiunilor externe, fie că ele veneau din partea Statelor Unite sau a celorlalte țări arabe. Grupările teroriste islamice (finanțate, după unele surse, cu bani din Iran, Arabia Saudită sau Emirate) au avut, deci, o zonă liberă de acțiune în țara piramelor: cea mai bună politică de îndepărtare a unui stat din lumea internațională este aceea de a-i crea probleme interne. Și, cu toate că în Egipt orașele, clădirile, aeroporturile dar mai ales centrele turistice sunt înțesate de Poliție, Securitate sau Armată se pare că declarația lui Mubarak cu privire la lichidarea tuturor organizațiilor teroriste este iluzorie.

dimineată, în apropiere de Luxor, printre vestigiile de 4500 de ani ale templului reginei Hatshebsut, când un grup de islamisti egipteni, înarmați cu pistoale automate și săbii, au măcelărit zecile de turiști care vizitau monumentul. Poliția a intervenit cu o întârziere (cel puțin suspectă) de 45 de minute și cu pierderi de vieți omenești – au fost uciși trei dintre polițiști și șase dintre atentați – și a reușit, în sfârșit, să pună capăt măcelului. Acest atentat, cel mai sângeros de la preluarea armelor de către militanții islamisti în 1992, survine după ce, pe data de 18 septembrie, nouă germani, reprezentanți ai unor firme turistice, au fost uciși într-un autocar incendiat în centrul capitalei egiptene, Cairo. Atacurile militanților islamisti au dus la moartea a 34 de turiști străini, în ultimii cinci ani numărul victimelor ridicându-se la 1100 de persoane, în marea lor majoritate polițiști și teroriști. Acțiunile integristilor islamisti, care doresc răsturnarea guvernului și instaurarea unui stat islamic, sunt îndreptate în special împotriva turismului, principala sursă de venit a bugetului egiptean.

Atentatul de la Luxor a fost revendicat de gruparea fundamentalistă Jamaa al-Islamiya („Frații Musulmani”), principala organizație integristă armată din Egipt. Din 1992, ea încearcă, prin acte teroriste, să impună în țară legea islamică, răsturnând statul laic condus de președintele Hosni Mubarak. În ultimele săptămâni premergătoare măcelului din Valea Regilor, Poliția a arestat mai

mulți membri ai organizației, care au fost ulterior condamnați. În urma execuției a patru „frați musulmani”, Jamaa al-Islamiya a amenințat cu represalii. După masacrul din noiembrie, o altă organizație fundamentalistă, Jihadul Islamic („Războiul Sfânt”), a promis noi atentate împotriva turiștilor.

Guvernul de la Cairo s-a întrunit de urgență, în seara masacrului, pentru a discuta noi măsuri împotriva actelor teroriste comise de autointitulații „mujahedini” („luptători pentru credință”).

Ulterior, ministrul de Interne a fost demis, iar 4 persoane din conducerea superioară a Poliției au fost trimise în fața Curții Marțiale.

Pe de altă parte, opinia publică internațională a fost șocată de atentatul sângeros de la Luxor. La Tokyo, premierul Ryutaro Hashimoto și-a exprimat profunda tristețe și aproape toate agențiile nipone de turism au anulat contractele cu Egiptul. Guvernul elvețian a condamnat în mod oficial „atentatul barbar” care a dus la moartea a 35 de elvețieni și a cerut intensificarea luptei împotriva terorismului.

Între timp însă, mulți turiști străini au părăsit Egiptul, iar agențiile de voiaj prevăd un recul serios al cifrei de 2 milioane de vizitatori anual la Luxor și 4 milioane la piramidele de la Gizeh. Este astfel amenințată principala sursă de venituri a economiei egiptene. Viața „cântărește” mai mult decât splendoarea piramelor.

DIANA BOICESCU ■

Filmul atentatului: bandiți înarmați, pândind printre ruine, au oprit un autocar cu turiști străini, i-au omorât pe toți și i-au jefuit. A urmat un al doilea vehicul, ai cărui nefericiți ocupanți au fost duși sub teroare, un kilometru mai departe, pentru a fi uciși bestial.

Bilanțul oficial: 68 de victime, dintre care 57 de turiști străini, și circa 80 de răniți.

Această crimă s-a petrecut pe 17 noiembrie a.c.,

Aderarea la UE

De veghe în anticamera europeană

Controversata listă prin care Uniunea Europeană a avansat doar numele a cinci țări cu care ar putea începe în curând negocierile de aderare pare de-acum bătută în cuie, deși toate țările pretendente trimise „la încălzire” încă mai speră să fie înscrise pe lista titularilor. Minunea s-ar mai putea produce la întâlnirea la nivel înalt a UE programată în acest sfârșit de an în Luxemburg, dar nici un observator nu mai crede că în afară de Polonia, Ungaria, Cehia, Slovenia și Estonia vor mai apărea și alte nume. România, care s-a cam obișnuit să aibă doar șansa a doua când este vorba de integrarea în diversele structuri internaționale, este nemulțumită, dar argumentele ei sunt luate în considerare doar sub beneficiu de inventar. Momentul când țara noastră va fi invitată să stea la masa tratativelor nu trebuie însă așteptat cu brațele încrucișate, ci trebuie să fie pregătit prin îndeplinirea tuturor criteriilor de aderare.

Al doilea val ne împinge din nou spre țarm

Lista „nominalizaților” nici măcar nu a mai fost examinată la ultima reuniune a Consiliului Ministerial al UE de la Bruxelles, semn că un acord tacit există între „cei 15”, chiar dacă, pentru liniștirea spiritelor tuturor candidaților, oficialitățile comunitare dau asigurări că încă nu este totul definitiv. Dar este. Liderii țărilor din UE sunt într-un fel destul de stingheriți pentru că până pe la începutul acestui an spuneau că aderarea la UE nu se va face în valuri, ca în NATO, că este vorba de un proces continuu, dar că negocierile vor fi începute simultan. Ba mai mult. S-a lansat și un nou concept politic pe care „eligibili” l-au îmbrățișat imediat: cel al respectării șanselor egale.

Acum, după reuniunea pomenită mai sus, a devenit clar că afară-i vopsit gardul și înăuntru-i leopardul. Sau mai neaoș spus, va fi egalitate (a șanselor) dar numai pentru Grivei. Pentru că țărilor refuzate să ia masa de prima dată, li se oferă compensația unui prânz mai popular. S-a propus, așadar, organizarea unei Conferințe Europene la care ar urma să participe cele 15 state membre ale UE, dar și toate cele care aspiră la această calitate. Franța și Germania se pare că au marșat la idee, în timp ce Marea Britanie, care va asigura președinția Uniunii pentru primul semestru al anului viitor, se va ocupa deja de detaliile tehnice ale organizării unei asemenea reuniuni.

Ca simpli observatori ai fenomenului politic, desigur că un asemenea demers nu trebuie să ne determine automat să strâmbăm din nas. Dar „rețeta” UE pare să semene al naibii de bine cu cea folosită pentru obținerea „acreditărilor” la

NATO. Și în cazul procesului de largire a Alianței, în momentul în care devenise evident că nu pot fi admise toate statele care doreau să aibă deasupra lor umbrela de protecție atlantică, s-a inventat „parteneriatul pentru pace”. Desigur, s-a dovedit că parteneriatul poate să-și asume anumite atribuții în materie de asigurare a stabilității și securității dar, în esență, formula nu este decât un substitut al calității de membru NATO. Iar din acest club unii pleacă mai repede, spre saloane mai luminoase și mai sigure, iar alții pot să rămână mult și bine, într-un fel de limb al așteptării.

Mai este posibil un ultim asalt?

Acum, când jocurile sunt, așadar, făcute, mai există unele state din UE care continuă să-și spună partitura de avocați ai unora dintre pretendenți. Danemarca și Suedia pledează pentru integrarea tuturor țărilor baltice. Italia și Franța pomenesc din când în când numele României. (Este probabil ca Franța să fi devenit mai reticentă după ce pledoaria ei în favoarea Bucureștiului de a intra în NATO s-a dovedit până la urmă sterilă, cu toate micile rețușuri din comunicatul reuniunii de la Madrid, care ne dau șanse teoretice pentru 1999.) Germania, care a fost și de astă dată locomotiva Europei, a mizat pe un număr de țări pentru care s-a bătut și a câștigat, adică de fapt pentru cele cu care se vor începe negocierile. Marea Britanie este prea ocu-

pată de propriile probleme de integrare în Uniunea Monetară și prea distantă, prin tradiție, față de ce nu este propriul său interes, pentru a risca să se angajeze deschis în contul cuiva. Chiar dacă atât în cercuri politice britanice și germane se afirmă că nu trebuie creat un sentiment de frustrare în clubul „refuzatelor”, pentru că un asemenea sentiment ar dăuna proceselor reformatoare din aceste țări. „Capacitatea stimulatorie a perspectivei de aderare scade în cazul în care această perspectivă rămâne prea vagă”, declară recent Karl Heinz Hornhues, președintele Comitetului de politică externă din Bundestag. Iar premierul italian Romano Prodi spunea la sfârșitul lunii noiembrie, la Luxemburg, că nu trebuie creat un sentiment de nedreptățe în rândul statelor care nu încep acum procesul negocierilor.

Dacă asemenea declarații sunt făcute mai mult „pentru peluză”, de fapt ideea conferinței amintite este de a menține în proiect toate statele candidate. Iar numărul acestora ar putea include nu numai România, Bulgaria sau Cipru, ci și Malta, Norvegia, Liechtenstein, Norvegia și chiar Elveția, deși unele dintre aceste țări nu par deloc grăbite să-și îndrepte privirea spre Bruxelles, economiile lor fiind într-o măsură destul de mare integrate în Europa. Un caz mai interesant privește invitarea Turciei, țară care bate de decenii la poarta UE. La un moment dat, Ankara părea să fie refuzată chiar și în această „sală de așteptare” care pare a fi conferința amintită, din cauza refuzului Greciei. A fost nevoie ca Bonnul să-și abandoneze reținerile pentru ca Turcia să figureze și ea pe lista invitatelor.

Cazul României, fără lamentări

România și-a prezentat cererea ei de aderare la UE la 22 iunie 1995, atunci când încheiase întregul proces din programul complex de preaderare. Consiliul de Miniștri al UE a decis la 17 iulie 1995 să aplice procedurile din

Premierul britanic Tony Blair este prea ocupat cu propriile probleme ca să se gândească la alții

Doi dintre „avocații” intrării noastre în UE, premierul italian Romano Prodi și Jacques Chirac, președintele Franței

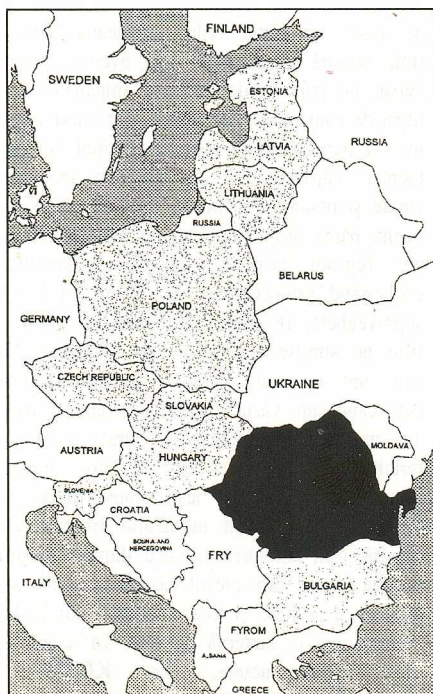
Tratatul de bază al Uniunii, care prevăd inițierea de consultări în Comisia UE. Aceste consultări s-au desfășurat eșalonat conform unui calendar riguros. Deci, procedural totul s-a desfășurat ireproșabil.

Comisia Europeană, răspunzând cererii formulate printr-o recomandare a Consiliului European de la Madrid (decembrie 1995), a pregătit un aviz pe care l-a înaintat Conferinței interguvernamentale, ale cărei lucrări s-au încheiat abia în 1997. Iar după analizele – și acestea complexe – din forul respectiv, birocrăția europeană (nici un ton peiorativ, aici), înregistrând corect semnalele politice, a decis lista pomenită mai sus cu cele cinci țări care se vor așeza primele la masa verde.

Cum spuneam, din punct de vedere politic și principal România poate să se declare nemulțumită. Politic este nemulțumită pentru că a investit mult capital de încredere în Uniunea Europeană, organizație față de care și populația țării exprimă un interes deosebit. Dar, ca și în cazul NATO, se vede treaba că pătrunderea în asemenea structuri nu este o chestiune referendară, nu este stabilită de dorința majoritară a unui popor. Totodată, autoritățile de la București sunt nemulțumite pentru că trecerea României pe lista primilor admiși la negocieri ar fi dat o legitimitate procesului de reformă și o speranță cu mare impact la public, inclusiv din punct de vedere electoral. În sfârșit, pentru România ar fi fost important să se bucure de mai multă considerație după ce întregul său proces de integrare europeană și euroatlantică a fost un parcurs cu obstacole.

Principal, nemulțumirea factorilor de decizie de la București provine din faptul că până de curând „cei 15” și mai cu seamă unii dintre protagoniștii UE acceptaseră ideea începerii simultane de negocieri. Acesta a și fost punctul de vedere al românilor: să se înceapă negocierile simultan, urmând ca fiecare dintre țări să fie admisă când a îndeplinit criteriile de aderare. De fapt, atât actualul guvern de la București, cât și cele precedente au înțeles că

România nu poate și nici nu trebuie să grăbească procesul de integrare pentru că a fi membru în UE nu ține de o anumită decizie politică, ci marchează un punct al procesului de maturizare economică, politică și socială a unei țări. Calitatea de membru al UE nu înseamnă numai să obții niște beneficii (care sunt, și nu puține, începând de la politica subsidiilor pentru anumite ramuri economice sau regiuni), ci mai cu seamă înseamnă că faci parte dintr-un club care pretinde să îndeplinești anumite criterii. Or, economia românească, încă atât de centralizată, atât de puțin real privatizată și mai cu seamă cu o productivitate așa de scăzută, de fapt atât de puțin „economie de piață”, nu ar face față de loc concurenței din UE. Este un fapt pe care l-au recunoscut toți factorii politici de la noi, dacă nu au făcut demagogie de circumstanță.

Din cele spuse, pe scurt, mai sus reiese că în momentul în care a prevalat criteriul economic, România nu putea să stea alături de Cehia, Polonia sau Slovenia, țări în care venitul național pe locuitor este de câteva ori mai mare decât în România, și în care transformările spre economia de piață sunt mult mai avansate. Dacă s-a renunțat la principiul începerii simultane a negocierilor de aderare, România nu are de ce să se lamenteze dând vina pe nu știu ce conjurații externe care ar menține-o într-un con de umbră. Cine citește Avizul Comisiei Europene privind cererea de aderare a României va vedea că aproape la fiecare capitol din cele examinate, la concluzii puținele date care o recomandă sunt însoțite de formule de genul „în pofida eforturilor considerabile, situația nu este destul de avansată ca să o recomande” pentru a participa la procesul de începere a negocierilor.

Ceea ce era de demonstrat

Faptele atestă așadar că în primul rând economia românească nu o recomandă să fie alăturată la grupul celor cinci state. Desigur, dacă UE ar fi decis începerea simultană a negocierilor cu țările aspirante și România ar fi fost exclusă de pe listă, orice scenariu pentru o asemenea omisiune ar fi fost credibil. Dar în condițiile în care s-a plecat de la alte criterii, nu ne rămâne decât să ne preocupăm să îndeplinim și noi mai repede aceste criterii. Or, aceasta înseamnă o reformă reală, o privatizare reală, atragere de capital, coerență în politica economică și în cea de adaptare a instrumentelor juridice la standardele europene, democratizarea în continuare a societății, creșterea reală a nivelului de trai, ca expresie a unei economii sănătoase, la parametrii UE etc. Când asemenea parametri vor fi îndepliniți, nimeni nu se va putea opune intrării României în UE, proces care – este bine să credem – este dorit de ambele părți.

Confesiunile unui expulzat:

EL FUGITIVO ROMÂN

Textul de mai jos reprezintă mărturia senzațională a unui român care a încercat de două ori în cinci zile să treacă ilegal granița din Cehia în Germania. Schița din pagina alăturată este reconstituirea aproximativă a traseului pe care această persoană l-a urmat la prima tentativă. La cererea sa, numele nu este menționat. Toate faptele povestite mai jos sunt, însă, autentice.

ALEXANDRU ARION ■

Sunt multe moduri prin care poți să intri ilegal în Germania. Poți să-ți iei o viză care să nu fie trecută prin calculatorul ambasadei, afacere care te costă în funcție de cât vrea să-și „tragă” individul respectiv. În principiu, prețul e de 250–300 dolari. Poți să-ți faci pașaport fals, fie că acesta e românesc, unguresc, sau chiar german. În Cehia, un pașaport nemțesc costă în jur de 500 dolari, dar cred că mai rentabil este să-ți faci un pașaport ceh și să treci granița într-o mașină cu număr de Cehia.

Operațiunea „cușetarii”

Eu am ales altă cale. Am cunoscut, în București, un tip care dorea să ajungă în Belgia și am convenit să plecăm împreună. Prima idee au fost „cușetarii”. Am mers la Gara de Nord, am discutat cu ei, dar, din păcate, Poliția de frontieră tocmai arestase doi „cușetarii” care au încercat să treacă ilegal niște români ascunși în podul vagonului în Austria și nimeni nu mai făcea nici o mișcare. Ar fi fost bine și pentru că ne-ar fi costat între 200 și 400 de mărci de om. Ultima variantă, cea mai periculoasă de altfel, a fost să trecem din Cehia în Germania pe jos.

Am plecat din România pe 15 octombrie 1997. Până la Praga am mers, legal, cu trenul. Acolo aveam o rezervare pe cinci zile la cel mai ieftin hotel din oraș. Fără această rezervare nici nu ne-ar fi lăsat să intrăm în țară...

În hotel ne-am întâlnit cu un iranian, azilant în... România, care vroia să ajungă la Hamburg. Era un tip foarte de treabă care, mai târziu, ne va ajuta mult.

Am trecut pe sub nasul nemților

Cum am ajuns, am dat un telefon în Germania și l-am chemat pe un prieten să vină

să ne ia din Praga, să ne ducă la graniță și să ne aștepte până reușim să trecem. Individul a apărut și am plecat pe autostrada E-50 Plzen – Nürnberg spre punctul de frontieră Waithaus/Rozvadov, am oprit mașina la aproximativ 500 de metri de graniță, ne-am dat jos și ne-am înțeles cu neamțul să ne aștepte până la 11.30 într-un băruleț pe nume Hösl, aflat imediat după vama germană. Când am plecat era ora 20.

Am traversat o pădure, apoi un câmp deschis pe care grănicerii îl inspectează zilnic între orele 19.00–20.00, am trecut printr-o fâșie de pini, printr-un pârâu cu o apă îngrozitor de rece... Nu aveam nici o hartă, nici o schiță măcar a traseului pe care trebuia să-l urmăm. Tot timpul ne-am ghidat numai după informații „din auzite”, am mers orbește, întorcându-ne uneori prin locurile pe care tocmai le părăsisem, bătând, căutând să ne ascundem și, în același timp, să ne grăbim pentru a nu pierde întâlnirea de la bar. Cel mai greu episod a fost traversarea pădurii. Ne era frig, groaznic de frig, iar frica de a nu fi descoperiți se transformase într-o senzație ciudată de exaltare. Mă simțeam ca și cum atenția lumii întregi ar fi concentrată asupra mea. Ca și cum ai juca într-un meci pe Maracana și ar trebui să execuți o lovitură de la 11 metri. Zgomotul unei crengi lovite de vânt ne făcea să ne trântim la pământ și să mergem târâș zece, douăzeci de metri rupându-ne hainele. A fost o experiență teribilă... După ce-am traversat pârâul și o mlaștină înghețată, am ajuns într-un loc de unde mi-am dat seama că, tot drumul, am mers la o distanță de cel mult treizeci de metri de drumul principal, adică am trecut chiar pe sub nasul grănicerilor. Ne-am urcat pe o colină, și, de acolo, am putut vedea cafeneaua Hösl – ținta noastră. Până acolo mai aveam de traversat un parking de TIR-uri, împânzit cu o rețea de camere de luat vederi, dar chestia asta mi s-a părut o joacă față de infernul de care tocmai scăpasem. Ne-am schimbat în haine curate și ne-am strecurat în fugă spre parking. Scena părea desprinsă dintr-un film american: noi fugeam printre magazinele parkingului, declanșând proiectoarele de la instalațiile de supraveghere, în timp ce dobermanii grănicerilor ne simțiseră și lătrau cu disperare. Nu știu cum am ajuns cu bine în fața barului, dar, când am văzut mașina prietenului meu, am crezut că reușisem. Am intrat în bar și, fericit, m-am îndreptat spre el, am schimbat câteva cuvinte și am ieșit împreună să ne urcăm în mașină. În momentul în care am deschis ușa, am auzit o voce dinspre mașina parcată alături. Am crezut că, din greșeală, am atins-o cu portiera și m-am scuzat. Individul a coborât cu o lanternă aprinsă în mână și mi-a cerut actele. Era KRIPO – Kriminalpolizei.

Am petrecut noaptea în arestul Poliției de frontieră, după care am fost trimiși de partea cealaltă, la cehi, care au repetat toate formalitățile nemților, ne-au făcut dosare și ne-au dat drumul. Seara eram din nou în hotelul nostru amărât din Praga.

Mafia călăuzelor

I-am telefonat în Germania iranianului nostru care trecuse cu o călăuză plătită și l-am rugat să ne ajute. Astfel, am intrat în legătură cu un arab, Ebu Tareg, care face parte din gașca de indivizi ce mișună prin zona Poștei Centrale din Praga și care, contra a cel puțin 500 dolari, o fac pe călăuzele până în Germania. Din câte mi-am dat seama, în Cehia există o adevărată mafie a călăuzelor, în majoritate arabi, dar și cehi, iugoslavi etc. care „trec” zilnic ilegal cel puțin 30 de persoane în Germania. Prețurile pot ajunge până la 800 de dolari de om, iar modalitățile sunt nenumărate: cu mașina (de obicei, taximetriști ai mafiei), cu trenul, pe jos urmând diferite drumuri prin pădure... Dacă stai câteva minute în fața Poștei Centrale din Praga și te uiți fix la unul dintre acești indivizi, poți să fii sigur că va veni la tine și te va întreba unde vrei să ajungi. În fine, acest Ebu Tareg ne-a adus, într-o primă fază, doi cehi cu mutre de delincvenți care, după ce au aflat că suntem români, au refuzat să ne fie călăuze. A doua zi a venit cu un alt arab care vorbea aproape perfect românește și care a spus că, pentru 500 de dolari de om, ne ajută să intrăm în Germania. Într-un final, spunându-i că 500 de dolari sunt toți banii pe care-i mai avem împreună, arabul s-a hotărât să ne ducă până în cel mai apropiat sătuc din Germania.

Drumul prin frig

Ne-am îmbarcat spre Eplice, locul de unde călăuza își pornea „expediția”. La zece fără ceva ne-am urcat într-un taxi și am luat-o spre graniță. La doi-trei kilometri depărtare ni s-a spus să coborâm și să așteptăm până se duce să verifice traseul și că în câteva minute se întoarce. Mașina a revenit după aproape o oră cu vești proaste: nu se putea trece prin vamă pentru că, datorită numărului mare de încercări de trecere frauduloasă, se înăsprișeră controalele. Drept urmare, am cotit pe un drum paralel cu linia frontierei și am intrat în pădure. Ne-am dat jos din mașină și am luat-o printre copaci după călăuza noastră, care știa drumul ca pe propriile buzunare. Se vedea că mai fusese de multe ori prin locurile acelea. La un moment dat ne-am oprit și călăuza ne-a spus să așteptăm cât timp se duce în recunoaștere. Nu știu cât am stat – nu aveam

ceas - dar știu că frigul era insuportabil. Îmi pusesem și al doilea rând de haine și, cu toate acestea, îmi înghețaseră și mâinile și picioarele și capul. Aproape că nu mai aveam control asupra corpului meu. Stăteam pe jos într-o iarbă înaltă de 60-70 cm și pe neașteptate a pornit ninsoarea. Era sinistru. Dar cel mai dur lucru era să suporti așteptarea. Dacă nu se întoarce arabul nostru? Ce facem? Încotro o luăm? Cu un ultim efort de voință ne-am ridicat și am plecat singuri. Dacă nu plecam atunci rămâneam acolo și înghețam...

Am mers orbește în direcția în care noi am crezut că e Germania. Imensă dezamăgire: la un moment dat am văzut niște tablite pe care scria în cehă și ne-am hotărât să ne întoarcem. Apoi ne-am răzgândit spunându-ne că, oricum, e târziu și, poate, mai încercăm altă dată. Ne-am continuat drumul - pierdusem noțiunea timpului - pe jumătate morți de frig și de oboseală sperând să ajungem undeva. Nu mai conta unde - Cehia, Germania, dar să ajungem undeva...

Turnătoră

Am văzut, în depărtare, luminile unui sat. Ne-am apropiat cu teamă și nu pot să-ți descriu imensa bucurie pe care am trăit-o când am văzut două mașini cu numere de Germania. Picioarele mi s-au dezghețat instantaneu și, pentru a doua oară, am crezut că reușisem. Am mers pe jos până în satul următor încercând să aflăm unde suntem și cât e ora. Acolo am văzut o mașină ieșind dintr-o curte. La volan era o femeie de vreo 50 de ani. Am întrebat-o de unde pot să iau autobuzul până la Freiburg și cât e ora. Șase dimineața. Merseam șapte ore prin pădure...

Ne-am dus în stația unde trebuia să așteptăm 10 minute autobuzul. Dar, în loc de autobuz, a venit o mașină a Poliției de frontieră. Femeia aceea ne tumase... Indivizii au venit drept la noi, ne-au cerut actele (pe care, bineînțeles, nu le

aveam) și, într-un final, ne-au arestat. Am încercat să-i păcălim că suntem italieni, dar nu ne-a mers căci au găsit agenda mea de telefon cu nume cu ă, î, ș și două hârtii de zece mii de lei. Cum și-au dat seama că suntem români, au și început să ne vorbească urât.

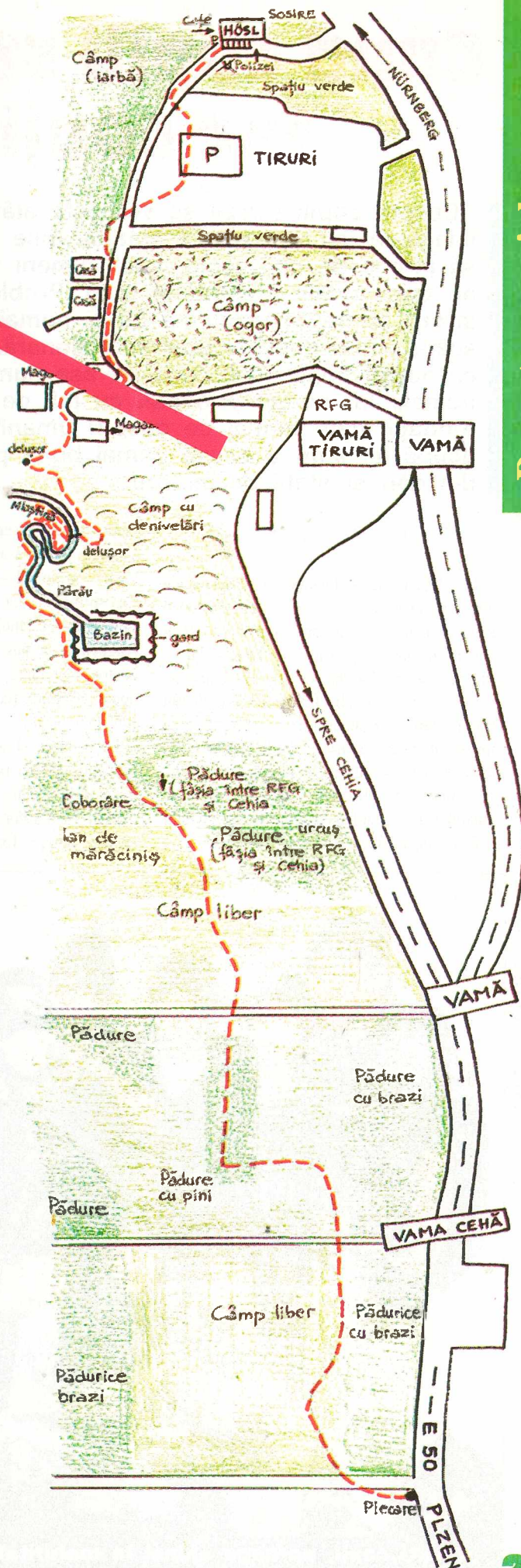
Adrian Severin și Victor Ciorbea au fost expulzați din Germania

Ne-au dus la secție, ne-au luat amprente, mă rog, tot tacâmul. Când ne-au întrebat cum ne cheamă, eu am răspuns - Adrian Severin, iar amicul meu - Victor Ciorbea. Nemții au luat-o de bună (nu auzi-seră de politicienii noștri) și, de atunci, pentru ei a rămas că Adrian Severin și Victor Ciorbea au trecut fraudulos în Germania.

Din arest am fost duși într-o cazarmă împreună cu alți fugari - albanezi, iugoslavi etc., și, de acolo, la Berlin, la aeroport, pentru a fi trimiși înapoi în România cu o cursă specială TAROM.

N-am să uit niciodată disprețul și superioritatea jignitoare pe care nemții le-au afișat față de noi. N-am să uit nici faptul că am fost ținuți, la un moment dat, într-o încăpere care, în timpul celui de-al doilea război mondial, fusese folosită drept cameră de gazare.

Dar, pe de altă parte, n-am să uit nici hohotele de răs ale securiștilor români când au aflat că Severin și Ciorbea au fost expulzați din Germania...

Când copiii străzii fac copii

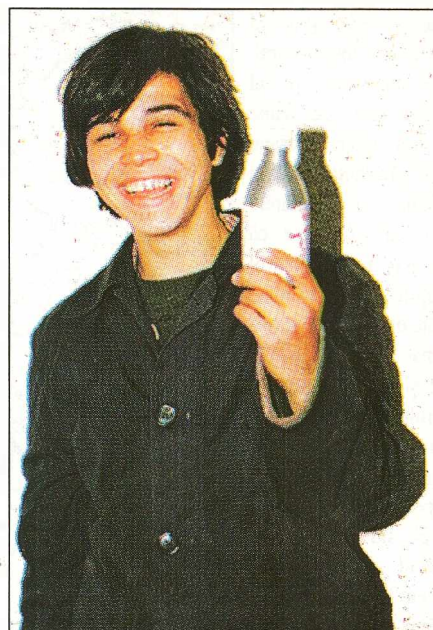
Despre copiii străzii se vorbește atât de mult și imaginea lor se exportă atât de bine încât nu pot să pricep de ce „acolo, sus” nimeni nu se înfurie și nu pune odată piciorul în prag. Problema copiilor străzii ar trebui rezolvată fie și numai pentru a scăpa de o obsesie postrevoluționară. Se pare însă că acești copii sunt necesari așa cum sunt. În numele lor ne-am pricopsit cu mii de asociații și fundații, care numai de gesturi umanitare nu se ocupă, ei sunt o scuză numai bună pentru mizeria din gări și stații de metrou.

Un fel de „acasă”

În 1990, un tânăr faianțar din București a plecat să muncească pe un șantier din Italia. Până aici nimic deosebit. Numai că omul nostru, în loc să-și vadă de faianța lui, a început să se întrebe de ce în Italia nu există copii ai străzii. Întrebarea l-a chinuit atât de tare și răspunsul i s-a părut atât de important încât s-a înscris la un curs de asistență socială, pe care l-a terminat în 1995. S-a întors în România hotărât să pună umărul pentru rezolvarea problemelor copiilor străzii. După câteva încercări nereușite de a

lucra pentru diverse organizații, proaspătul asistent social s-a gândit să-și investească banii – și timpul – într-o fundație umanitară. Cu sprijinul unor oameni generoși, printre care și fostul candidat la prezidențiale, **Nuțu Anghelina**, a pus pe picioare o organizație pentru ajutorarea copiilor orfani și abandonati. Organizația poartă chiar numele personajului nostru – **Daniel Moldovean**.

Dacă vreți să știți mai multe despre el, întrebați-i pe cei peste 800 de copii care i-au trecut prin mâini. Ei spun că este bun, prietenos, înțelegător și că își respectă promisiunile. Iubește foarte mult copiii, are și el

Dacă-l întâlniți pe Moș Crăciun, spuneți-i că Țuca își dorește foarte mult să-i aducă un acordeon. Poate că, în fața unui asemenea dar, sticluța cu adeziv n-o să mai conteze

doi băieți, de 9 și 7 ani. Fundația a gândit-o, de fapt, pentru copiii lui. Este sigur că gesturile umanitare sunt o moștenire mult mai valoroasă decât afacerile sau conturile din bancă.

Chiar dacă primăriile și ministerele s-au arătat încântate de programul acestei organi-

Fotografii de FLORIN IONIȚĂ

Acești copii, aproape ajunși la maturitate, încă nu știu ce înseamnă să ai o adresă, o locuință, un pat, o masă...

zații, Daniel Moldovean nu a primit sprijin concret decât din partea Metrorex. Conducerea Metroului i-a cedat, în 1996, o cămăruță și un grup sanitar, aflate în stația „Tineretului”. Dacă vă întrebați ce se poate face pentru copiii străzii din atât de puțin, există un răspuns. Se pot face multe, numai bunăvoință să fie. Cămăruța de 2/3 mp din „Tineretului” este un fel de „acasă” pentru sute de copii amărâți. Ei vin aici zilnic, se spală și se schimbă, stau de vorbă cu Cristina, asistenta socială, se sfătuiesc cu domnul Daniel. Sponsorizările și donațiile, așa puține cum sunt, se folosesc pentru îmbrăcăminte și produse igienico-sanitare. Organizația caută soluții pentru fiecare caz. Din păcate, însă, lucrurile merg destul de greu. Pentru minori este aproape imposibil să mai găsești un loc în casele de copii. Cei trecuți de 18 ani ar avea nevoie, în primul rând, de un loc de muncă. Cine să-i angajeze, însă, de vreme ce nu au acte de identitate? În baza unei înțelegeri cu **Dan Diaconescu**, directorul de la „Oglinda”, câțiva dintre copii au vândut ziare. Până într-o zi când col. Bănică, de la Poliția Metroului, a hotărât că se confiscă ziarele și banii încasați. Poate n-ar trebui, da' ne întrebăm, totuși. Oare Poliția chiar a terminat cu toate infracțiunile din țara asta și i-au mai rămas doar niște amărâți de copii?

Amintiri cu apă caldă

Copiii din stația de metrou „Tineretului” se mulțumesc cu foarte puțin. Faptul că există un loc unde pot veni în fiecare dimineață chiar contează. E înghesuită cămăruța lor, ce-i drept, că nici nu încap mai mult de trei înăuntru, dar de-aici nu-i gonește nimeni, cu înjurături și lovituri, cum se întâmplă adesea prin barăci. Camera

Lucreția spune că aurolacul este cel mai la îndemână mod de-a scăpa de foame și de frig

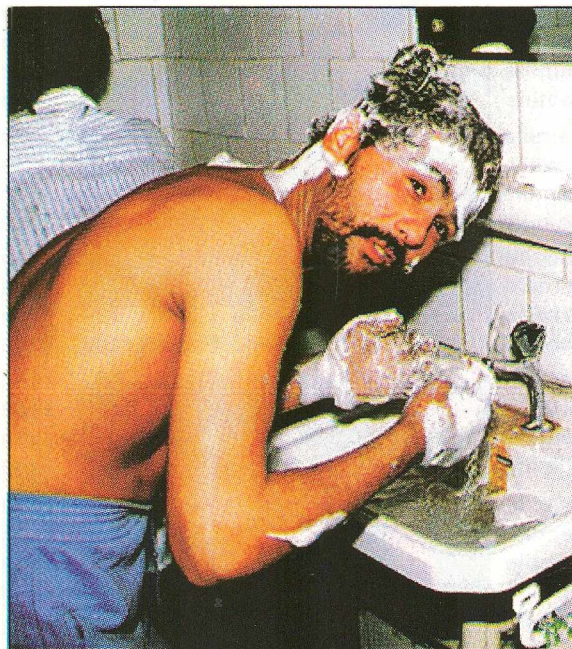
asa-zisă de baie, cu cinci chiuvete și cinci wc-uri, este surprinzător de curată. După ce se spală și se schimbă, copiii au grijă să nu rămână murdar în urma lor. Asta e înțelegerea! În urmă cu câteva luni, conducerea Metroului s-a gândit să le taie apa caldă. Și tăiată a rămas! Mai mult, aceeași conducere a ajuns la concluzia că acești copii deranjează călătorii, strică imaginea Metroului, sunt zgomotoși și necivilizați. Daniel Moldovean a fost somat să-și încheie activitatea de pe-aici, cel puțin pentru trei luni. Asta înseamnă, de fapt, definitiv.

Despre copiii străzii nu se poate spune, bineînțeles, că ar fi niște îngeri. Numai că nu știu în ce măsură avem dreptul să le cerem ceva ce trebuia să le dăm și nu le-am dat, respectiv educație. Poți să-i pretinzi unui puști de 10 ani să-ți vorbească frumos după o noapte înghețată prin canal sau după o zi de nemâncare? Tare mi-e teamă că nu. Pentru cine are răbdare să stea de vorbă cu acești copii, să le asculte necazurile și peripețiile, ei nu mai sunt chiar atât de răi. Înainte de-a fura și de-a ajunge infractori, toți copiii străzii sunt victime.

„Mă droghez de foame și de frig”

Lucreția are 18 ani și crede că s-a născut în Pitești, pentru că de acolo are primele ei amintiri. Pe străzile Bucureștiului umblă de peste zece ani. În 27 aprilie, de Paști, a născut un copil: „Copilul cică era subdez-

voltat, medicii mi-au spus că n-a trăit decât 17 ore. Poate să fie și așa, că eram nemâncată, dormită prin canale, de îmi îngheța burta de frig. Da' eu am rămas cu impresia că mi-au vândut copilul, pentru că nu știu de ce nu m-au lăsat să-l văd, nici viu, nici mort. Aș fi vrut să îi pun un nume, că atunci îmi doream copilul și am suferit. Acum mi-a mai trecut, știu că de-abia trăiesc eu, dar să mai îngrijesc și un copil. Nu știu dacă pentru el ar fi fost bine să-l spăl la Metrou, cu apă rece, sau să-l culc între două țevi. Trebuia să-l car după mine prin piețe, că îi ajut pe oameni la încărcat-descărcat marfă, ca să primesc ceva de-ale gurii. În zilele când nu găsesc nimic de lucru, mai și fur. Dimineața, de regulă, sunt mai bine dispusă. Mă scol, de pe unde o fi, și vin aici, la „Tineretului”. Mă spăl, îmi schimb hainele, dacă am cu ce, stau la povești cu Cristina, mai vin băieții, mai râdem de ce-au făcut noaptea... Partea proastă e că spre prânz ne

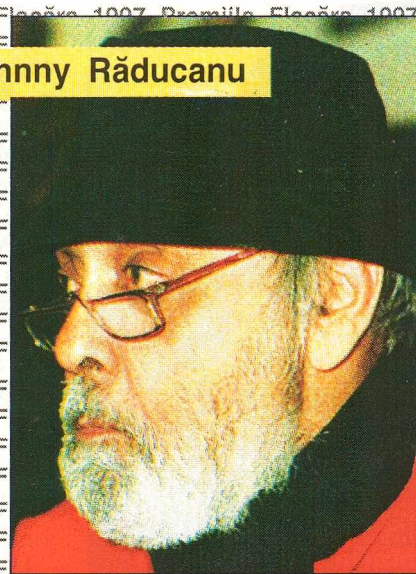
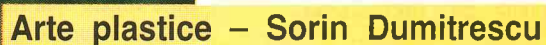
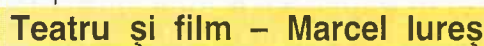
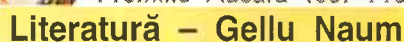
Marius Alexa este foarte sincer: „Dacă n-am bani de mâncare, mai și fur. Nu râdeți, că de foame fac orice!”

apucă foamea și trebuie să ne împărțim. După-amiaza sunt tot timpul nervoasă, știu că se face întuneric și n-am un acoperiș. Așa că mă duc la fero-metal, iau aurolac și mă droghez. Nu mai simt nici frigul, nici foamea. Doar că mi-e sete și-mi distrug sănătatea, dacă mai am ceva de distrus.”

LILIANA PETRUȘ ■ 23

Ana-Maria își caută de lucru, de câteva săptămâni. Are cunoștințe bune de limba engleză, dar n-are acte

Majestatea Sa Regele Mihai I

A portrait of a young woman with short, blonde hair and bangs. She is wearing a white long-sleeved top with a colorful floral pattern. A medal with a red and green ribbon is hanging around her neck. She is holding a large bouquet of flowers, including yellow and red blooms, in front of her. The background is a plain, light-colored wall.

A man with short, light-colored hair, wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a diagonally striped tie, stands in a booth. The booth has a yellow sign that says "Booth" in black letters. In the background, there are shelves with various items, including a framed picture of a person's face. The man is looking directly at the camera with a slight smile.

Știință –

A large, high-contrast black and white photograph of a man with a receding hairline, wearing a white button-down shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is dark and out of focus. In the bottom left corner, there is a small, partially visible inset photo of another person.

PREMIILE

Cea de-a V-a ediție a Premiilor anuale ale revistei **Rebus**, acordate pentru anul 1996, a fost înscrisă sub semnul celor 40 de ani de existență a revistei în formulă nouă, cea mai lungă apariție fără întrerupere cunoscută de o publicație de divertisment din România, într-un an în care **Rebus** a împlinit 62 de ani de la primul său număr.

Decernarea premiilor a avut loc la Grupul școlar de material rulant al Ministerului Transporturilor, în seara zilei de 29 noiembrie a.c. Au fost prezenți peste 150 de rebusiști din toate județele țării, participanți, timp de două zile, la etapa a II-a a Campionatului Național de Rebus Activ.

Premiile au fost înmânate de George Arion, director general al Publicațiilor Flacăra, și Alexandru Păsărin, director general adjunct, care pentru „devotamentul său inegalabil față de revista **Rebus**“, a primit, la rândul său, o diplomă.

O parte din elita românească

„De fiecare dată când particip la sărbătoarea decernării Premiilor **Rebus** am impresia că particip la o sărbătoare a unei părți din elita românească.

Fiindcă prin dragostea lor pentru cultură, prin încrederea lor în puterea minții de a născoci probleme și de a le rezolva, rebusiștii fac parte, cu siguranță, dintr-o categorie de lux, de care orice societate trebuie să fie mândră.“

GEORGE ARION ■

Organizatorii festivității de acordare a premiilor anuale ale revistei „**Rebus**“, aflate la a V-a ediție

Sub semnul celor 40 de ani de apariție a actualei reviste „**Rebus**“

„Cândva, regretatul Ion Pătrașcu împărțea creatorii rebusiști în două valuri, primul val fiind format din cei care au crescut la școala revistei „**Rebus**“, apărută înainte de război, sub conducerea profesorului N. Gh. Popescu-Rebus și care au fost primii colaboratori ai revistei în actuala formulă, al doilea val fiind format din rebusiști crescuți de actuala revistă. Acesta, zicem noi, este de fapt valul de mijloc, pentru că acum avem de-a face și cu un al treilea val, de tineri, unii dintre ei chiar talentați, școliți de asemenea de către noi, în paginile importantului grup de reviste pe care le edităm.

Având în vedere cifra rotundă, de 40 ani, Consiliul de administrație al S.C. „Publicațiile Flacăra“ S.A. a hotărât ca premianții să facă parte în principal din primele două valuri, criteriile fiind profesionalismul, fidelitatea față de revistă și activitatea pe linie organizatorică în dezvoltarea rebusismului autohton.

Sperăm că în anii ce urmează să avem ocazia să premiem câți mai mulți compunători de probleme rebusiste din ultimele valuri, la fel de devotați nouă precum cei premiați de această dată“.

ALEXANDRU PĂSĂRIN ■

Fotografii de FLORIN IONIȚĂ ■

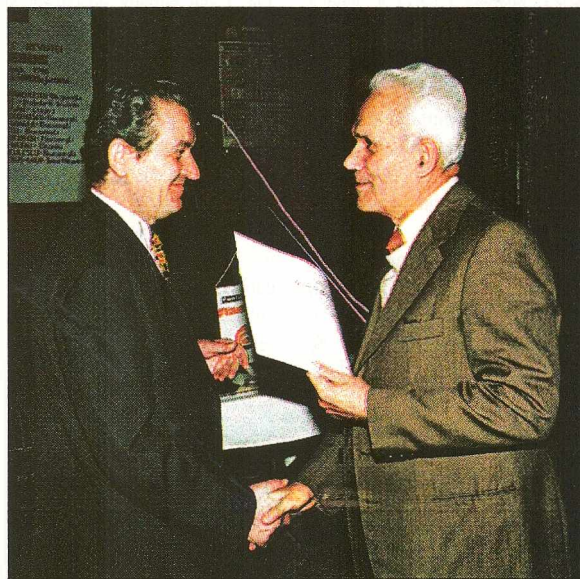
Alexandru Păsărin și George Arion sau cine pe cine premiază

Adrian Mitu – redactor la revista „**Rebus**“ până de curând

Premianții celei de-a V-a ediții (de la stânga la dreapta), primul rând: Adrian Mitu, Vasile Turculescu; rândul al doilea: Eduard Anca (reprezentantul cercului premiat „Turris Rebus-Grup”), Iustin Bușe, Constantin Goagea, Aurel Doboșan, Gheorghe Oncioiu, Gheorghe Nichifor, Constantin Georgescu, Doru Eliade Bănculescu.

Costel Georgescu – colaborator timp 40 de ani al revistei „Rebus“

Premianții revistei „Rebus“

1. **Vasile Turculescu** – pentru că e unul dintre pionierii concursurilor școlare rebusiste, pentru că e un teoretician al ideilor rebusiste și unul dintre decanii de vârstă ai rebusismului românesc.

2. **Doru Eliade Bănculescu** – pentru că 40 de ani, fie ploaie, fie vânt, a fost fidel revistei „Rebus“.

3. **Constantin Georgescu** – pentru servirea timp de 40 de ani a definiției spirituale.

4. **Adrian Mitu** – pentru 40 de ani de mare profesionalism rebusist și de creator al definiției elaborate.

5. **Gheorghe Nichifor** – pentru punctajele deosebite obținute în istoria Campionatului de compunere al

revistei „Rebus“.

6. **Constantin Goagea** – pentru priceperea de a cocheta cu minorele și careurile.

7. **Aurel Doboșan** – pentru măiestria în realizarea careurilor cu definiție spiritual-tematică.

8. **Iustin Bușe** – pentru practicarea careurilor de mare densitate tematică.

9. **Gheorghe Oncioiu** – pentru excelenta tratare a careului de definiții cu pistă falsă.

10. **Cercul „Turris Rebus-Grup“** – pentru creațiile rebusiste colective deosebite și pentru calitatea întâlnirilor rebusiste pe care le-a organizat.

O parte din cei peste 150 de participanți din toate județele țării la întâlnirea rebusistă bucureșteană

A avut loc și a II-a etapă a Campionatului Național de Rebus Activ, pe anul 1997, organizat de Asociația Rebusiștilor din România, constând din trei probe: compunere, dezlegare careu, dezlegare și compunere enigmistică.

Eșecul lui Nicolae Ulieriu

Fostul purtător de cuvânt al S.R.I. Nicolae Ulieriu a debutat cu stângul ca șef de gazetă. Revista **Zig-zag** nu a apărut decât cu numărul pilot, apoi taraba s-a închis. Falimentul **Zig-zag**-ului pare să fie legat de intrarea dlui Virgil Măgureanu în politică. Jocul ciudat de alianțe pe care l-a inițiat Partidul Noua Românie (al cărui membru este dl Măgureanu) duce la un moment dat spre o apropiere (poate fuziune) de Alianța pentru România. Între timp, dnii Măgureanu și Meleşcanu nu s-au înțeles la împărțirea porcului și tratativele s-au rupt. Toate bune și frumoase numai că Octavian Mîtu, patronul Trustului Topaz, editorul **Zig-zag**-ului, e secretar executiv al APR, iar Nicolae Ulieriu a rămas fidel lui papa Măgureanu.

În scurtă sa activitate la **Zig-zag**, fostul purtător de cuvânt al S.R.I. a reușit contraperformanța să se implice în războiul generalilor desfășurat între Virgil Măgureanu și foștii săi adjuncți. În revista amintită a apărut o dezvăluire cum că generalul Dumitru Cristea, fost prim-adjunct al directorului S.R.I., ar fi încasat din niște afaceri dubioase o spagă-comision de 360.000 de dolari de la cetățeanul româno-suedez Iulian Rosengren.

Reacția lui Cristea nu a întârziat. Surse apropiate lui au afirmat că generalul dorește să-l dea în judecată pentru calomnie pe Ulieriu, iar în alte publicații au apărut informații care-l acuzau pe Virgil Măgureanu și pe apropiații săi.

Pentru Ulieriu, conflictele dlui Măgureanu s-ar putea lăsa rău.

Chiar și pentru Măgureanu, cearta cu foștii săi adjuncți ar putea fi cel puțin neplăcută. Generalul Gh. Marcu, alt fost prim-adjunct, și cu care fostul șef al S.R.I. e în relații reci, are și el multe de spus.

Avem informații că începutul lui 1998 ar putea fi nefast dlui Măgureanu despre ale cărui afaceri se vor afla și chiar publica mai multe. În avanspremieră putem pune și noi o întrebare: pe banii cui studiază în S.U.A. ambii copii ai dlui Virgil Măgureanu, ținând cont că nu-s nici pe departe geniali.

Amicii lui Grig Bivolaru, în școli și grădinițe!

După cum am scris într-un număr anterior al revistei noastre, organizația de bază a pseudoyoghinului Gregorian Bivolaru practic a înflorit. Pe lângă M.I.S.A., despre care s-a scris în toată presa și a cărei denumire a devenit sinonimă cu oarece boli psihice, au apărut diverse organizații apendice cu alte denumiri care par nou-nouțe și curat-curățele tocmai buge să mai racoleze ceva fraieri în ograda agramatului lider spiritual Grig. Aceste organizații și societăți comerciale strâng cotizații, vând reviste și cărți cu semipomografii sau cu panseurile lui guru.

Printre altele, există și Fundația Sophrozin care patronează trupe de teatru și de balet formate majoritar din indivizi plimbați cu pluta prin hățșurile minții mlăștinoase a lui Bivolaru. Nu avem nimic cu modul (interesant, de altfel) în care joacă teatru membrii trupei Sophrozin. Este ciudat, în schimb, cum obțin

ei tot felul de aprobări oficiale pe care și le-ar mai dori multe alte trupe artistice. De Paște anul acesta, membrii Sophrozin au obținut aprobarea să se dea în spectacol la 12 noaptea tocmai în Piața Revoluției unde a fost blocată circulația și li s-a asigurat paza de către poliști. Pe asfalt au fost pictate tot soiul de pentagrame și yantre care, pe lângă că nu aveau nimic în comun cu sărbătoarea religioasă, nici măcar nu au fost șterse după darea în stambă.

De curând am primit o sesizare că Sophrozin a căpătat girul Ministerului Educației și Învățământului să organizeze spectacole prin școli și grădinițe, bineînțeles contracost. O asemenea aprobare poate fi o mană cerească, la fel cum e pentru o editură o comandă de stat. Nu ar fi nici o problemă, numai că tare ne e teamă că banii obținuți se duc tot la teșchereaua lui Grig & comp. Mai mult decât atât, unele ziare precum **Adevărul**, au avut curajul să sugereze că amicii tantriști obțin diverse avantaje prin șantaj sexual. Aceasta ne-a făcut curioși și vom monitoriza în continuare activitatea vestițiilor yogagii, inclusiv a trupei de teatru condusă de ingenera Carmen Enache și de ziarista (noi zicem fosta) Oltea Mutulescu.

Fotografii de ???

Cine întreține cultul lui Ștefan Gușe

Cu toate că generalul Ștefan Gușe a murit pe 28.03.1994, multe întâmplări în care a fost implicat sunt încă neelucidate.

În primul rând nu s-a lămurit clar dacă a fost criminal ori erou. Unii dintre foștii săi subordonați, cum ar fi generalul Mihai Chițac ori generalul Victor Stănculescu, susțin (mortu-i de vină) că Ștefan Gușe ar fi ordonat să se deschidă foc în decembrie

1989 împotriva manifestanților de la Timișoara. Apropiiții săi zic că a fost un erou fiindcă s-a opus intrării trupelor sovietice în țară pe 24.12.1989. Luna trecută, o misterioasă (la început) Fundație **Generalul Ștefan Gușe** a organizat mai multe acțiuni menite să întrețină cultul fostului șef de Stat Major al Armatei Române. A fost dezvelit un bust de marmură albă în satul natal al generalului, a fost publicat în condiții grafice excelente (tipărit în Italia) un album comemorativ în care se sugerează că Ștefan Gușe ar fi fost asasinat, „el a murit cel puțin ciudat și este de luat în seamă că moartea nu de la Dumnezeu a venit, ci de la oameni”. La început am fost tentați să credem că se încearcă atragerea atenției asupra mai multor decese ciudate ale unor militari care au avut un rol esențial în evenimentele din decembrie '89 și am fost curioși să aflăm cine investește bani în cultul generalului Gușe. În cele din urmă am aflat: ginerele generalului este chiar Iosif Constantin Drăgan, miliardarul roșu-verde, regele Butan Gas. Între fata generalului și miliardar este o diferență de vârstă de peste 50 de ani.

Pseudoextremisti de dreapta

În mod hotărât, în București se plimbă liberă tot felul de persoane al căror loc ar fi la secția de furioși a unui balamuc bine păzit. De curând, am mai descoperit în peisajul pseudo-extremei drepte românești niște personaje de carnaval care au început să se ia în serios. E vorba de trupa rock **Sub semnul crucii**, condusă de un chitarist rămas fără public, Liviu Hoisan. Din versurile lor am înțeles că băieții își tot propun să ducă în camerele de gazare și să taie cu șenila tancului ce dușmani ai patriei prind și ei pe undeva! Firi întreprinzătoare, ei și-au tras și o fundație denumită tot „Sub semnul crucii” prin care s-au apucat să strângă ceva bani. Cu banii obținuți și-au fabricat brasarde și calendare pe care le împart la fani. Brasardele (vezi foto) seamănă cu cele ale SS și au imprimată o siglă care combină barele legionare cu

zvastica. A fost inventată și o deviză: „Onoare, suflet, credință“.

În Germania, de exemplu, mulți dintre skin-heads care dau foc căminelor de azilanți turci recunosc că o fac sub influența unor trupe rock neo-naziste. La noi cei care se joacă de-a extremismii de dreapta se rezumă momentan doar să-și atârne brasarde pe îmbrăcăminte neagră, să tragă chefuri pe care ei le consideră conspirative și să behăie diverse lozinci. În cazul fundației „Sub semnul crucii” e mai rău că membrii ei sunt încurajați de tot felul de oameni din lumea show-business-ului care cred că investind în ei pot să găsească un public cotizant format din juni ori semitembeli ori pur și simplu dezorientați. Mai rău ar fi dacă junii tembeli-dezorientați luați de val s-ar apuca să dea în cap închipuindu-și că trec cu șenila tancului peste inamicii patriei.

Atacul de la Berna, redescoperit

În februarie 1955, un comando format din 4 emigranți români conduși de pictorul Oliviu Beldeanu a luat cu asalt ambasada R.P. Române din Berna. Ei voiau să ia ostatici dintre membrii personalului ambasadei și să ceară în schimb eliberarea unor deținuți politici. Atacul a eșuat, dar a fost împușcat Aurel Șețu, șoferul ambasadei. Securitatea a folosit atacul – „atacul de la Berna” – acuzând în bloc emigrația anticomunistă că ar fi formată din teroriști-legionari. În 1958 Oliviu Beldeanu a fost răpit de Securitate din Berlin, dus la București și probabil executat.

Episodul Berna a rămas multă vreme neelucidat. Nu s-a putut ști clar dacă membrii comando-ului au fost luptători anticomuniști ori provocatori. De curând, revista **Foaie** din New-York l-a găsit pe unul dintre protagoniști, Ioan (Gioni) Chirilă, care a dat câteva informații lămuritoare despre atac. Împreună cu Beldeanu și câțiva prieteni puseseră la cale un plan prin care voiau să atragă atenția asupra situației din România. Fiind diletanți, i-au scăpat pe diplomații importanți, iar pripin-du-se, unul dintre ei l-a împușcat pe șoferul ambasadei care era, se pare, și rezidentul Securității. În afară de Beldeanu, răpit de Securitate din Berlin, ceilalți membri ai comando-ului trăiesc în continuare în Occident și nu au fost manipulați din România.

Marie-Rose și promisiunile lui Ion Diaconescu

Marie-Rose Mociorniță este moștenitoarea uneia dintre cele mai bogate familii din România interbelică. După primul război, Dumitru Mociorniță, fiul unor țărani săraci, a pornit de la zero și în scurt timp a reușit să devină regele pielăriei din România. Averea familiei, care conținea printre altele și peste 70 de imobile, a fost înstrăinată de comuniști în perioada 1946–1950. Unele dintre imobile, cum ar fi actuala primărie din Predeal, spitalul de boli dermato-venerice de pe Calea Șerban-Vodă, o vilă pe strada Romulus și Oficiul comercial rus de pe strada Paris, toate din București, au fost luate cu japca sau, mai suav spus, rechiziționate fără acte, de către „puterea populară”.

Marie-Rose e cetățean canadian rezident în Marea Britanie. După 1990 a făcut opere de caritate, a încercat să aducă investitori străini în România. Tatăl ei a fost bun prieten cu Corneliu Coposu, au fost închiși în

aceeași celulă, iar mama este fondatoarea singurului muzeu de artă bizantină din Canada. Cât timp P.N.Ț.C.D. a fost în opoziție și avea nevoie de lobby, familia Mocofoniță a fost curtată; li s-a promis că vor fi susținuți prin asistență juridică specializată și sprijin moral să-și recupereze bunurile luate cu japca. Din 1993 Marie-Rose bate pe la ușile tribunalelor. Dacă la început a fost încurajată în acțiunile sale de P.N.Ț.C.D., după moartea lui Corneliu Coposu și venirea C.D.R. la putere, cei care i-au promis sprijinul se cam ascund. Ion Diaconescu, de exemplu, a primit-o după zile și zile de anticameră pentru ca, în cele din urmă, să o întrebe ironic dacă n-are nevoie de o slujbă. Creștin-democratul la nevoie se cunoaște.

Pagini realizate de
TOMA ROMAN jr. ■

Prima dragoste i-a lăsat Marinei Almășan-Socaciu un gust amar

„Am fost un drac de copil“

În copilărie, Marina s-a purtat băiețește până la o vârstă destul de înaintată, terorizându-și zilnic părinții cu toate trăsările posibile. Deoarece era tot timpul în vârful copacilor, purta foarte rar fustă. „Fiind singura fată într-un bloc cu 12 etaje, aveam o armată de băieți pe care o coordonam și-i îndemnam pe respectivii mei subordonați să facă toate năzbâțiile ce-mi veneau mie în minte“ – își amintește prezentatoarea Ceaifului. „Spre exemplu, organizam expediții în subsolul blocului sau în spălătoria de la etajul 12, introduceam diferite elemente mai puțin ortodoxe în cutiile poștale ale vecinilor sau opream liftul între etaje și ne amuzam copios pe seama bătrânilor, care boscorodeau în timp ce urcau scările. Bineînțeles că eram foarte des pedepsită de părinți. Când obraznicia depășea anumite limite, tata îmi aplica uneori corecții fizice. În repetate rânduri trebuia să port pantaloni lungi în miezul verii, ca să nu mi se vadă urmele de la curea. Am fost cu adevărat un drac de copil!“

Amuzament copios pe seama băieților

Marina s-a îndrăgostit prima oară la 17 ani. Ea era în clasa a X-a și el era student – lucru ce a atras după sine invidia colegelor sale de clasă. Dar, cum se întâmplă aproape

tot timpul, prima iubire nu are un deznădământ prea fericit. „Un eșec te determină să te schimbi. Am început să-i privesc pe băieți cu neîncredere, plăcându-mi să mă distrez copios pe seama lor. Dar până la urmă am realizat că nici noi nu putem fără ei și nici ei fără noi. Aveam în clasă un băiat al cărui tată lucra la abator și profesoara de biologie apela întotdeauna la părintele cu pricina, pentru a procura diverse organe interne ce urmau a fi disecate. În ultimele zile de vacanță venise la mine o prietenă și, din lipsă de ocupație, ne-am gândit să dăm niște telefoane anonime. Acest joc era deliciul meu. La un moment dat l-am sunat pe colegul al cărui tată lucra la abator, l-am convins că la telefon este profesoara de biologie și l-am rugat să-i spună tatălui său că la prima oră de curs de după vacanță, clasa are nevoie de 40 de ochi de bou pentru disecție. De emoție, băiatul cu pricina a luat-o de bună și la prima oră de curs s-a prezentat triumfător la catedră cu plasa cu ochii de bou.“

Certuri, injurii și scandaluri

Prima căsnicie a Marinei Almășan s-a soldat cu un eșec. „S-a ajuns în cele din urmă la apariția celui tip de viață paralelă, specific cuplurilor cu probleme – își amintește Marina. Am continuat așa dintr-o inerție bazată pe lașitate. Când l-am cunoscut pe Victor Socaciu, mi-am dat seama că el era ceea ce vroiam eu de la viață. Apoi s-a născut băiețelul

nostru, care, după câte am aflat noi, este singurul băiat din neamul Socacilor, restul moștenitorilor direcți fiind fete. Marina, fiica mea din prima căsătorie, s-a atașat extrem de mult de Victor Socaciu. Când Victor se poartă tandru cu mine, Marina mică devine geloasă spunându-i: «Dar pe mine nu mă pupi?»

Când Victor îi explică faptul că eu sunt soția lui, Marina se duce în camera ei, scrie pe un bilețel că Marina mică este căsătorită cu Victor Socaciu, desenează o poză, o ștampilă și ne prezintă certificatul ei de căsătorie.“

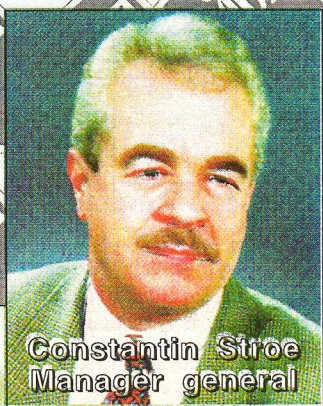
Lotul de fotbal al Parlamentului României are un singur portar: Aron Popa

Nu cu multă vreme în urmă, Parlamentul României și-a tras echipă de fotbal. După dubla înfrângere suferită în fața echipei similare a Moldovei, vor urma confruntările cu parlamentarii Ungariei și ai Austriei. Dacă scopul principal al acestor deplasări este fotbalul, în plan secund se urmărește stabilirea unor contacte amicale între deputații și

senatorii români și cei ai altor state. Curios este faptul că, în ciuda concurenței existente pe posturile jucătorilor de câmp, cel de portar are un singur candidat: deputatul APR Aron Popa. La Sibiu a practicat fotbalul, până la 18 ani, în cadrul a două cluburi locale, ceea ce l-a ajutat acum să ocupe, fără probleme, postul de portar mai sus-amintit.

„Mi-am păstrat reflexele – declara deputatul – pentru că în timpul liber duc o viață sportivă. Îmi plac foarte mult voleiul și drumețiile la munte. Ori de câte ori am ocazia plec cu familia în câte o excursie, la sfârșit de săptămână, în câte-o tabără montană de corturi sau în alte manifestări de genul ăsta. Pe lângă faptul că sunt dotat cu toate accesoriile necesare, am și o gașcă de prieteni cu care ne distrăm împreună, non stop. Fără să fiu un băutor notoriu, prefer palinca oricărui alt alcool. Cel mai mult îmi place palinca albă, făcută de tatăl meu, care n-o ține în butoi de dud.“

Constantin Siroe
Manager general

RECORD:

În acest an,

Dacia Automobile

a produs

100.000 de mașini

Iași - orașul tuturor posibilităților

Cerșetorie „la negru”

Zona Baș-Ceauș - fief-ul țigănimii

Zona Baș-Ceauș, situată în preajma cartierului Tătărași, este principala sursă de cerșetori a Iașului. Aici își are fief-ul țigănimia orașului, aici învață puradeii primele litere ale milogelii. Când nu e foarte frig, țiganii se împerechează în curte, iar puradeii îi privesc cu interes. Din tramvaiele care trec la câțiva metri, călătorii pot privi și ei reprezentanța gratuită. Câte-o țigancă avangardistă își scoate la vedere limba, apoi limba e urmată de două fese oribile. Adolescenții se plimbă prin curte goi, iar o țigăncușă dansează ceva în legea ei, cu pubisul dezvelit la soare.

Cei mai mulți trecători întorc capul cu dezgust, dar sunt și unii care scapă câteva comentarii sexuale. Noroc că tramvaiele depășesc foarte repede zona Baș-Ceauș și zona Baș-Ceauș se pierde în zare, cu țigănimia ei cu tot.

Nostalgia
cerșitului în
centrul orașului
nu trece ușor

Cei mai mulți pretindeau, nu cereau

Ideea cu alungarea țiganilor din locurile publice îi aparține primarului Constantin Simirad, care a remarcat proliferarea exagerată a cerșetorilor în Iași.

Peste tot te împiedicai de ei: la gară, în fața Universității „Al. I. Cuza”, lângă Prefectură. Se-nțelege că devenind concurența sufocantă, nenorociții ăștia au început să fie agresivi. Atât de agresivi, încât cei mai mulți dintre ei aproape că nu mai cereau, ci pretindeau. Și mai era ceva ce îl nemulțumea pe primarul Iașului. Orașul este frecventat de tot felul de delegații străine. Și atunci când ai oaspeți fini de peste hotare, ce poate fi mai neplăcut decât să se agate de tine un zdrențăros impertinent?

Imediat după decizia primarului, au fost formate patrulă de polițiști și gardieni publici, cu scopul de a prinde și a sancționa pomanagii. În prima săptămână au fost sancționați circa două

sute de cerșetori. Alungați din zonele centrale ale orașului, se poate spune că cerșetorii au fost concediați de la locul de muncă. Și-atunci ei au procedat așa cum procedează orice concediat. S-au orientat. Însă nu spre altă meserie, asta în nici un caz, ci spre alte locuri de cerșit.

Cerșitul în condiții de înalță periclitate

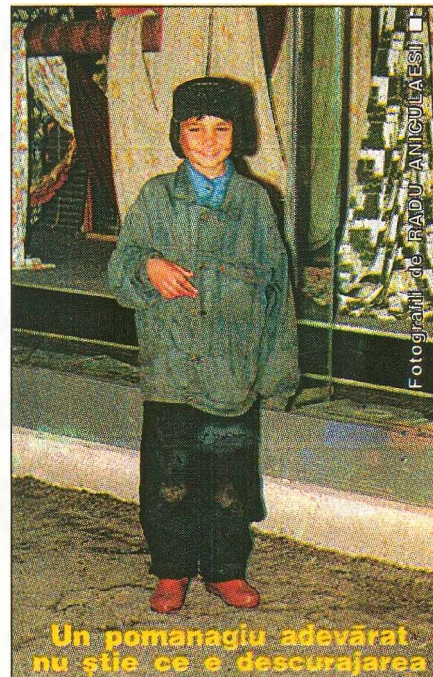
Nemaiputând cerși pe străzi, milogii au optat pentru tramvaie și pentru blocuri de locuințe. Însă nici aici n-au avut cine știe ce spor, fiindcă gardienii nu s-au lăsat cu una, cu două. S-au constituit alte patrulă speciale, menite să-i gonească pe cerșetori din tramvaie. Și tot așa.

Această situație a avut două efecte notabile. În primul rând, a îmbunătățit condiția fizică a cerșetorilor și-n al doilea rând s-a eliberat centrul orașului de ei. Și-așa au pormit-o milogii spre periferie. Pentru oficialități era ceva, dar pomanagiul avea toate motivele să fie nemulțumit, una e centrul orașului, cu aglomerația bogătanilor, și alta e periferia sărăntocilor.

Fii vigilent de două ori și întinde mâna o dată

Așa au început cerșetorii din Iași să-și facă meseria cu frica în spate. Înainte, cerșeau cu nonșalanță, dar acum figura nu mai ține. Înainte de a întinde mâna trebuie să caște bine ochii. Altfel spus, deviza cerșetorilor a devenit acum: „Fii vigilent de două ori și întinde mâna o dată.”

Însă, pentru că cerșitul a început să fie practicat în condiții de risc, au crescut simțitor și tarifele. Nu-i totuna să cerșești relaxat ori cu pulsul 120. Și dacă înainte puteai lăsa o sută sau două de lei în mâinile lihnite de foame ale flămânzilor ăștia, acum fără cinci sute sau o mie nu scapi de ei. Ionuț, de pildă, e un mic țigan care cerșește de când se știe. Primele cuvinte pe care

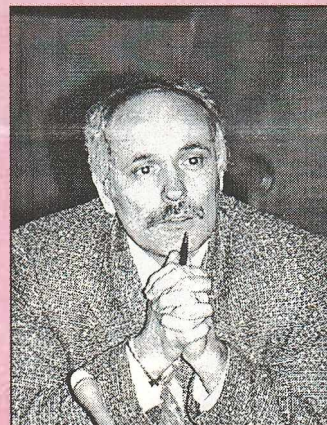
Un pomanagiul adevărat
nu știe ce e descurajarea

le-a învățat au fost „Dă-mi un ban”. Și „Mama”. Ionuț se dă și cu fruntea de asfalt ca să smulgă omului un ban. Cu greu îl convingem să nu ne facă o demonstrație, însă admitem că Ionuț își poate susține doctoratul în milogea.

CĂLIN CREȚU ■

Profesorul-student își va preda propriul curs

Șeful de cabinet al senatorului P.A.R. Varujan Vosganian este un tip ciudat. Cel puțin așa îl consideră pe Vasile Mihăescu (46 de ani) colegii de la catedră sau din băncile amfiteatrului. Șef de catedră la Psihologie medicală în cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași, el a devenit, din această toamnă, student la medicină. Din semestrul doi își va preda propriul curs. Profesorul-student Vasile Mihăescu are deja două licențe, una în Psihologie și alta în Științe juridice. Se mai poate lăuda cu o centură neagră 4 Dan Karate-Do, nouă cărți de poezie publicate și alte câteva de specialitate. Pentru că nu agreează limitele, la anul intenționează să se înscrie și la teologie. Profesorul-student Bebe Mihăescu afirmă că atunci când ai un program perseverent, început de ani de zile la 4.30 dimineața, fiecare zi poate fi considerată o nouă facultate.

Profesorul student Bebe
Mihăescu - șeful de cabi-
net senatorial al lui
Varujan Vosganian

IULIA LĂZESCU ■

PENTRU CINE A APĂRUT GHILOTINA

La Teatrul Bulandra regizorul Alexandru Dărie încearcă o cronică mișcată a anului 1794, anul decapitărilor teribile de după Revoluția franceză.

Proaspăta democrație își impunea gloria cu ajutorul invenției doctorului Guillotin. Textul spectacolului tradus și adaptat de regizor și de Oana Turbatu pornește de la piesa „Danton” a lui Camil Petrescu cu inserări din „Moartea lui Danton” de Georg Buchner și „Marat-Sade” de Peter Weiss. Personajul principal este Danton, unul din capii revoluției care sfârșește la ghilotină, unde îl vor urma, în același an 1794, și principalii lui acuzatori, Robespierre și Saint Just. Spectacolul lui Alexandru Dărie se impune și uimește prin extindere, actorii joacă peste tot, pe scenă, în loji, pe scări, aleargă, se îmbrățișează de zeci de ori, se bucură și sunt disperați, mereu aproape entuziaști, vorbesc tare, uneori toți odată. Scena este în primul rând un spațiu de joc unde se trăiește cu poftă și se moare cu oarecare fast.

Pentru povestea lui Danton, textul este esențial, iar fiecare scenă este gândită ca să fie așezată și jucată în felul ei. Spectacolul ar putea fi scurtat sau lungit fără dificultăți prin ordonarea scenelor. Trupa joacă excelent și ține publicul în sală peste patru ore. Cornel Scripcaru joacă Robespierre, un rol care crește continuu, este parcă dospit, devine mai activ și mai stăpân cu

fiecare replică. Cornel Scripcaru este un actor care poate juca singur, cu orice trupă în jur, are o independență a rostirii și a gesticii care îl detașează într-un fel, dar mai ales aduce în sală un fel de vrajă. După pauză, spectacolul are o scenă memorabilă: procesul lui Danton și al prietenilor lui.

Acuzator public un oportunista fără renume, Fouquier Tinville, interpretat de Florin Zamfirescu într-o explozie de spontaneitate.

Un exercițiu cu vedete

Mihai Măniuțiu a montat „Bacantele” la Naționalul din București în câteva săptămâni. Piesa lui Euripide a fost prelucrată esențial pentru a-i permite regizorului un exercițiu de teatru

ritualic, ca să zic așa. Un exercițiu cu vedete pentru că la Național nu s-a jucat aproape niciodată așa cum propune Măniuțiu. Cu Ovidiu Iuliu Moldovan, Florina Cercel, Alexandru Bindea, Eugen Cristea și Constantin Dinulescu alături de care a fost invitat clujeanul Marius Bodochi, Măniuțiu strânge povestea bacantelor propusă de Euripide la o răzbunare a noului zeu Dionysos dublată de o crimă a lui Agave, prinsă în vrăjile și fastul zeului. Într-un spectacol scurt, cu ajutorul lui Mihai Măniuțiu și al lui Marius Bodochi, vedetele Naționalului se întâlnesc cu un alt fel de rostire a teatrului antic.

Comedia erorilor

Regizorul Alexandru Dăbija a preferat din Shakespeare până acum doar comedii, nici o tragedie, nici o piesă istorică. La Teatrul de Comedie, „Comedia erorilor” are haz prin George Ivașcu și Șerban Ionescu. Povestea piesei o aflați dacă mergeți la spectacol sau dacă nu vă temeți să citiți Shakespeare. Practic este o jonglerie cu doua perechi de gemeni, o idee preferată de dramaturgi încă din antichitate. Scamator și clown – George Ivașcu, vorbăreț și mai cochet ca niciodată Șerban Ionescu joacă într-un decor albăstrit, diafan – nu ca de inimă albastră, fără timp, ca și cum povestea ar fi într-un norișor pufos.

Între Caragiale și Crăciun

Festivalul Național de Teatru nu se mai numește și I.L. Caragiale. Motivul a rămas un mister pentru public, este bine ascuns undeva

prin cabinetele Ministerului Culturii de unde a scăpat doar un zvon subtil: Caragiale este un nume greu de pronunțat pentru străini. În schimb, conducerea Festivalului le-a propus bucureștenilor să-l întâmpine pe Moș Crăciun la sfârșit de noiembrie, cu o lună mai devreme, la teatru. Așa s-a desfășurat anul acesta Festivalul Național de Teatru, de la

Caragiale la Moș Crăciun, deși până acum oficialitățile care s-au ocupat de sărbătoarea

Crăciunului ne-au oferit un Moș Gerilă, ceva lipsit de sfințenie, tradiție și sensibilitate. Singura performanță a unor astfel de festivități rămâne în scripturile contabile la capitolul buget. De reușita sau de eșecul unui festival răspund doar organizatorii, nu trupele care joacă spectacolele intrate în concurs, nu publicul, nu instituțiile teatrale.

Iar premiile care se primesc, meritat sau mai puțin meritat, rămân rezultatele unui concurs real. În 1997 la Festivalul Național de Teatru s-au acordat Marele premiu, Trofeul Orașului București și Premiul UNITER pentru originalitate. Să

ne reamintim câștigătorii și cu ajutorul imaginilor alăturate. Marele premiu a fost acordat spectacolului „Chira Chiralina” realizat de Cătălina Buzoianu la Teatrul din Brăila după ideile lui Panait Istrati. Trofeul București este împărțit (practic este cam greu) de actrița Mariana Mihut, pentru rolul Cezara din „O

batistă în Dunăre”, spectacol al Naționalului din București, și de regizorul Vlad Mugur care a montat excepțional la Teatrul Maghiar din Cluj „Scaunele” de Eugen Ionescu și „Doi gemeni venețieni” de Goldoni. Iar UNITER l-a premiat pe Alexandru Tocilescu pentru regia spectacolului „Poate Eleonora” de Gellu Naum.

REMUS IOANANDREI ■

TOP FLACĂRA-TEATRU

1. „1794” după Camil Petrescu. Georg Buchner și Peter Weiss. regia Alexandru Dărie. Teatrul Bulandra

2. „Comedia erorilor” de W. Shakespeare. regia Alexandru Dăbija. Teatrul de Comedie București

3. „Bacantele” după Euripide. regia Mihai Măniuțiu. Teatrul Național București.

(... și alte premiere care vor fi comentate în curând: „A treia caravelă” de Iosif Naghiu, regia Tudor Măărăscu, Teatrul Odeon; „Scandal cu public” de Peter Handke, regia Vlad Mugur, Teatrul Tineretului Piatra Neamț; „Golem” de H. Leivik, regia Cătălina Buzoianu, Teatrul Evreiesc de Stat).

Chirița se joacă din nou în travesti

Cel mai mare succes al „Chiriței în provincie” a fost înregistrat cu neuitatul Miluță Gheorghiu în rolul principal. Până în 1974, Miluță Gheorghiu a dus rolul, vreme de trei decenii.

Iată că acum, după atâta vreme, Chirița are iarăși un succes răsunător, jucată tot în travesti. De data asta, rolul principal este interpretat de Teo Corban. Ideea cu Teo Corban în rolul principal aparține Soranei Coroamă-Stanca, care-l remarcase pe Teo Corban jucând-o în travesti pe Caliope, din „Muza de la Burdujeni”.

Teo Corban, noua Chiriță a Iașiului, este decis să ducă rolul cu același succes ca Miluță Gheorghiu sau Matei Millo, mai ales că semnele îi sunt favorabile, premiera noii „Chirițe” coincizând cu centenarul Teatrului Național din Iași. Directorul Teatrului Național „Vasile

Alecsandri” din Iași, scriitorul Ioan Holban, nu-și pierde firea în fața succesului: „Acest lucru nu mi dovedește altceva decât că simpatia Chirița este proprietatea Iașiului”.

Regia spectacolului este semnată de Ion Sapdaru, rolul lui Guliță fiind interpretat de Doru Aftanasu.

CĂTĂLIN MIHULEAC ■

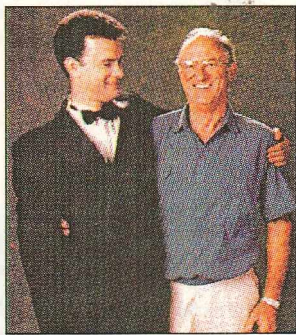

Ucigătorul șarm al Chiriței, interpretată de Teo Corban

Trucajul este o artă

„**M**achiajul are pentru cinema, televiziune și show-business mai mult decât o funcție estetică: se poate spune că prin trucaj se «crează» personajul, pentru că dă efecte speciale, dar mai cu seamă dă credibilitate și coerență oricărei reprezentări». Această declarație – o adevărată profesiune de credință în materie – a făcut-o Dan Striepeke, cel care conduce un adevărat trust al machiajului la Hollywood: **Max Factor Academy**. El se află de peste 50 de ani pe platourile de filmare și se poate spune că prin mâinile sale au trecut literalmente toate starurile importante ale filmului american. De la **Spartacus** la **Cei șapte magnifici**, de la **Butch Cassidy** și până la **Forrest Gump**, firma lui Striepeke și el însuși au participat la punerea în mișcare a mașinii de vise. „Munca noastră, a mai declarat el, este creatoare pentru că răspunde necesităților tehnice ale filmului mai cu seamă în ceea ce privește prim-planurile cu protagoniștii”.

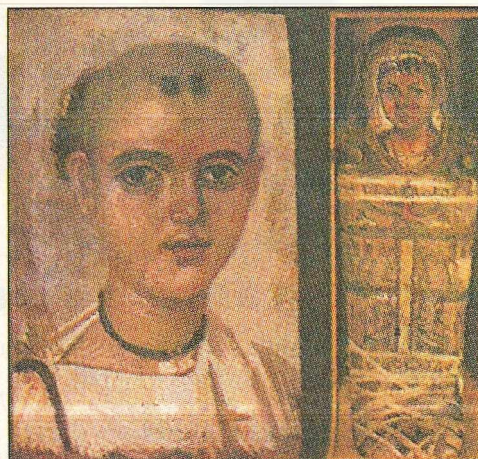
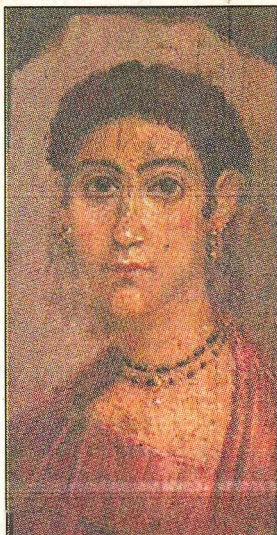
Având o atât de vastă experiență, el a constatat că, în materie de machiaj, anii '50 au fost cei ai excesului, anii '60, ai excentricităților, anii '70, ai eclecticismului, iar anii '80 constituie perioada în care trucajul a revenit la realism.

Dan Striepeke și Tom Hanks

Portrete funebre, dar pline de viață

Un eveniment! Toată lumea care vizitează expoziția cu **Portretele din Fayum**, deschisă la Palatul Ruspoli din Roma, împărtășește acest sentiment de plăcută surpriză. Pentru că în încăperile special amenajate (întineric în jur, luminile căzând doar pe obiecte) renaște o lume. Este vorba de o serie de portrete realizate în epoca romană, dar care aparțin unei anumite zone din Egipt, în care au fost descoperite cele mai multe dintre ele. Sunt portrete ale defuncților, realizate în manieră foarte realistă, și care erau așezate, la înălțimea feței, printre fâșiile cu care erau învăluite mumiile, conservate după tehnica milenară a vechilor egipteni. Portretele sunt executate cu tempera sau ceară topită în care au fost amestecate culori naturale, pe suport de lemn sau pânză. De aceea, portretele și-au păstrat o prospețime extraordinară, aproape ireală, tocmai datorită unei pregnanțe vizibile deosebite. Impresia de

Două portrete din Fayum. Expresivitate și viață din imagini funebre

contemporaneitate este frapantă și prin detaliul psihologic al fiecărui portret.

Deși par să fie realizate după un anumit tipic (fiind de altfel și denumite de specialiști, cu o ușoară undă de ironie, dar și de nedumerire, „fotografii de legitimații”), fiecare imagine reține cele mai mici detalii fizionomice care dau nota personală a fiecărui

O adevărată stea: Jodie Foster

La un an vorbea. La doi ani susține că învățase să citească. La trei ani știa să recite. Acum, când a împlinit 34 de ani, Jodie Foster se poate lăuda că are o diplomă obținută la o universitate americană prestigioasă – Yale –, că a câștigat două premii Oscar, că are o casă de producție proprie. Ultimul film în care a fost distribuită se numește **Contact** și este povestea unei femei astronom care caută extraterestri.

În patul lui John și al lui Yoko

24 martie 1969. John Lennon, faimosul component al grupului Beatles, împreună cu soția sa, japoneza Yoko Ono, organizează la hotelul Hilton din Amsterdam o conferință de presă în favoarea păcii chiar în patul din camera cu nr. 1.902. Conferința de presă a durat nu mai puțin de 12 ore, timp în care cei doi au rămas întinși în pat iar reporterii și fotografiile au stat desculți în jurul lor și le-au pus întrebări. Acum, la aproape 30 de ani de la evenimentul amintit, acea cameră din hotelul Hilton

a devenit un miraj pentru tinerele cupluri aflate în luna de miere, care doresc să petreacă măcar o noapte în patul în care John și Yoko...

În Occident erau atunci anii amorului liber, ai culturii hippy, ai florilor puse pe tunuri. Sau cel puțin așa li se pare fanilor de azi ai formației Beatles, care a trecut în mit. Oricum, urmarea este că la ora actuală o noapte petrecută în acea cameră de hotel costă 1.400 florini (circa 1.000 de dolari). Forța mitului construit de Beatles este imensă. Se știe că recent un disc conținând două piese „inedite” ale grupului a fost vândut în foarte scurt timp în 15 milioane de exemplare. Filmul documentar făcut pe baza povestirilor lui Ringo Starr, Paul McCartney și George Harrison a fost vândut la peste 200 rețele de televiziune din lumea întreagă.

John Lennon și Yoko Ono în timpul celebrei conferințe de presă ținută în pat, într-o cameră de hotel

„subiect”. Sunt redată cu fidelitate pieptănătura, picioarele (care i-au inspirat de altfel pe artiștii moderni), ba chiar și o anumită asimetrie a feței unuia dintre personaje despre care se crede că a avut o pareză facială.

Toate portretele au ceva comun: niște ochi mari, expresivi, o privire intensă, îndreptată spre noi de la o distanță de peste 2.000 de ani. Expoziția, pe care am vizitat-o cu respirația tăiată, are un impact emoțional excepțional atât datorită valorii artistice și expresive a exponatelor cât și datorită acestei permanente suprapunerii temporale: timpul frapant prezente în actualitate și timpul când au fost create de meșterii anonimi. Destinate să fie privite doar timp de câteva ore, cât dura procesiunea funebă, aceste portrete erau apoi îngropate o dată cu mumiile. Clima specială și tehnica deosebită a conservării le-au făcut, iată, accesibile unui public larg abia după două milenii.

Matisse – „Odaliscă pe fotoliu“, 1927

Desigur, n-au nici un rost ghilimelele puse titlului de mai sus pentru că marele pictor francez Henri Matisse este ori-când o revelație. Dar cum expoziția deschisă

„Revelația Matisse“

de la începutul lui octombrie până în ianuarie anul viitor la Musei Capitolini din Roma are ca moto următoarea cugetare a artistului: „Revelația mi-a venit din Orient“, cuvântul „revelație“ a căpătat dintr-o dată o rezonanță mai profundă. Iar organizatorii expoziției au încercat să ilustreze acest gând adunând circa 200 de lucrări ale pictorului, dar și câteva capodopere ale artei decorative orientale (islamice, copte, bizantine) pentru a demonstra „atrakția fatală“ dintre Matisse și acel orizont al culturii. O idee excelentă pentru că expoziția a înregistrat încă după primele săptămâni un adevărat record de vizitatori care nu au avut ce regreta, întrucât în expoziție pot fi văzute piese mai puțin accesibile aduse de la muzee prestigioase precum Luvru sau Ermitaj.

Știința ca joc

În vechiul port al Amsterdamului poate fi întâlnită, la un anumit moment, o navă construită în întregime din ciment. Este bine înfiptă în solul țărâmului și totuși ea călătorește. Către viitor. Cel puțin așa susțin autorii unui ambițios proiect care are drept scop inițierea oamenilor în universul virtual al tehnologiei de mâine. Pe o suprafață de 10.000 mp și pe cinci etaje sunt construite diverse laboratoare tematice: casa, energia, mintea umană, comunicațiile, natura etc. Cu ajutorul unor aparate electronice computerizate, imaginând lumi posibile, fiecare se poate juca. Acest imens laborator a fost gândit în primul rând pentru cei mai mici --

„Vasul-laborator“ din Amsterdam care călătorește spre viitor

care pot fi întâlniți într-adevăr la tot pasul -- dar nici adulții nu rezistă seducției și se joacă de-a „nenea doctorul“ dintr-un spital hipersofisticat ori participă la jocuri interactive în care simulează lumi virtuale.

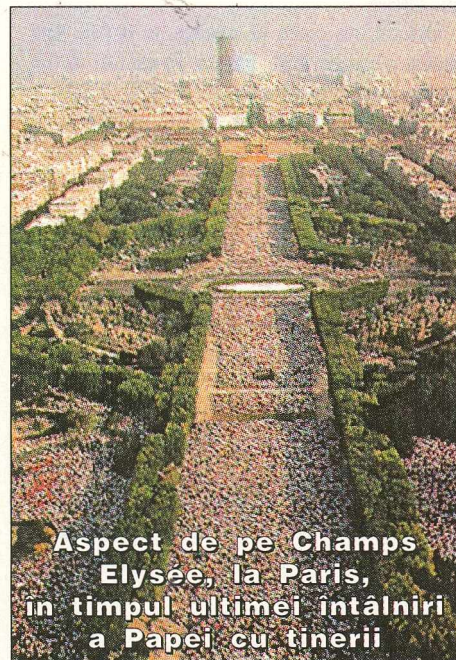

Bob Dylan invitat la întâlnirea cu tinerii și cu Papa la Bologna

Biserica și rock-ul

Peste 30.000 de tineri au fost prezenți, pe 27 septembrie, la Bologna, la un concert rock la care a participat celebrul cântăreț american Bob Dylan. Până acum nimic deosebit, dacă nu s-ar ști că acest concert a fost organizat cu sprijinul bisericii catolice și că la el a luat parte chiar Papa Ioan Paul al II-lea. La Bologna tocmai se desfășurau lucrările celui de-al XXIII-lea Congres eucharistic italian, ca o primă manifestare din cadrul celor prevăzute pentru Marele Jubileu ce se pregătește la împlinirea a două milenii de creștinism.

Pare curioasă această alăturare, dar în ultimul timp suveranul pontif a făcut o serie de gesturi prin care s-a apropiat de tânăra generație încercând să-i înțeleagă mentalitatea și aspirațiile. Astfel încât Papa n-a găsit că ar fi nepotrivit să participe la acel concert, unde mesajul său de pace și iubire a fost bine primit de tineri. Cum de altfel s-a întâmplat și la Paris unde, de ziua mondială a tineretului, pe Champs Elysée, Papa Wojtyla a adunat câteva sute de mii de persoane (după unele aprecieri), în majoritate tineri. Aceste manifestări i-au făcut pe mulți sociologi sau politologi să privească mult mai circumspect acele previziuni sceptice privind viitorul religiei în societatea occidentală.

Aspect de pe Champs Elysée, la Paris, în timpul ultimei întâlniri a Papei cu tinerii

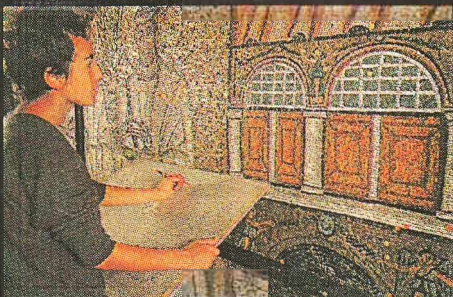
Nicolo Rovieri – „La Carita Romana“ (sec. XVII)

Sânul în operele de artă

Arătat, ascuns, sublimat, mistificat. Obiect de adorație, semn al feminității și maternității, sânul apare frecvent în lucrările mai tuturor măștrilor penelului din toate timpurile. O echipă ingenioasă de cunoscători ai operelor de artă a organizat la Padova o expoziție chiar pe această temă, în care sunt prezentate lucrări de artă de acum 2 000 de ani și până astăzi. Nimic licențios, nimic vulgar. Ci numai un amănunt anatomic, încărcat de simboluri și emoționalitate specială. Care nu exclude nici prezentarea sa științifică. Dovada? Organizatorii au avut drept consultanți un oncolog și un anatomist care s-au alăturat specialiștilor în arta plastică pentru a realiza o expoziție interesantă, apreciată.

Restaurarea: artă, răbdare și respect cultural

Artă sau profesiune? Abilitate sau răbdare?... Asemenea întrebări pot continua și ele se referă nu la o dilemă oarecare, ci la termenii prin care poate fi definită meseria de restaurator. Deși are multe rădăcini în trecut (pentru că acela care restaurează o operă de artă de câteva secole trebuie să aibă cunoștințe precise și amănunțite despre felul cum a lucrat și ce materiale a folosit cutare artist, mediul cultural etc.), această meserie este considerată de mare viitor. De ce? Pentru că pe măsură ce trece timpul, patrimoniul cultural al omenirii este supus la tot mai multe vicisitudini și trebuie refăcut și conservat. Apoi, pentru că restaurarea deschide mari perspective pentru o forță de muncă de înaltă

Restaurarea presupune știință, răbdare, talent

calificare. Într-o activitate care cere răbdare de călugăr benedictin, dar care aduce și mari satisfacții. Și, în sfârșit, este considerată meserie de viitor pentru că în aria sa de interes au intrat în afară de pictură, sculptură sau arhitectură și fotografia sau filmul, ca să nu mai vorbim de artele decorative.

Iată de ce în Italia, țara care deține circa 40 la sută din patrimoniul artistic mondial, au apărut numeroase centre în care se pregătesc măștrii restauratori.

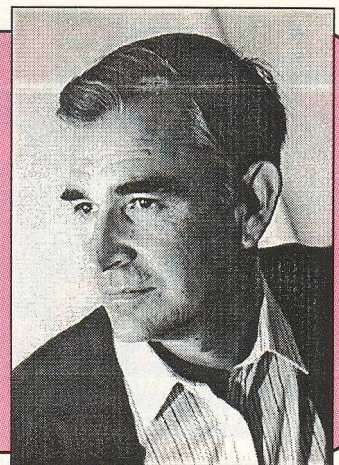
Grupaj realizat de ȘTEFAN NICOLAE ■

DAN FLORIȚA-SERACIN

Autorul se prezintă

Sunt profesor de limba și literatura română în orașul Lugoj. Am început să scriu prin anii șaptezeci. Am debutat în revista „Orizont” din Timișoara, iar editorial în anul 1984 la editura „Facla” din același oraș. Împărțeam paginile unui volum colectiv de debut, intitulat *Povestiri de la marginea câmpiei*, cu doi frați, Viorel Boldureanu și Florian Copcea. În anul 1987, tot la editura „Facla”, mi-a apărut volumul de proză scurtă *Ultimul episod*. În sfârșit, în anul 1995, mi-a apărut și un roman, la editura „Eubeea” din Timișoara, cu titlul *Croaziera*.

Povestirea *Gardul* face parte dintr-un ciclu de proze, pe care le tot adun de prin 1937 încoace, cu intenția de a le publica într-un viitor volum.

Gardul

Era foarte înalt, din sârmă ghimpată, întinsă perfect pe stâlpii de susținere. Drumul se închidea. Dincolo se înțezărea luciul albastru-cenușiu al apei, în planul apropiat – câmpul cu iarbă deasă dată în spic.

Nu mai lucrase astfel, privind printr-un gard de sârmă. Dintr-o pormire instinctivă își strecurase mâna dincolo de gard și izbutise să smulgă un fir de iarbă. Cu prețul unei zgârieturi pe reversul palmei. Și-l pusese între dinți și în curând simțise gustul dulceag, proaspăt, de vegetație intens irigată de sevele pământului. Oftase.

Oricum, nu putea să renunțe la peisaj. Apa lacului căpătase niște reflexe aparte. Ar fi zis că era brăzdată cu dăre de lumină. Simetria lor era tulburată doar de săgeata siajului celor două vele apropiindu-se. Una roșie, alta galbenă. Iar în planul îndepărtat, construcția medievală căpătase parcă un contur mai ferm. Sub niște nori cumulus ridicându-se la orizont. Numai de n-ar fi împânzit cerul peste măsură. Prin urmare, destul cu privitul, își spusese.

Se aplecase după șevalet, rămăsese trântit în iarbă, cum apucase să și-l descarce de pe umăr. Mapa cu cartoane era ceva mai încolo, o lăsase în umbra unor tufe de măceș. Ridicându-le, constatase că mâna începuse să-i sângereze.

Să fi lucrat vreo jumătate de oră, când dindărătul unor tufe de porumbe negre, bănuia, aflate ceva mai departe, către pădure, își făcuse apariția Zena. Se trezise cu ea în apropiere, pe tăpșanul îngust deasupra drumeagului ce se înfunda. Se așezase acolo, puțin aplecată, cu picioarele strânse. Purta o fustă de stambă, dintre cele mai ieftine, pe care și-o trăsese peste genunchi, imprimeul fustei era însă interesant, ceva flori de câmp, parcă, privise fugitiv.

„Cum îți zice?” o întrebase după obiceiul localnicilor.

Fata își spusese numele, venise pe nesimțite mai aproape, până la limita tăpșanului, vorbise fără să și dezlipească ochii de dreptunghiul cartonului pe care el picta. Avea părul arămiu, fața împurpurată de soare, gură senzuală. Numai că și-o strânsese pungă. Zâmbise și

apoi și-o strânsese, țuguindu-și buzele. Dezaprobator, sau din ce cauză? se întrebase intrigat.

Se străduise să o ignore o vreme. Asta până când o simțise venind și mai aproape. La început percepuase un firav miros de transpirație proaspătă. Apoi îi auzise respirația. Se dăduse înapoi pentru a o lăsa să privească mai bine.

„E pe gustul tău?” întrebase, așteptând ca ea să confirme grăbită.

În loc de răspuns, Zena ținuse printre dinți, descriind câteva gesturi în dreptul cartonului de pe șevalet:

„De ce ai adus astea atât de aproape?”

Se referea la cele două vele, în contrast voit cu restul tabloului, dominat de culori reci, estompate, verde și albastru.

El pufnise, frustrat de aprecierea pe care și-o dorea.

„Uite-așa!” dăduse în doi peri răspunsul.

„Unde te-ai lovit?” se speria ea, căzându-i privirea pe batista pătată cu sânge.

„Eh, nimica toată”, își ferise el mâna legată cu stângăcie.

Fata își concentrase iarăși atenția asupra tabloului.

„Te pricepi?”

Fata răsese:

„Știi eu? Oleacă habar aș avea.”

Îi întinsese un carton, surprins de propria generozitate:

„Încearcă!”

Zena îl privise uimită.

„Am crezut că ai să mă alungi...”

„Mă îngrozesc de impresia ce am putut să-ți fac”, îi spusese, stăruind cu cartonul întins, în același timp reproșându-și că începuse să răspundă replicilor ei firești cu amabilități de circumstanță.

„Ascultă”, remarcase ea, ezitând să apuce cartonul, „dar tu ai în față un gard!”

„Am”, recunoscuse el cu jumătate de gură.

„Iar aici nu se vede”, arătase ea spre șevalet.

„Așa e.”

„De ce?”

„Hai, o îndemnase cu blândețe, nu mai pune atâtea întrebări. Așterne-te pe treabă.”

Lucraseră o vreme în tăcere. El o fura cu coada ochiului. Executa un tablou monocrom, sau ce intenționa? se întrebase intrigat. Zena

își făcea de lucru doar cu tempera verde. Ținea cartonul pe genunchi, nu folosea pensula, ci numai vârful degetului.

În definitiv, treaba ei, își spusese, începând să-i pară rău după carton și vopsea. Își amintise că trebuia să trimită iarăși după materiale. Ar fi vrut să mai rămână vreo două săptămâni în colțul acela de lume, timpul era promițător.

„Gata!” Zena îi întindea cu un aer triumfător cartonul.

Și-l adusese cu grabă în fața ochilor. Ei, nu...! Avea în față portretul lui, executat monocrom, așa cum bănuise, dar câtă vigoare, ce simț al proporției, ce exprimare sigură! Câteva tușe doar, aplicate energic... Își ridicase privirea spre ea. În timp expresia feței i se schimbase. Zâmbea vag, aproape stânjenită. Își freca insistent vârful degetului, cu care întinsese vopseaua, de podul celeilalte palme.

Ochii îi fugiseră iarăși spre cartonul Zenei. Hm! Păcat că întreg portretul fusese acoperit cu o grilă densă.

„Ce înseamnă asta?” întrebase uimit.

„Aici ești tu”, explicase ea.

Fata îl privea incitată, buzele i se întredeschiseră, dezvăluind-i albeața incisivilor. Un chip de madonă, i se relevase. O madonă cu părul arămiu! Se simțise îndemnat să i-l potrivească, vântul îi risipise câteva şuvițe pe obrazul stâng.

„Zenaaa! Zenaaa!” se auzise deodată, ca un ecou prelung dinspre pădure.

Ea tresărise.

„Cine te strigă?” o întrebase el cu sfârșeală în glas.

„Suratele”, îi spusese ea, pradă unei neliniști crescânde. „Trebuie să plec!”

„Suratele...?”

Drept răspuns, fata îl sărutase stângaci pe unul din obraji. Apoi o rupsesse la fugă.

Jos, pe iarbă, rămăsese trântit portretul său. Îl luase în mână și îl contemplase vreme îndelungată. Apoi, oftând, se apropiase din nou de șevalet. Tot entuziasmul îi pierise. Amintindu-și de sărutul fetei, își dusese mâna la obraz. Îl simțea ca o arsură. Mai stătuse un timp cu privirea încetșoșată. În cele din urmă se aplecase, alesese din trusă o pensulă fină și se apucase cu mîgălă să transpună rețeaua de sârmă peste peisajul de pe carton.

Noi poeme de Marin Ifrim

Născut la 1 decembrie 1955, Bălăceanu, județul Buzău. Debut literar: „Familia“, Oradea, 1980. În perioada 1990–1995, redactor la publicațiile „Muntenia“ și „Informația Buzăului“. În prezent, regizor tehnic la Teatrul „G. Ciprian“.

Volume: „Spre orașul cu un milion de ferestre“, versuri, Editura „Litera“, București, 1986; „Curentul marin“, Editura „Și“, Buzău, 1995 și „Alfabet de tranziție“, Biblioteca „V. Voiculescu“, Buzău, 1996.

Biblioteca din bibliotecă

prietenul meu vechi ca vinul
și rar ca pătutul
este bibliotecar
îl caut mereu printre cărți
el însuși fiind
un morman de cărți încât
nu mai sunt sigur
în care bibliotecă mă aflu
mai ales când nu ne-ntelegem
mă gândesc că de-o muri cândva
din el vor ieși două suflete
unul al său și unul al bibliotecii.

Cafeneaua

stăm aici și fumăm cărți
umplute cu miere și fiere
aruncând chiștoace
în scrumierele celorlalți
încă mai suntem băieți răi
ținuți în viață de tutunul altora
însă fumul din jur aproape tot
e al nostru stăm aici
și fumăm cărți nescrise.

Oraș obscur

ne-am fi putut naște oriunde
în România sau aiurea
nu are importanță
oricum nu ne mutăm în Zürich

important este că
toți respirăm aerul aceluiși oraș
care mai de care mai resemnat
cu ochii privind în gol
ca aurolacii
lipsiți de lipsurile altora
cu câte două sau trei cărți
publicate
fiecare în câte o sută de
exemplare

la edituri obscure
destinate unor cititori obscuri
dintr-un oraș obscur
unde cel mai mare eveniment
de la război încoace este războiul.

Ideile altora

ideile altora cresc în pomi
nu trebuie decât să întinzi mâna
și tu nu mai ești tu.

Stresul din priză

când ochiul nu mai gustă imagini
micul ecran ca o perfuzie
bolborosind cântece vechi
furtuni în laptele matern
întunericul din miezul scânteii
frânturi întoarse pe dos
adunate cu mătura electrică
în marsupiul de pânză
al unui totem aproape uitat.

Icoana

din ochii icoanei
făcătoare de minuni
curg fulgi de zăpadă
prinde viață un sentiment
pentru inimi largi
ce l-or încălzi
în mâini întinse
ca iedera în jurul crucii.

Domnule Sigmund

Domnule Sigmund în paharul
cu lapte
cad asteroizi viermănoși
mere împietrite și flori de stronțiu
ne cresc fii cu biberoane de
azbest
ținându-se bărbătește
în săi prăbușite în sânge
încotro domnule Freud
e de găsit ceea ce ne ne oferă
știința?

Mântuire

o gară călătore
trecând prin trenuri
sudate de șine
în care călătorii
își ghicesc în macaz
cu oțelul sub grumaz

oooh Bucureștiule
scriem poezii
cu poștașul pe țevă
fără permise de poet
cu peronul pe umăr
ca o cruce plombată
cu mici cartușe de
vată.

Văd bătrânețea

adunând anii aceștia
strecurați printre uși
de mașini și trenuri
sordide
văd bătrânețea în urmă
pe malul mării
tărând o sulită
și-o blănă de urs
venind dinspre ducere
ca somonii jerpeliți de efort.

Verva putreziciunii

spectatorii au plecat la casele lor
întregi ca miezul de nucă
în sală întunericul întoarse
capetele spre candelabru
trupurile actorilor
au abandonat personajele
doar scena pălpăie invadată de
suflete
întârziată noapte afișe expirate
ploaie și vânt în verva
putreziciunii.

Texte sub

● MARIN PORUMB, Timișoara. Textul intitulat **Mașina de bățut scrisul** se remarcă prin ironie, o ironie apriorică, față de orice. Din nefericire, însă, în cuprinsul lui aproape nimic nu se leagă, iar unele pasaje rămân pur și simplu de neînțeles:

„Mașina de prezentat condoleante, «cibernetică», nu s-a inventat. Susțin că ea este și funcționează sub formă latentă, «populară», în oficiile juridice, la fel de mecanic și sterp-fonetic ca și aceea care o să funcționeze în sfera înaltelor comunicații tehnice de mâine.“

● FELICIA MOȘNEANG, Someș Odorhei. Mi-a plăcut noua deviză a rubricii, propusă de dv.: „Dur Alex, sed Alex“

Am să caut și eu un joc de cuvinte cu „Felicia“.

● CORNEL SĂLĂJAN, Zalău. Deci dv. sunteți Cristina Marian! Nu-i frumos să vă jucați așa cu sufletul meu. Dacă mă îndrăgosteam de dv.?!

Schița **Columbofilii** este scrisă cu nerv și vreau să o public. Dar am nevoie de o fotografie a dv., color (cu ocazia aceasta, vă mai verific o dată identitatea!).

● ALEXANDRU IACOB, București. M-am chinuit să vă descifrez textele dactilografiate la o mașină de scris de proveniență germană:

„— Domnul, iti spun eu că se întâmplă ceva straniu cu mine, în ultima vreme.“

Cred că aveți talent, dar vă rog să revedeți textele, să le adăugați semnele diacritice necesare și să mi le retrimiteți. Sper că ati înțeles.

● RADU CARAIMAN, Videle, Teleorman, ALEXANDRU DRĂGĂNOAIA, Stolnici, Argeș, CAMELIA TRUȘCĂ, Balș, COSTEL GEANĂ, Săveni, M. BRATU, București, VINCENTIU-ARMAND DASCĂLU, Constanța, ROXANA SICOE-TIREA, Deva. Se întreză-

rește ceva în textele dv., merită să faceți noi încercări.

● MARIANA CIOBANU, Vaslui, GHEORGHIȚĂ OLTEANU, Dumitrești, Vrancea, PAVEL RĂTUDEANU-FERGHEȚE, Ciubăncuța, Cluj. Ceea ce scrieți dv. n-are legătură cu literatura.

PENTRU TOȚI CORESPONDENȚII

La mulți ani! Aștept și în 1998 încercările dv. literare pe adresa: Alex. Ștefănescu, la redacția revistei **Flacăra**, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, 71341 București.

Pagini realizate de
ALEX. ȘTEFĂNESCU ■

MAȘINA DE SCRIS

De jur-împrejurul ecranului

INVAZIA „S.F.”

...Îmi spune un bătrân: „Au înnebunit, dom'le, ăștia, cu SEFEURILE lor...! Pe când eram mai tânăr, citeam Jules Verne: descopeream, cu uimire, că el prevăzuse lucruri teribile pentru acea vreme, absolut inexistente cu care noi, ăștia, deja ne obișnuisem: SUBMARINUL, ELICOPTERUL, ZBORUL SPRE LUNĂ ș.a.m.d., dar nu știu cum dracului se făcea: citindu-i cărțile, toate fantasmalele sale (de fapt, care fantasme?!), că s-au dovedit a fi posibile!) te umpleau de plăcere... acolo se mișcau oameni vii, totul avea o logică: a descoperirii! A „invenției umane“... cărțile lui J.V. se citesc și astăzi, chiar de către copii, cu mare plăcere!... A venit însă „moda“ SF-urilor - n-am nimic împotriva ei, Doamne ferește! - dar parecă, în film cel puțin, creatorii au cam depășit măsura: marșienii sunt neapărat niște monștri ce se bat cu pistoale și cunosc karate; „eroii“ vajnici și invulnerabili ies din canale sau se cațără pe pereți precum păianjenii - dar purtând MUSAI un costum sofisticat, dintr-un material plastic pe care nu l-ai folosi nici la pingelirea pantofilor; folosesc arme-laser ce distrug rapid o jumătate din omenire - dar „scapă“, rămânând astfel cu viață, o... biată găină și-așa jumulită...! Ce să-ți mai spun?“ (și am dintr-odată certitudinea că mi-am vorbit singur, în somn! - N.A.)

Cred că am, ăăă... are dreptate: asistăm (cel puțin în ultimii ani, și mai ales din partea americanilor) la o avalanșă de filme cu pretenții declarate SF, dar care în fond ascund - sub masca unor teribile, stupeficante și chiar fermecătoare în ultimă instanță mijloace tehnice! - un înspăimântător gol ideatic: o cretinătate agresivă, menită a abate atenția spectatorului de rând (și deci necăjit, în nuce!), de la veritabilele probleme social-politice cu care se confruntă mai toată omenirea aflată către acest tulburător - și mai ales tulbure! - sfârșit de mileniu...

Ne năpădesc de pe marele ecran tot felul de creaturi, care mai de care având ochii holbați, culoarea verde, sau paisepe mii de brațe; se cosmetizează rechini, anaconde, apar gândaci-roboti-metalici înalți cât un zgârie-nor, care fac praf și pulbere totul... absolut totul, mai puțin însă superbul erou-animal-positiv, care se bate și pocește mutre precum un diavol, își poartă mintea în exacerbată căpăcelul pixului, și face amor cu partenera (întotdeauna sfioasă, dar cu picioare lungi și sâni provocatori!), la o manieră ce poate scufunda, din pricina zgâlțâielii, un transatlantic... Marii „boși“ financiari ai cinematografiei de peste Ocean (cărora le-au luat exemplul și cei din Japonia - pentru că suntem o țară super-dezvoltată, nu-i așa...?!), fac pe dracu'n patru ca să ieși de la un astfel de film pierzându-ți fălcile clătăninde de groază în sala de proiecție, convins că trăiești Apocalipsa... ba chiar uitând să-ți mai iei la poceală nevasta pentru că nu ai găsit o bere rece în frigider, spre a-ți mai alunga coșmarul...!

Dar să lăsăm gluma deoparte: nu toate producțiile SF sunt chiar, neapărat, niște „maritămpeii“...! Sunt și unele, ceva mai „mărunte“, pe care le uiți repede, neavând nimic comun cu cinematografia - în afara faptului că, poate, vei regreta prețul plătit la intrare. Fotografele din filmele pe care le prezint în această rubrică (sunt

Cronica filmului

Pagini realizate de
Horia Pătrașcu

„MICROCOSMOS”

(„Le peuple de l'herbe” - Franța, 1996, 1h 15 min.)

□ O veritabilă „bijuterie” cinematografică a filmului documentar din toate timpurile...!

...Vă spune ceva - stimați cititori ai acestor rânduri! - că un film francez a cărui realizare a pornit cu un buget de 25 milioane de franci a obținut pe plan mondial încasări de peste 27.000.000 dolari (și stați, astea sunt date preliminare!?) Nu cred...! Prețul pâinii dumneavoastră zilnice depășește cu mult chiar și „visul” de a merge la un film...!

Dar vă mai spune ceva faptul că acest film francez la care ne referim a fost realizat în urma a 15 ani de cercetări; că pregătirea lui a durat doi ani - iar filmarea propriu-zisă s-a consumat în trei ani de zile...!? Că s-au folosit 80 de kilometri de peliculă „Fuji-Color“... că durata montajului a fost de 6 luni de zile (!?)... și că, mai apoi, acest film a

câștigat în 1996 cinci Premii „CÉSAR” (producător, muzică, sunet, imagine, montaj - muzica originală fiind semnată de către celebrul Bruno Coulais) ... că tot în 1996 a primit Premiul Comisiei Superioare Tehnice la Cannes... hai, zău așa: vă mai spun CEVA toate astea...?!

„PACIFICATORUL”

(„Peacemaker” - S.U.A., 1997, 2h 04 min.)

□ Un film american, susținut - cu BRIO! - de către un Mare Actor român

...„Terorismul internațional” este un subiect nu numai dramatic, ci și universal-periculos. Dacă până acum războaiele mondiale au pus în scenă armate, milioane de oameni nevinovați - iată, acum, terorismul, practicat în grup restrâns, sau individual transformă mii și mii de oameni, oricum buimaci de ceea ce se întâmplă în jur (politicește vorbind!), în ținte vii - deci virtuale cadavre prăbușite unele peste altele de-a valma! - fără măcar a mai apuca să-și pună virtuala și istorica întrebare a Civilizației Umane: „DĂ CE?”

Pomind de la această „nostimă” realitate a lumii în care trăim, o regizoare (pre numele său: MIMI LEDER - aflată la primul ei film de lung metraj după ce a devenit celebră cu serialul TV „ER/Spitalul de urgență”) - se aven-

turează în realizarea unui film de acțiune de mare anvergură pe care-l duce - cu foarte puține rezerve! - până la capăt.

Scenaristul Michael Schiffer, folosind drept punct de plecare articolele ziariştilor Leslie & Andrew Cockburn (în care se afirma că prin S.U.A. circulă nestingheriți câțiva oameni ce poartă într-o valiză câte o minusculă bombă atomică!), i-a propus doamnei Mimi Leder un subiect pe care dânsa l-a speculat la modul cel puțin onorabil: filmul „PACIFICATORUL” - un film VIOLENT, dar nu GRATUIT! - care poartă în sine, dincolo de impresionantele desfășurări de trupe (zeci de cascadori, mii de figuranți, elicoptere, filmări realizate în mai toate „colțurile dificile” ale Europei estice... etc.), un „ceva anume”: este BLIND ca intenții

...Ei bine, autorul acestor rânduri nu vă îndeamnă – ci vă roagă! – să vedeți neapărat acest film documentar realizat de **CLAUDE NURIDSANY** și **MARIE PERENNOU** (în condiții tehnice ce țin oarecum de miracol: printre altele, un robot fotografic ce a prins cadru cu cadru, pe parcursul unor bune luni de zile, mișcarea... „eroilor“!) Este, în felul său, un film UNIC; și iată de ce:

„Lumea ierbiilor“, în acest Microcosmos, este populată de... insecte! Le veți vedea (așa cum nici măcar în vis nu le-ați putea vedea!) și în gros-plan, acționând precum mari vedete ale ecranului, trimițându-ne, fizic!, într-o lume uluitoare de asemănătoare cu cea a noastră... dar în care ele se comportă cu un firesc, cu o logică – îndrăznesc a spune cu un bun simț! – față de care nouă, OAMENILOR, de!, ar trebui să ne fie rușine.

Urmărind desfășurarea acțiunii (pentru că există o acțiune în acest SUPERB DOCU-

MENTAR – montat însă după canoanele filmului artistic!), este imposibil să nu fii cucerit, dincolo de Marea Poezie pe care o degajă această peliculă – sau de umorul ei, uneori cinic, dar întotdeauna de calitate – este imposibil, repet, să nu fii cucerit de maniera în care cineaștii francezi au reușit să transpună, în lumea animelor gâze sau insecte, câteva dintre „stazele“ civilizației moderne: Agresiunea; permanent-blestemul Mitului lui Sisif; Dragostea; Moartea; Munca; Imbecilitatea; și, dacă mai vreți: mersul trenului... prostia... șmecheria... baletul... ba chiar și esența MIRACOLULUI (vezi de pildă acea antologică secvență a „ieșirii din apă“ a viețuitoarei cu mai multe picioare...!).

Acest film (dincolo de uluitoarele performanțe tehnice, cărora li se datorează în bună măsură realizarea sa) reprezintă, în actualul peisaj jalnic-cinematografic, o gură de aer; o cană de apă proaspătă pentru însetații de FRUMOS..., un „cearșaf“ pentru toți neînveliții lumii; o poezie curată ca lacrima unui copil supărat NU pentru că a fost bătut de tată, ci pentru că nu înțelege ce a făcut, pentru a merita pedeapsa...!

... Sper ca acest film cu gândaci, viermi, țânțari, buburuze, fluturi, păianjeni, libelule, etc. etc. (filmați, repet, în propria lor viață, absolut fascinantă, uluitoare!) să nu rămână o amintire...!

Nu a lor – A NOASTRĂ!

Nu ne mai rămâne decât să-i dorim lui lures un rol „extraordinar“ într-un film finanțat de către... CNC, banca „FALS-ROM“ sau... Republica Coșbașu-Sud...! Nu de alta, dar ca să dovedim și noi că știm nu numai să ne prețuim, dar că și știm cum să nu ne vindem actorii...!

P.S. – Apropo de Noul An ce se apropie (și, încă, de filmul analizat mai sus – în care un terorist umblă cu o bombă nucleară în rucsac), iată și un citat din presa acestor zile:

„Bombele nucleare de talia unor valize există cu adevărat în Rusia și nu se află sub controlul direct al șefului statului, a reafirmat un academician rus de renume, fost consilier al președintelui Elțin“, transmite Agenția France Presse.

„Există un tip de armă nucleară în Rusia, o valiză nucleară, compactă, portabilă, puteți să-i spuneți cum doriți, și pe care președintele nu o controlează“ – a declarat Aleksei Iablokov, fost consilier al șefului statului rus, într-un interviu în „Novaia Gazeta“.

„Aleksei Iablokov a afirmat, în fața unei comisii a Camerei Reprezentanților din S.U.A., că K.G.B. a ordonat fabricarea unor asemenea bombe nucleare la începutul anilor '70, în scopuri teroriste.“

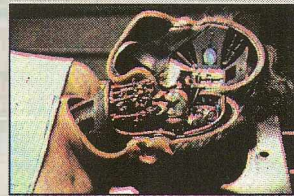
„Generalul Aleksandr Lebed, fost secretar al Consiliului Securității din Rusia, a provocat o vie emoție în S.U.A. afirmând că circa o sută de bombe nucleare sovietice de mărimea unei valize s-au răstăcit...“

Așadar, stimați cititori ai acestor pagini: bomba-valiză există!

Vă doresc un sincer: „LA MULȚI ANI!“

inserate, în pagină, absolut la întâmplare! – dar nu contează: toate sunt cam la fel) ilustrează trei pelicule nominalizate astfel:

„BĂRBAȚII ÎN NEGRU“ („Men in black“ – S.U.A., 1997): un film agreabil, realizat cu umor, beneficiind de o distribuție remarcabilă (Tommy Lee Jones și Will Smith), dar și de prestațiile firmei „INDUSTRIAL LIGHT & MAGIC“ (firmă de acum celebră în realizarea unor efecte vizuale absolut incredibile! – vom reveni pe viitor, în acest colț de pagină, asupra „istoriei“ acestei firme ce are realmente un însemnat rol în propășirea celei de-a 7-a Arte – N.A.).

„CONSPIRAȚIA“ („Shadow conspiracy“ – S.U.A., 1997): un film pretins politic – este vorba, iarăși ??, de asasinarea președintelui american – dar care intră în „zona SF“, întrucât monstruoasa unealtă electronică menită a asigura asasinatul nu este altceva decât un soi de elicopter teleghidat, nu mai mare decât un țuică și adormit sub efectul ordonanțelor noastre guvernamentale...! (în rest împușcături și sânge, și jalea de a-l vedea pe un actor de talia lui Donald Sutherland pur și simplu neavând ce face!). Și, în sfârșit:

„DESTINAȚIE MORTALĂ“ („Event horizon“ – S.U.A., 1997): acțiune dusă până în anul de grație 2047 (măi, ce bine ne cunoaștem noi viitorul, fir-am ai naibii să fim!... că prezentul l-am și rezolvat!). O poveste cu oameni congelați, cu gangsteri cosmici și cu un fel de poliție interstelară... sau F.B.I. intercosmică!... sau C.I.A. cretinășănă!... mă rog, cam pe-aici. Cutremurător (e pe „Stereo-Dolby“, oameni buni! Puneți-vă vată în urechi!), fascinant până a-ți culege ochii de pe jos, estetic precum suprafața pielii unei broaște râioase și captivant precum studiul sudorii reținute în slipul din piele al unui gladiator roman, dezbrăcat după luptă și ajuns conservat – cine știe cum ?? – până în zilele noastre...

De jur-împrejurul ecranului

Film

Pentru prima oară

România este cap de serie la un turneu final

● Nenumărate speculații au fost făcute în mediile fotbalistice internaționale potrivit cărora în culisele F.I.F.A. și U.E.F.A. se urzeau tot felul de combinații privind desemnarea capilor de serie, câștig de cauză părănd a avea criteriile politice, economice, geografice sau turistice ● În sfârșit, marți, 2 decembrie, întrunit într-o ședință ținută la Marsilia, Comitetul de organizare a spulberat toate incertitudinile ● Astfel, după cum a declarat într-o conferință de presă secretarul general al F.I.F.A., Sepp Blatter, singurul criteriu care a operat este cel sportiv ● Ca atare, au fost luate în calcul (având o pondere de 60%) rezultatele la ultimele trei campionate mondiale și clasamentul F.I.F.A. – Coca Cola pe ultimii trei ani (cu o pondere de 40%) ● „Sfertfinalistă” la World Cup '94 și ocupantă a locului 5 în ierarhia F.I.F.A., așa cum anticipam în numărul precedent al revistei, România a fost desemnată în premieră cap de serie (nr. 7) ● Ceilalți „capi” sunt: Brazilia (deținătoarea trofeului), Franța (țara organizatoare), Germania, Italia,

Argentina, Spania și Olanda, adică șase „europene” și două reprezentante ale continentului sud-american ● Specialiștii consideră că această postură conferă un privilegiu de 15% în șansele de a avea parteneri mai slab cotate ● Oricum, Anglia (semifinalistă la Coppa di Mondo '90), Bulgaria (semifinalistă la World Cup '94), Belgia (cap de serie la C.M. '90 și '94) și Nigeria (campiona olimpică) au rămas cu buzele umflate ● Chiar luând-o ca pe o glumă, să spunem că până acum nici o echipă „cap de serie” nu a ratat promovarea din grupele inițiale ale turneului final ● Cu același prilej, au mai fost comunicate două decizii importante, și anume: cartonașele galbene acumulate (unul sau două în meciuri diferite) în preliminariile grupelor de califi-

care se anulează, în schimb cele roșii (sau galben-roșii în același meci) se contabilizează, iar jucătorii care mai au de ispășit etape de suspendare vor rămâne pe banca rezervelor ● Cea de-a doua decizie are o conotație financiară deosebită: pentru fiecare meci disputat în Coupe du Monde echipele vor fi premiate cu câte un milion de franci elvețieni, iar pentru pregătirea în vederea turneului final li se vor aloca alți 750.000 SF ● Amintind că România a fost prima „europeană” care a obținut calificarea la turneul final, să menționăm că plasarea în grupa a 8-a preliminară considerată „de catifea” s-a datorat și faptului că am fost cap de serie ● Într-o situație similară ne vom afla și la 18 ianuarie 1998, atunci când la Gand (Belgia) se vor alcațui grupele de calificare pentru C.E. 2000.

Sorții au decis: **România** face parte din grupa G, alături de **Columbia, Anglia** și **Tunisia**, pe care le va întâlni (în această ordine) la 15, 22 și 26 iunie 1998.

● Dacă demiterea antrenorilor Artur Jorge, Rolf Fringer și Tommy Svensson a părut aproape normală, întrucât reprezentativele pe care le-au condus (Portugalia, Elveția, respectiv Suedia) au ratat calificarea la C.M. '98, de-a dreptul nejustificată apare concedierea sârbului Bora Milutinović, deși Mexicul va fi prezent la turneul final. Noul selecționar al aztecilor a devenit Manuel Lapuente ● Calificată cu emoții, „squadra azzurra” va participa la al zecelea „mondial” consecutiv (a lipsit doar în 1930 și 1958) ● În schimb, Croația (ca și la Euro '96), Africa de Sud, Japonia și Jamaica se vor afla în premieră la o astfel de competiție ● De asemenea, Chile revine după o absență de 16 ani, iar Iranul după 20 de ani ● Pierzând barajul cu Belgia, Irlanda a ratat ocazia de a fi prezentă pentru a treia oară consecutiv la un C.M., după cum a pierdut și barajul pentru Euro '96 (atunci cu Olanda).

Fotografii de PETRE COJOCARIU

„Foarfecă” pe spate Ciocoiu și... 2-0

● Ca un făcut, campioana, Steaua București, a abordat și prima manșă din turul III al Cupei U.E.F.A. tot în postura de gazdă, pentru a cincea oară consecutiv în acest sezon ● Sorții i-au hărăzit pe Aston Villa, singura reprezentantă a Angliei în respectiva competiție (din cele patru înscrise inițial) ● „Orășenii” au eliminat pe Bordeaux (0-0 în deplasare și 1-0 „acasă”, după prelungiri) și pe Athletic Bilbao (din nou scor alb „afară” și 2-1 pe propriul teren) ● Club înființat în 1874, profesionist din 1896, Aston Villa a obținut performanța cuceririi Cupei

Revenim la cazul de dopaj al lui Vincent Guerin, prezentat în numărul trecut al revistei: contraexpertiza efectuată a dat același rezultat pozitiv.

2 „Face to face” 3

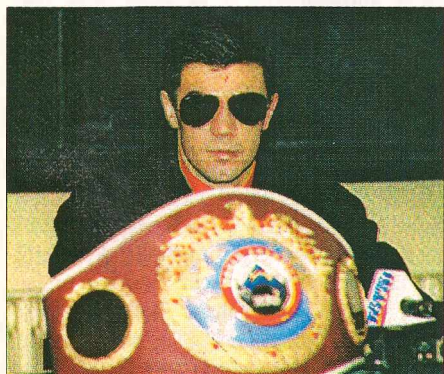
■ Adio primăvara europeană!

Campionilor și a Supercupei Europei în 1982 ● În toamna aceluiași an, insularii au eliminat (2-0 la București și 4-2 la Birmingham) pe Dinamo, în „optimile” C.C.E. ● Singura calificare a unei echipe românești în cele 12 confruntări cu cluburi engleze a fost realizată în 1979 de Universitatea Craiova, după un dublu 2-0 cu Leeds United ● În 1984 a avut loc ultima întâlnire româno-engleză la nivel de cluburi, Dinamo fiind eliminată de F.C. Liverpool în semifinalele C.C.E. ● Și Steaua a avut o finală a C.C.E., câștigată în 1986 (încununată și cu Supercupa Europei), o altă finală pierdută în 1989 și o semifinală în 1988. De menționat însă că, din 1985, echipele englezești au fost suspendate pe timp de cinci ani ca urmare a tragediei de pe stadionul „Heysel” din Bruxelles ● Ultima prezență românească în primăvara europeană datează din 1993, Steaua fiind eliminată în „sferturile” Cupei Cupelor de către Anvers ● În prima manșă, „dubla” lui Cristian Ciocoiu a adus Steaua în avantaj la două goluri (primul – norocos, al doilea – de senzație) în

doar trei minute ● Păcat că „transversala” s-a opus șutului sănătos al lui Cătălin Munteanu, pentru că oaspeții au înscris prin Dwight Yorke ● Cu Bastia, fragilul 1-0 a fost suficient însă (2-3 în retur) ● Antrenorul Mihai Stoichiță: „Ce s-a întâmplat în seara aceasta anunță că în fotbal mai sunt mugurii speranței” ● Din păcate, returul de pe „Villa Park” ne-a spulberat ultima speranță de a avea o echipă în „primăvara europeană” ● Steaua nu a mai reușit să înscrie (așa cum ne obișnuise la Sofia, Istanbul și Bastia), rezistând doar 70 de minute, după care Savo Milošević și Taylor au marcat golurile victoriei și calificării gazdelor ● La fragilitatea apărării (care și în campionatul intern și-a dovedit de prea multe ori vulnerabilitatea) s-a adăugat și inconsistența atacului militarilor ● Una peste alta, cu toată tinerețea componentilor săi, Steaua a avut cel mai bun parcurs european dintre toate reprezentantele noastre, aducând 12 puncte prețioase care contează la stabilirea coeficienților U.E.F.A.

1997 REMEMBER

**Mihai Leu – primul român
campion mondial
la box profesionist**

● Deși anul 1997 reprezintă începutul unui nou ciclu de pregătire pentru J.O. Sydney 2000, la un prim bilanț (incomplet) ar putea fi caracterizat drept cel mai bun an statistic de după 1989 ● Astfel, au fost obținute 194 de medalii (dintre care 49 de aur) la campionate mondiale și europene (seniori și tineret) ● Ca să dăm numai două exemple: atletismul a contribuit cu 22 de medalii, realizând cel mai reușit an de la J.O. 1984 încoace, iar boxul a clasat România pe locul IV în lume, din cele 189 de țări afiliate la A.I.B.A. ● Dar ceea ce este cel mai

**Laura Badea (aur) și
Roxana Scarlat (argint) sau
finala românească a C.E.
de floretă**

■ La 19 decembrie, F.R. Atletism aniversează 85 de ani de existență

îmbucurător îl constituie faptul că aceste succese au fost repurtate atât de sportivi consacrați, cât și de cei din generațiile tinere. Spre a ne referi tot la disciplinele menționate, după retragerea celor doi titani ai boxului românesc – Francisc Vaștag și Leonard Doroftei – lider este Dorel Simion (20 de ani), iar cel mai vârstnic component al lotului național este Marian Simion, la doar 22 de ani! De asemenea, la C.E. de atletism

**Gabriela Szabo –
dublă
cam-
pionă
mondială,
nominali-
zată
a treia
atletă
a lumii
la show-ul
de la
Monte
Carlo**

de la Ljubljana, juniorii noștri au câștigat 10 medalii (5 de aur, 3 de argint și 2 de bronz),

**Simona Amânar
și Gina Gogean
– stelele gimnasticii**

fiind depășiiți doar de Germania și Anglia ● În același timp, gimnastica, scrima, canotajul academic, caiacul și canoea ne-au adus alte satisfacții deosebite ● Pentru a nu cădea însă într-un festivism desuet, să spunem că marile neîmpliniri continuă să rămână la jocurile sportive, cu precădere handbalul și voleiul masculin ● De altfel, după 1989 singurele succese la acest capitol au fost repurtate de echipele feminine de handbal Rapid București (1993) și Silcotub Zalău (1996), câștigătoare ale unor trofee europene (Cupa E.H.F., respectiv Cupa orașelor târguri) ● Tuturor sportivilor și tehnicienilor, „La mulți ani!”

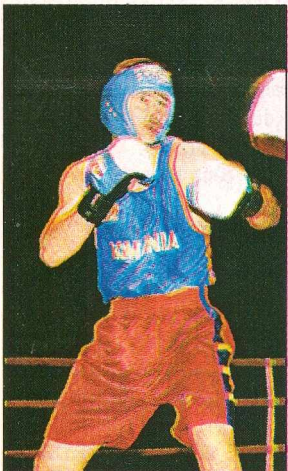
**Anuța Cătuna –
maratonista care
l-a impresionat
pe Bill Clinton**

**Dorel Simion
– campion
mondial la
20 de ani**

Fotografii de PETRE COJOCARIU

LA ORA RETRAGERII, LE MULȚUMIM PENTRU TOT CE AU FĂCUT

**Francisc Vaștag – noul
antrenor coordonator
al lotului olimpic de box**

**Lavinia Miloșovici va
îmbrățișa și ea cariera
de antrenoare**

**Leonard Doroftei (Moșu')
a ales Canada pentru
cariera profesionistă**

Pagini realizate de POMPILIU
L. DUMITRESCU ■

Precizări:

- Sarmalele cu varză proaspătă sunt mai bune, mai fine.
- Este obligatoriu ca sarmalele să fie făcute cu 1-2 zile înainte de a fi servite.
- Unul din „secrete”: se fierb în ceaun de tuci sau fontă.
- Costița afumată se pune numai la sarmalele cu varză murată.

Componente:

Sarmale cu varză proaspătă:

- carne de porc, grasă 500 g
- carne de vacă 250 g
- untură 2 linguri
- borș 1 l

Sarmale cu varză murată:

- carne de porc, grasă 400 g
- carne de vacă 250 g
- costiță afumată 200 g
- untură 1 lingură

Pentru ambele feluri de varză:

- ceapă 2 bucăți mari
- orez 50 g
- pâine albă 2 felii groase
- pastă tomate 2-3 lingurițe
- varză 2 bucăți
- boia dulce de ardei, cimbru, piper, sare.

Sarmale

Pregătite, cu sfințenie, de românii de pretutindeni, cu carne de porc, vită, oaie, gâscă, învelite în frunze de varză, viță de vie, ștevie, gulie, mici cât o nucă la moldoveni, mari cât un pumn la ardeleni, sarmalele sunt considerate mâncarea noastră tradițională.

Bine făcute, sunt o adevărată desfătare.

● Pregătirea verzei murate: Varza murată nu se spală (atunci când este foarte acră, se spală cu apă rece).

● Sarmalele se învelesc numai în vârful frunzelor de varză. După tăiere, vârfurile se așază, suprapuse, pe un platou. Restul frunzelor (după ce au fost îndepărtate nervurile groase) se toacă fin și se pun într-un castron.

poziția cu boia dulce de ardei!) și la urmă, ouăle (nebătute!!!, ca să poată lega bine compoziția). Omogenizați.

● Învelirea sarmalelor: nu strângeți prea mult frunza de varză – tocătura va părea de plumb. Nici prea puțin – sarmalele se vor desface!

● Sarmalele se fierb în vase mari (de tuci!). Se unge fundul vasului cu un strat gros de untură și se așază un strat de varză tocată, peste care se pun sarmalele. Aveți grijă ca, la mijlocul cratiței, între rândurile de sarmale și deasupra ultimului rând, să puneți: varză tocată, câteva boabe de piper, cimbru, iar la sarmalele cu varză murată, și costiță afumată, tăiată în felii nu prea subțiri, ca să rămână frumoasă după fierbere.

● Acoperiți sarmalele cu apă: un deget deasupra ultimului strat de varză. Atenție! Între ultimul strat de varză și partea superioară a cratiței este necesar să rămână o distanță de cel puțin 10 cm (locul pentru fierbere).

● Fierbeți sarmalele acoperite, la foc mic (cu tablă dedesubt, dacă vasul nu este din fontă), până când lichidul scade la jumătate. Puneți sarmalele la rece.

În timpul fierberii:

a) Pentru ca sarmalele să nu se prindă de fundul vasului, din când în când ridicați vasul de pe foc și scuturați-l (foarte ușor!!) dreapta-stânga.

b) Ca mirosul de varză să nu se răspândească în casă, puneți pe capacul cratiței un șervet înmuiat în apă rece, bine stors și stropit cu mult oțet. Aranjați șervetul (vechi) astfel încât să acopere marginea capacului pentru a reține aburii ce se degajă în timpul fierberii.

c) Mențineți șervetul umed în permanență, turnând câte puțină apă rece pe capac, aproape de marginea acestuia. Procedați la fel când faceți varză cu carne, tocăniță etc.

● A doua zi: gustați sarmalele pentru a le potrivi gustul, culoarea, grăsimea. Sarmalele nu sunt bune dacă nu sunt grase!! Și nici dacă sunt uscate!

Diluati pasta de tomate cu apă, îndulciți-o cu zahăr și turnați-o peste sarmale.

Dacă este necesar, adăugați borș (la sarmalele cu varză dulce), apă, zeamă de varză la sarmalele cu varză murată.

Puneți-le la cuptor până la rumenirea verzei (în jur de o oră).

Recomandări:

● Sarmalele se servesc cu mămăliguță și vin roșu, la temperatura camerei.

● Pentru sarmalele cu varză dulce (dar numai pentru ele!!!) puneți pe masă și smântână.

IOANA PREDĂ ■

Atenție!

Varza murată și costița sunt sărate!!

Nu modificați nici rețeta, nici modul de preparare!

Preparare:

● Orezul, spălat, se întinde pe un șervet ca să se usuce.

● Pregătirea verzei proaspete: foile, desprinse de cotor, se opăresc cu borș, se acoperă vasul și se lasă să stea până ce frunzele se înmoaie. Borșul rămas după opărirea frunzelor se păstrează.

● Carnea – tocată de două ori – se pune într-un vas mare.

● Ceapa, tăiată fin, se căleşte în untură (cu vasul acoperit) la foc mic, până devine sticloasă. Se pune peste carnea tocată.

● Se încinge untura rămasă după călirea cepei, se pune orezul și, amestecând pentru a nu se lipi de vas, se lasă să se rumenească ușor. Se pune în vasul cu carne în care se mai adaugă: pâinea (înmuiată în lapte și stoarsă), condimentele (colorați frumos com-

Începând cu anul 1998,

Societatea Comercială "PRODCOMPLAST TRANSIMEX" S.R.L.,

cu sediul în București, bulevardul Dacia
nr. 146 (atelierul de producție în
Bulevardul Gloriei nr. 101,
tel: 667.01.72), execută pentru populație
și agenți economici pungi, sacoșe,
saci din folie P.E.

Cu ocazia noului an, **PRODCOMPLAST**
transmite colaboratorilor actuali și viitori:

Sărbători fericite și La mulți ani!

Cauți un cadou pentru cei dragi?

Nimic mai simplu!

Comandă o carte de George Arion apărută în 1997,
la Editura Flacăra, pe adresa Piața Presei Libere nr.
1, cod 71341, sector 1, București, tel. 01/222.67.38
(compartimentul „Difuzare”).

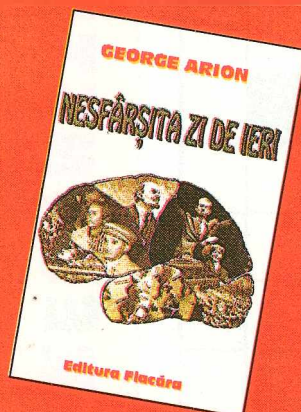
Vei primi un autograf al autorului pe fiecare volum
comandat.

„Viața sub un președinte de regat”

- preț 7.000 lei

(o suită de articole virulente
despre ce-am trăit în timpul
regimului Iliescu).

„Nesfârșita zi de ieri”

- preț 9.900 lei

(roman de factură polițistă care descrie
cum un ziarist a dejucat o ipotetică
încercare de a-l asasina pe Regele
Mihai în timpul vizitei de Paști).

Comandând cărțile direct la editură, veți beneficia de o
reducere de preț: 15% la primul titlu și 20% la al doilea
titlu. Taxele de expediție sunt suportate de editură.

Bonjour, popor!

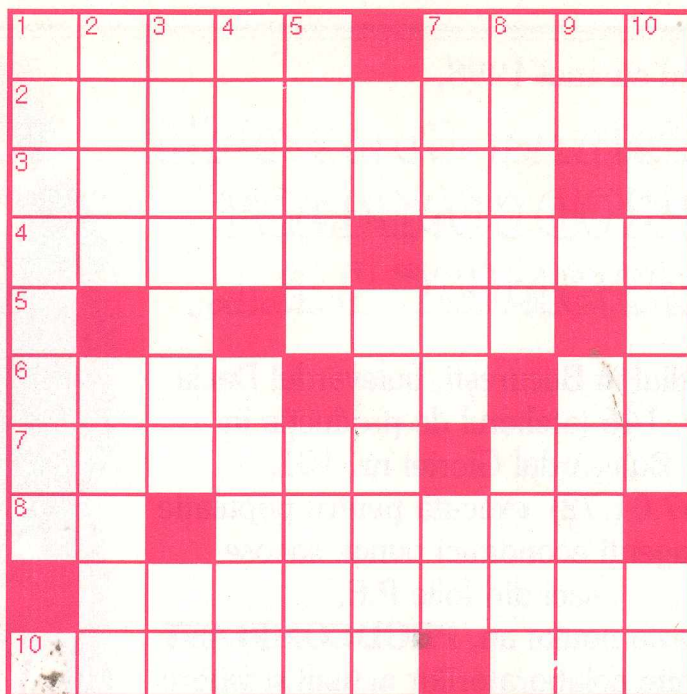
Poftim umor!

Începi fiecare zi din anul 1998 cu
zâmbetul pe buze dacă ai pe perete
CALENDARUL VESEL 1998.

365 de glume pentru 365 de zile.

Un calendar de care ai să-ți aduci
aminte toată viața râzând. Comandă
acum pe adresa: „Fundatia Premiile
Flacăra”, Piața Presei Libere nr. 1,
cod 71341, sector 1, București, tel.:
01/222.67.38 (Compartimentul „Difuzare”)
și vei primi imediat prin poștă
CALENDARUL VESEL 1998 în cele
mai bune condiții și la un preț avan-
tajos (4.500 lei, taxele de expediție
fiind suportate de editură).

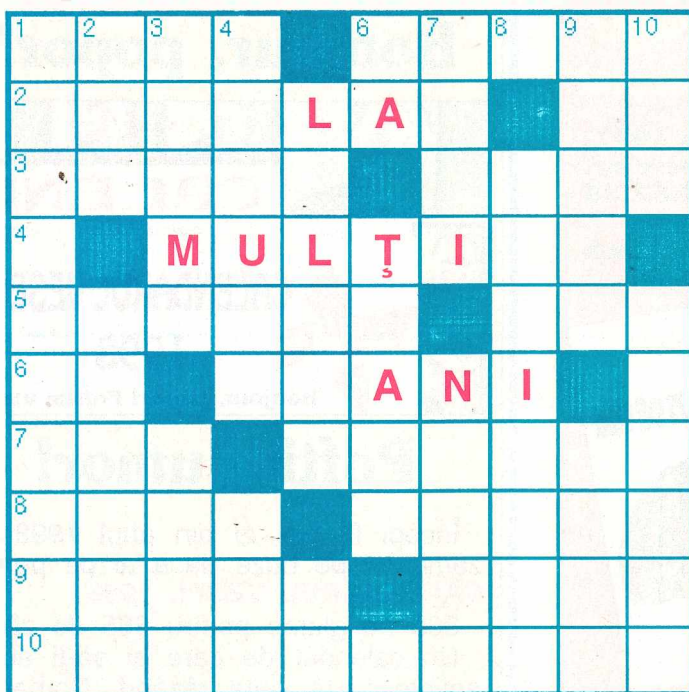
KEBANA

ORIZONTAL: 1) Ținta la care trăgea Ulise – Unitate de măsură la cântare. 2) Doctor la table. 3) Articole pentru reclamă. 4) A cânta în la... major – Trena miresei. 5) Umplută de sânge. 6) Strânge din dinți – Pere!... – ... și iar pere! 7) Soliști la un ansamblu de fluiere – Arătatul cu degetul. 8) Serviciu de calitate... la masă! – Plutești cu ea în lumea viselor. 9) Sfatul medicului. 10) E un adevărat gentleman – Cardinal din Vest!

VERTICAL: 1) Romanul secolului XX (fem.).

2) E tot o apă și-un pământ (fem.) – Tari de cap. 3) CU O EGALARE... (pl.) – Sfârșitul cursului! 4) Felul trei în meniul zilei – Pământul văzut de pe o navă. 5) Aflat în vigoare – Le duce capul... 6) Cap de huhurez! – Calitate de sol. 7) Stau rău cu conducerea – Emoțiile de la debut! 8) Merg unsă... – N-are chemare pentru nici o slujbă (fem.). 9) Ciori... fără nici un dubiu! – Revărsare când e plin ochi (sic!). 10) Locul unde se aplică în mod normal ștampila – Teste în dublu exemplar!

RECONSTITUIRE

Introduceți toate cuvintele de mai jos în grila alăturată, astfel încât să obțineți o încrucișare corectă.

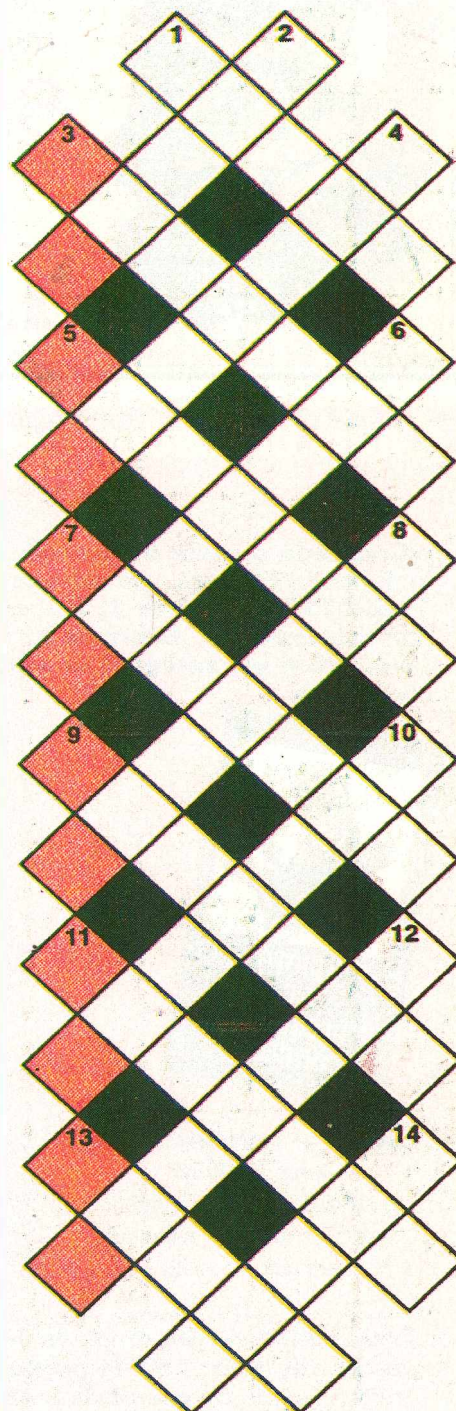
- AP; CA; RI; TZ.
- ATU; AȚE; AZI; PUC; RAC.
- ACAR; ACAT; ARSĂ; ETIC; SERI; TATĂ; URȘI.
- ACUTE; ATICE; CURSĂ; IȚANI; NOTAR; OLIȚĂ; SPUMĂ; STRIU; TEAMĂ.
- AITURI; AMORAȘ; AVARIE; CUȘETE; LELIȚĂ; VITALE.
- CAPILAR; MULȚIMI.
- EMPIRICĂ.
- ACAPARATOR; RECUPERARE.

STEA DE CINEMA

FĂRĂ SOȚ: 1) Pui de câine. 3) Prenume feminin (după întâlnirea dintre Lili și Ana!). 5) Hazard noroc. întâmplare (fig.). 7) Format din oolite. 9 Rămășițe. 11) Participant la grevă. 13) Piesă de teatru cu final trist.

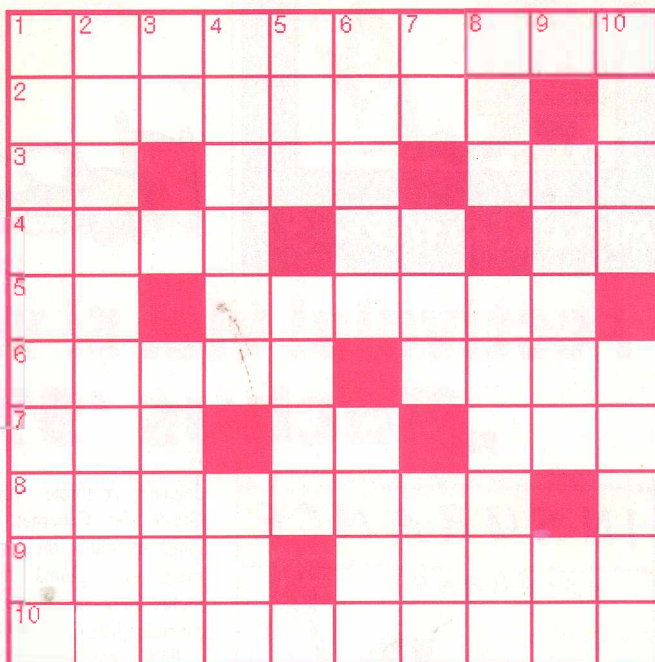
CU SOȚ: 2) Aparat de recepție radiofonică. 4 Primejdie, amenințare. 6) Organism care trăiește într-un mediu lipsit de oxigen. 8) Sistem muntos la granița dintre Franța și Spania. 10) Realizatori de tablouri. 12) Stampă. 14) A lua asupra-și, a se angaja.

La o dezlegare corectă, pe prima coloană va rezulta numele unei mari vedete a ecranului, protagonistă în numeroase filme de succes, dintre care amintim doar „Fanfan la Tulipe” și „Notre Dame de Paris” (Gina).

URARE

URARE PENTRU DVS. CEL CARE COLINDA	FORMĂRI, COACERİ STRĂLUCIREA GHEȚII	CEI CU SANSĂ PUTERNICI	MÂNĂ-SPARTĂ (pl.)
STRĂMUTĂRI BINE-DISPUS			
SENTIMENTALI TOC DE OCHELARI		VOLUM A ENERVA	
VOLUM, CAPACITATE, DIMENSIUNE	NUMIȚI PIETROI		
ADUC PLOAIA SĂRGUINCIOS		BUN DE GURĂ	
IN OCOL ! VAS FOLOSIT ÎN TEHNICĂ	100 m ² (pl.) LUCRĂTORI ÎN ARAMĂ	AFLAT ÎN OFENSIVĂ	ÎNFUMURARE
SALINĂ OMUL CU ARMA			
SE PUNE PE CRATIȚĂ	CASTANIU MATERIAL CU PĂTRATE MĂRUNTE	SĂRITURĂ	
PLATFORMĂ MAI MARE PA NAVĂ			
ULTIMI NĂMETI ! VAS DE LABORATOR	RĂUL JUVEȚILOR		

C A C T U S

ORIZONTAL: 1) Execută un serviciu în lung de linie (pl.). 2) Se-ntinde după microfon ca să cânte... 3) Esență de plop! - Băgat cu forța în cameră - E... de fel din Orient. 4) Acord... cu muzică - Centru de modă! - Coperțile cărții! 5) Gâtul gol! - Carte de buzunar. 6) Specie de porc - De la cap la coadă... 7) Momentan la țară - Timpul adevărului! - Cel mai slab... dintre monarhi. 8) Starea de plutire a corpurilor. 9) Mai altfel spus - Cel care la nevoie se cunoaște. 10) Marcaj... om la om (pl.).

VERTICAL: 1) Scrieri alese (sg.). 2) Refugiu provizoriu pentru cel aflat pe drumuri. 3) Nordic... de felul său! - Mergeau acolo unde-i duceau pașii. 4) Chemare la luptă - Masiv în Tibet. 5) Închinare pentru eroi (pl.) - Sfârșitul unei curse acvatice. 6) Cu capul plecat - Urmărite cu ochii închiși. 7) Pion central - Plouă-n casă - Miroase a cocină. 8) Unul care-nchide ochii - Înscrise în ordine alfabetică (sg.). 9) Vecine de bloc (sg.) - Miezul verii! 10) Gustul... vitezei - Sceptrul lui Bachus (pl.).

Festivalul viei și vinului „Bachus '97”

Cu turburel, mici, pastramă, ghirlande din cetină de brad, șampanie, moșoaice, frigărui, tarafuri și VIP-uri, la Focșani a avut loc în această toamnă cea de-a treia ediție a Festivalului viei și vinului „Bachus '97”.

Festivalul, organizat de Prefectura Vrancea, Consiliul județean Vrancea și Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Vrancea s-a deschis bineînțeles cu o expoziție de vinuri organizată la Casa de Cultură unde au expus 15 firme specializate în producția de vinuri și utilaj pentru producția vinului.

Împreună cu prefectul județului, dl Petre Răpeanu, oaspeții (senatori, deputați, consilieri, directori și ziariști) au fost invitați să viziteze fiecare stand al expoziției și să

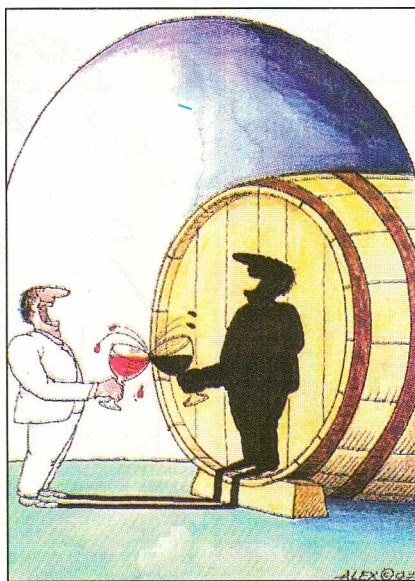
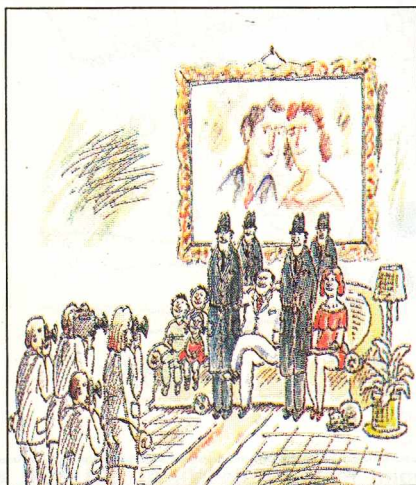
deguste celebrele vinuri Riesling, Aligoté, Grasă sau Cabernet Sauvignon. Și fiindcă lângă un pahar de vin, sau chiar de turburel, merge și o glumă, în acest an Festivalul a inclus între manifestări și Salonul de grafică satirică „MILCOVERITAS '97”.

Fără ironie, suntem un popor necăjit, spunea Tudor Octavian la vernisaj, iar ironia, gluma, gajul absurd sau metafora satirică și-au găsit reflectarea plastică în cele aproape 100 de caricaturi expuse de 34 de caricaturiști.

Din păcate, tocmai la această ediție jubiliară (a X-a) organizarea salonului a lăsat de dorit. Anunțat inițial ca salon internațional, transformat peste noapte în salon pur și simplu, fără simeze pentru a pune în valoare lucrările, într-o sală improvizată și cu un juriu speriat care a scos din expoziție desenele „prea politice” pentru a nu supăra Puterea (!), din aceste motive extraartistice, salonul și bineînțeles caricatura nu au avut decât de pierdut.

După degustarea zecilor de lucrări alb-negru și color, juriul a hotărât astfel: Marele Premiu – Pompiliu Dumitrescu, Premiul I – Pavel Botezatu, Premiul II ex aequo – Cristian Marcu, Cristian Topan, Premiul III ex aequo – Florin Crihană, Iulian Pena-Pai, Premiul special – Costinel Pavel. Acum nu ne rămâne decât să așteptăm ca turburelul să „se așeze” până la un alt salon de umor la Focșani.

AUREL ȘTEFAN ALEXANDRESCU ■

PUBLICATIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Vasiliu Arion, Alexandru Păsărin

★

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN

Director difuzare: GABRIEL BUMB

★

Secretariat: Mihaela Caroline Surdu 222.33.31; 222.33.44

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.

Fax: 222.82.89

Cont lei - 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - USD 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

- DM 47.21.3.10.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Fondată în 1911 de C. BANU

Responsabil de număr: ALEXANDRU ARION

Secretar de redacție: CRINA GORGOI

■ REDACTORI - Diana Boicescu, Cătălin Mihuleac, Liliana Petrus, Toma Roman jr.

■ SPÖRT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu

■ FOTOREPORTERI - Petre Cojocariu, Florin Ioniță

■ CORECTURĂ - Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion, Ștefan Nicolae, Horia Pătrașcu, Alex Ștefănescu, Tudor Călin Zorojanu

■ CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE: Alexandru Graur (Italia), Mihail Rusu (Germania), Gabriela Adam-Opaiț (Austria)

REBUS

Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

PARADA INTEGRAMELOR

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Mini-REBUS

Redactor șef: DANIEL POPA

Redacția: Aurel Ștefan Alexandrescu, Simona Păsărin

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ: Nicoleta Burtea, Maria Călin, Violeta Dragomir, Doru Viniliță

DIFUZARE (222.66.28): Marian Celcan, Elizabeta Costea, Florian Ferezan, Vlăduț Fieraru, Cezar Francisc, Cătălin Helșan, Sorin Lăzărescu, Valerica Leon, Daniel Nica, Valeriu Radu, Marian Răvășliă, Nicolae Șerban

RESURSE UMANE: Adrian Boicescu

FINANCIAR-CONTABIL: VIORICA TUDOR, Elena Anghel, Florența Tudor

DOCUMENTARE: Liliana Olteanu

PUBLICITATE (222.68.05): Elena Popescu

ADMINISTRATIV: DAN MIRCEA POPA, Liliana Crețu, Dumitru Țuloiu

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28, fax. 222.82.89, sau prin S.C. „Rodipet” S.A., P.O. Box 33-57, fax 0040-1-222.64.07, telefon 222.41.26, ambele la adresa: Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, cod 71341 - București, România

Pentru abonamentele interne, care se fac la poștă, revista „Flacăra” este înscrisă în Catalogul de presă pe anul 1997 la poziția 4368.

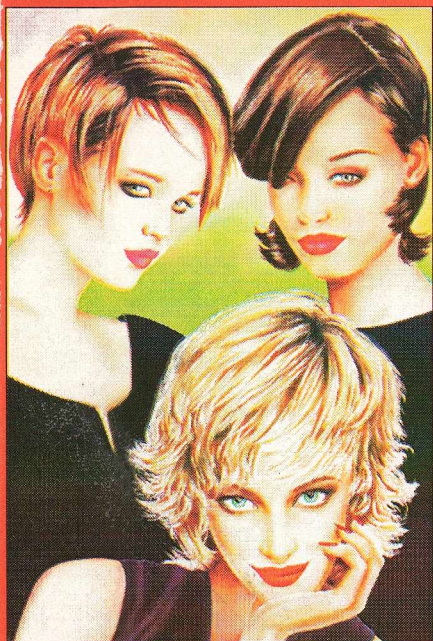
ISSN: 1220-773x

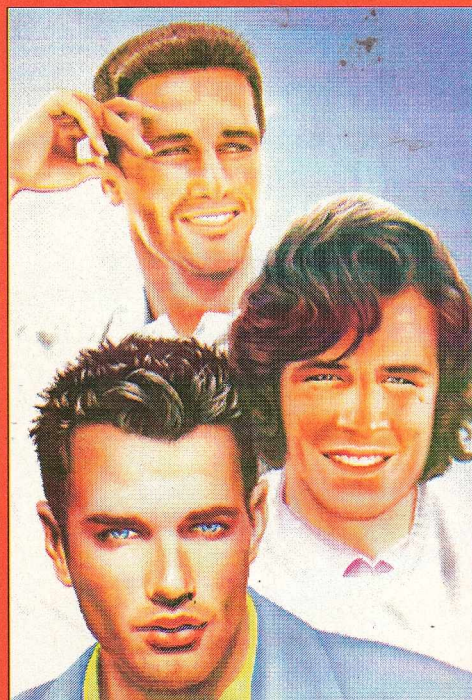
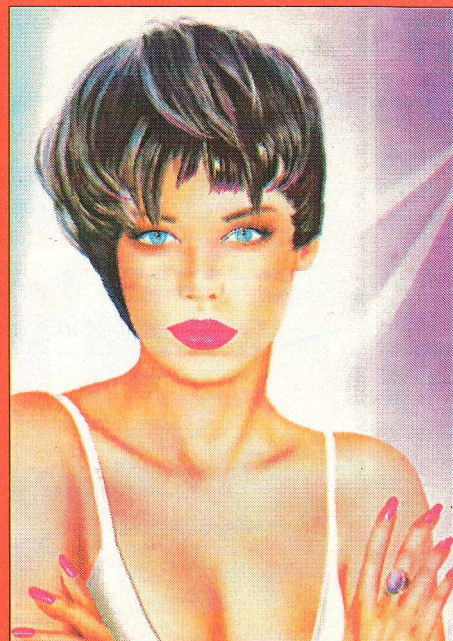
TIPOGRAFIA
tel. 01/613.82.96

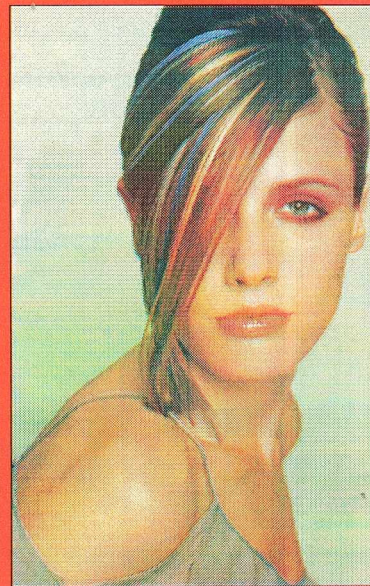
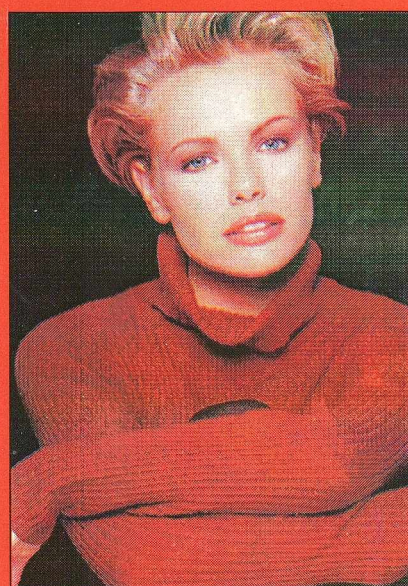
CICERO
fax: 01/312.46.83

S.C.A. IGIENA București
 vă așteaptă în saloanele
 sale pentru a vă oferi
 servicii de frizerie, coa-
 fură, cosmetică și
 întreținere corporală de
 foarte bună calitate,
 folosind produsele de
 ultimă oră ale firmelor
WELLA și L'ORÉAL,
 la următoarele adrese:

- Calea VICTORIEI nr. 54, tel: 614.87.25
- Str. CHRISTIAN TELL nr. 9, tel: 650.70.15
- Str. TAKE IONESCU nr. 8, tel: 659.76.90
- Calea DOROBANȚILOR bl. 9F, tel: 230.66.31
- Șos. ȘTEFAN CEL MARE nr. 1, tel: 230.26.79
- Calea MOȘILOR nr. 194, tel: 210.45.03
- B-dul I.C. BRĂTIANU nr. 12, tel: 615.02.69
- Str. JEAN LOUIS CALDERON nr. 24, tel: 613.12.05
- IANCU DE HUNEDOARA bl. H4-H5, tel: 659.33.64
- IANCU DE HUNEDOARA bl. H4-H5, tel: 650.49.33
- Str. ION CÂMPINEANU nr. 22, tel: 614.16.25
- Calea VICTORIEI nr. 95-97, tel: 659.54.80
- Calea VICTORIEI nr. 54, tel: 613.00.93
- Str. DOAMNEI nr. 23, tel: 615.06.98

Machiaj de zi, cât mai aproape
 de natural. Practicat în
 saloanele de coafură
 și cosmetică S.C.A. Igiena.

Șuvițe multicolore care durează până la primul spălat al părului.

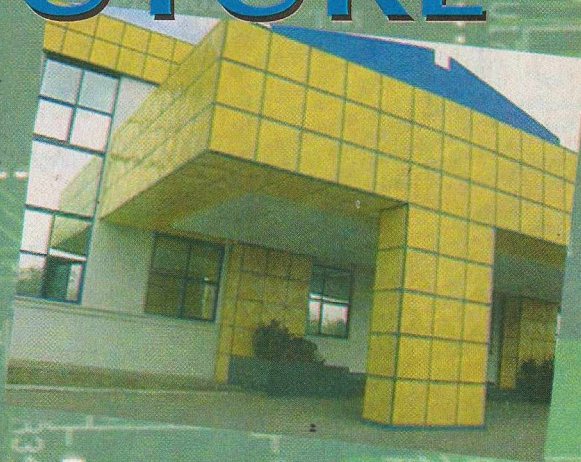

INTRAROM

S.A.

ECHIPAMENTE ELECTRONICE DE TELECOMUNICATII

COMMUNICATE WITH YOUR FUTURE

INTRAROM

ROMANIAN TELECOMMUNICATIONS & ELECTRONICS INDUSTRY

